

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

XIV* legislatura · setè període · sèrie P · número 147

Ple del Parlament

Sessió 71, primera reunió, dimarts 5 de març de 2024

Presidència de la M. H. Sra. Anna Erra i Solà

TAULA DE CONTINGUT

Dossier

Compliment de la Moció 111/XII, sobre les operacions de rescat a la Mediterrània i les polítiques d'acollida de migrants	4
Manifestació de condol i de condemna de la violència masclista	4
Debat sobre la pagesia 255-00016/13	4
Interpel·lació al Govern sobre la necessitat d'un pla de xoc per a fer front a les agressions a funcionaris de presons 300-00448/13	51

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El *Diari de Sessions del Parlament de Catalunya* (DSPC) reproduïx només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient del ple.

Transcripció i correcció: CPSL
Imprès al Parlament

ISSN: 0213-7976 (general)
0213-7984 (sèrie P)
DL: B-27.966-1980

www.parlament.cat

Sessió 71.1

La sessió s'obre les quatre de la tarda i un minut. Presideix la presidenta del Parlament, acompanyada de la vicepresidenta primera, la vicepresidenta segona, el secretari primer, la secretària segona i el secretari tercer. Assisteixen la Mesa el secretari general i el lletrat Ramon Eudald Torrents Munt.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat de la vicepresidenta del Govern, el conseller d'Empresa i Treball, la consellera d'Economia i Hisenda, la consellera d'Acció Exterior i Unió Europea, la consellera d'Educació, el conseller de Recerca i Universitats, el conseller d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, el conseller d'Interior, el conseller de Salut, el conseller de Drets Socials, la consellera de Cultura i la consellera de Justícia, Drets i Memòria.

Assisteixen a aquesta sessió la representant de Plataforma PAGESA Imma Puigcorbè Sabata; el president de la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya, Ramon Sarroca Capell; el representant de Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya Joan Carles Massot Farré, i el coordinador nacional d'Unió de Pagesos de Catalunya, Joan Caball i Subirana.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Preguntes amb resposta oral.
2. Debat sobre la pagesia (tram. 255-00016/13). Grup Parlamentari de Junts per Catalunya. Substanciació.
3. Decret llei 1/2024, del 13 de febrer, d'increment de l'indicador de renda de suficiència de Catalunya (IRSC) per a mitigar situacions de necessitat i privació econòmica de la ciutadania de Catalunya (tram. 203-00040/13). Govern de la Generalitat. Debat i votació sobre la validació o derogació del decret llei (text presentat: BOPC 776, 8).
4. Procediment per a designar tres vocals del Consell Assessor de Protecció de Dades de Catalunya (tram. 284-00025/11). Grups parlamentaris. Designació.
5. Interpel·lació al Govern sobre la necessitat d'un pla de xoc per a fer front a les agressions a funcionaris de presons (tram. 300-00448/13). Grup Parlamentari de VOX en Catalunya. Substanciació.
6. Interpel·lació al Govern sobre les polítiques d'igualtat i feminismes (tram. 300-00453/13). Grup Parlamentari d'En Comú Podem. Substanciació.
7. Interpel·lació al Govern sobre el turisme a Tarragona (tram. 300-00447/13). Grup Parlamentari de Ciutadans. Substanciació.
8. Interpel·lació al Govern sobre la situació de les dones en l'àmbit laboral (tram. 300-00451/13). Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Substanciació.
9. Interpel·lació al Govern sobre l'habitatge (tram. 300-00450/13). Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar. Substanciació.
10. Interpel·lació al Govern sobre les comunicacions viàries als Pirineus (tram. 300-00452/13). Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Substanciació.
11. Interpel·lació al Govern sobre la situació de l'educació i el sistema educatiu (tram. 300-00449/13). Grup Parlamentari de Junts per Catalunya. Substanciació.
12. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre l'ús de les llengües a l'escola (tram. 302-00401/13). Grup Parlamentari de Ciutadans. Debat i votació.
13. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre el Pla únic d'obres i serveis de Catalunya (tram. 302-00402/13). Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació.
14. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre les zones de baixes emissions (tram. 302-00403/13). Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació.
15. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre les causes de la ruïna del sector primari (tram. 302-00405/13). Grup Parlamentari de VOX en Catalunya. Debat i votació.
16. Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre la transició justa i els canvis en el mercat de treball (tram. 302-00404/13). Grup Parlamentari d'En Comú Podem. Debat i votació.

17. Moció subsegüent a la interpellació al Govern sobre les perspectives financeres i pressupostàries per al 2024 (tram. 302-00406/13). Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana. Debat i votació.

18. Moció subsegüent a la interpellació al Govern sobre les polítiques de joventut (tram. 302-00407/13). Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar. Debat i votació.

19. Moció subsegüent a la interpellació al Govern sobre la cultura popular (tram. 302-00408/13). Grup Parlamentari de Junts per Catalunya. Debat i votació.

20. Moció subsegüent a la interpellació al Govern sobre la resposta del Departament d'Acció Exterior i Unió Europea a l'informe del Parlament Europeu sobre els usos lingüístics a les escoles (tram. 302-00409/13). Grup Parlamentari de Junts per Catalunya. Debat i votació.

La presidenta

Comença la sessió.

D'acord amb l'article 164 del Reglament, els recordo que la llista de les preguntes a respondre oralment en el Ple està inclosa en el dossier del Ple i se substanciaran demà al matí, tal com apareix al primer punt de l'ordre del dia d'aquesta sessió plenària.

Així mateix, els faig avinent que dos diputats han delegat el seu vot per a aquesta sessió plenària: el diputat Ruben Wagensberg i la diputada Judith Toronjo.

I també voldria donar la benvinguda a la nova diputada, l'Elena Fort i Cisneros. *(Aplaudiments.)*

Compliment de la Moció 111/XII, sobre les operacions de rescat a la Mediterrània i les polítiques d'acollida de migrants

En compliment amb allò que estableix la Moció 111/XII del Parlament de Catalunya, sobre les operacions de rescat a la Mediterrània i les polítiques d'acollida de migrants, els informo que, segons les dades oficials de l'Organització Internacional per a les Migracions, des de l'inici d'aquest any 2024 hi ha un total de dos-centes víctimes mortes i desaparegudes a la Mediterrània.

Manifestació de condol i de condemna de la violència masclista

I, malauradament, abans de començar l'orde del dia he de comunicar-los un nou feminicidi. D'acord amb les dades oficials del Departament d'Interior, el passat 22 de febrer la Laila va morir assassinada a Olot. En nom de la cambra, lamento i condemno aquest crim i reitero el compromís del Parlament en l'erradicació de qualsevol forma de violència contra les dones i de vetllar pel seu record.

D'acord amb el protocol de dol del Parlament de Catalunya contra les violències masclistes, la Mesa convoca un minut de silenci demà al migdia en suspendre la sessió del Ple davant de la façana del Palau del Parlament.

Debat sobre la pagesia

255-00016/13

Passem ara al segon punt de l'ordre del dia. I, primer de tot, en l'inici d'aquest debat de la pagesia, voldria donar la benvinguda sobretot a tot el públic assistent, sobretot també als secretaris generals del Departament d'Acció Climàtica, Alimenta-

ció i Agenda Rural, al president del Consell Comarcal de l'Alt Penedès i alcalde de Font-rubí, a l'alcalde de Gurb i a tot el públic assistent.

I, per descomptat, també m'agradaria fer una referència especial a la Marina Vilalta, la millor representant avui de la pagesia, que amb els seus noranta-sis anys em sembla que és la que millor representa el món de la pagesia. I avui sí que estem molt contents de que hagi deixat el seu ramat per venir aquí a donar suport a la pagesia. Gràcies per ser aquí. *(Aplaudiments.)* Moltes gràcies.

I d'acord, ara sí, amb l'article 156 del Reglament, aquest debat es regirà pel que estableixen els articles 154 i 156 del Reglament i la seqüència horària acordada per la Junta de Portaveus.

Atès que aquest debat es fa a iniciativa del Grup Parlamentari de Junts per Catalunya, intervindrà en primer lloc el grup parlamentari proposant per un temps màxim de cinc minuts.

Té la paraula el president del grup parlamentari, el senyor Albert Batet i Canadell.

Albert Batet i Canadell

Molt bona tarda a tothom. Molt honorable presidenta, molt honorable president, vicepresidenta, membres del Govern, diputats i diputades, molt bona tarda a tothom. Per començar, des de Junts per Catalunya volem donar una especial benvinguda als representants de la pagesia, del primer sector del país, del món de l'agricultura, de la ramaderia, que avui assisteixen a aquest Ple monogràfic. I, com ha fet la presidenta del Parlament, també volem fer una salutació emotiva a la Marina Vilalta. És un goig que ens acompanyi aquí la pastora més longeva de Catalunya, de noranta-sis anys, i que viu a Bruguera, a la Vall de Ribes. És un símbol, un referent de l'estima de la nostra terra, d'una vida dedicada a la ramaderia.

Catalunya serà pagesa o no serà. La pagesia són les arrels de la nostra nació, com molt bé representen el conjunt d'agricultors i ramaders del nostre país. Feia deu anys que el Parlament de Catalunya no celebrava un ple monogràfic d'agricultura. Junts per Catalunya hem impulsat aquest Ple perquè som plenament conscients que el sector primari de Catalunya pateix una crisi molt greu. És una qüestió que ens preocupa i que portem treballant-hi des de fa temps.

De fet, el 3 de novembre vam presentar, a iniciativa de Junts, celebrar aquest Ple monogràfic. I ho vam fer –i ho fem– convençuts, perquè des de Junts ja palpàvem –i palpem– el malestar i la preocupació del sector davant la desídia del conjunt de les institucions i, en aquest cas, el Parlament de Catalunya –en especial del Govern de Catalunya.

El «qui dia passa any empeny» no és cap solució per a l'agricultura del nostre país. Gràcies a celebrar aquest Ple avui, també tenim una primera fita històrica: podem elevar en seu parlamentària la veu de la pagesia que aquests dies hem sentit al carrer i a les carreteres del nostre país. Des de Junts escoltarem amb atenció i amb voluntat d'ajudar, com hem fet en més de les trenta reunions que hem mantingut amb el conjunt del sector arreu del país durant aquestes últimes setmanes. I, en aquest sentit, vull fer una especial menció al diputat del nostre grup parlamentari, en Salvador Vergés, per la feina ingent per preparar aquest Ple monogràfic. *(Aplaudiments.)*

Des de Junts per Catalunya afrontem aquest Ple de manera positiva i propositiva. Volem que serveixi per aportar solucions als greuges de la pagesia: amb un excés de burocràcia i de fiscalització, amb sobre costos i preus de venda per sota de cost, amb competència deslleial de productes de fora, amb problemes amb les plagues de fauna i amb dificultats per garantir el relleu generacional. Per part del nostre grup parlamentari, el diputat Vergés després entrarà en detall per explicar les nostres propostes de resolució, però és evident que cal un canvi de rumb, cal un punt d'inflexió.

Vostè, conseller Mascort, porta vuit anys al capdavant del departament com a conseller o secretari general, i és evident que alguna cosa no funciona. De fet, el país ja l'ha reprovat, i nosaltres no farem llenya de l'arbre caigut. Esperem que aquest Ple sigui un punt d'inflexió també des d'un punt de vista de consciència nacional.

El sector agrícola és estratègic per a l'economia del país, és estratègic per al conjunt del país; de fet, la indústria agroalimentària representa el dinou per cent del PIB. I també és estratègic des d'un punt de vista de la sobirania alimentària: és un sector determinant per vertebrar el país i l'equilibri territorial, també en clau de la sostenibilitat. I és un sector que forma part de la nostra identitat, Catalunya. Com els hi deia al començament, Catalunya serà pagesa o no serà.

Les revolucions socials i polítiques més importants que ha viscut Catalunya al llarg de la seva història han vingut de la pagesia, com diu el nostre himne nacional de Catalunya. I, com ens recordava fa uns dies el president Puigdemont, tots venim de pageses, són les nostres arrels.

Esperem que aquest Ple sigui un ple profitós, en positiu, útil, i serveixi perquè hi hagi un veritable punt d'inflexió en com el país tracta, escolta i comparteix els problemes de la pagesia.

Moltes gràcies.

La presidenta

A continuació, i de conformitat amb l'article 201.1 del Reglament, i tal com ha acordat la Junta de Portaveus a petició dels grups parlamentaris, intervindran tot seguit els representants de quatre entitats del sector agrari per un temps màxim de quatre minuts cadascuna.

Té la paraula, en primer lloc, l'Imma Puigcorbó Sabata, representant de Plataforma Pagesa. Quan vulgui.

Imma Puigcorbó Sabata (representant de Plataforma Pagesa)

Bona tarda i moltes gràcies, presidenta. President, consellers, conselleres, diputats, diputades... Gràcies al públic que avui assisteix i especialment als nostres companys i companyes pagesos i pageses que ens acompanyen aquí a l'hemicicle, als que estan a fora donant-nos suport i als que no han pogut venir perquè han de seguir treballant per alimentar el país.

Senyores i senyors, Plataforma Pagesa ha arribat al Parlament. A qui se li hauria acudit que un moviment que va sorgir de forma espontània des de la base fa menys d'un mes aconseguís aglutinar un sector tan divers com és la pagesia d'aquest país? Doncs sí, ho hem aconseguit. I sento dir-los una cosa: això i la major part..., és culpa seva; sí, seva, per la mala gestió que durant dècades han dut a terme, amb unes polítiques nefastes que han portat la pagesia d'aquest país a la corda fluixa.

I tenen raó, però..., no sé si és inapropiat dir que la sequera ha estat la gota que ha fet vessar el vas. El desastre és tal que som molt conscients que molts dels nostres companys potser hauran de plegar. La desesperació d'alguns i l'apatia dels altres ens han portat a un punt de no retorn. O la pagesia es torna a reconèixer com una activitat essencial, prioritària i que cal cuidar o els pagesos i pageses d'aquest país no deixarem de portar a terme accions de manifestació.

Els posaré alguns dels exemples més flagrants de la seva manca d'acció o, pitjor encara, accions que van en contra de la pagesia familiar d'aquest país.

No podríem començar per un altre tema: la famosa burocràcia. I és que, com ja hem dit de forma repetida, n'estem farts. Estem farts de donar informació per duplicat, farts de feines amb programes informàtics caòtics i poc intuïtius. Cal suprimir les exigències superiors a les necessàriament obligatòries. El temps en el nostre sector és or.

Exigim també que el departament tingui unes oficines comarcals que vetllin..., amb una mentalitat proactiva i que siguin llocs d'ajuda i d'acompanyament als nostres pagesos. Prou fiscalització. Prou de fer policies amb finalitats recaptatòries.

Continuem amb l'aigua. Segurament som el sector productiu més conscienciat amb la problemàtica de la sequera i som els que en patim més els seus efectes. Cal que tots ens estrenyem el cinturó, però..., creuen que a tots els sectors productius se'ls hi demana que s'estrenyin el cinturó de la mateixa forma, amb el mateix esforç d'estalvi d'aigua, quan a la pagesia se'ls hi demana que estalviïn un vuitanta per cent d'aigua del reg i un cinquanta per cent de consum d'aigua a les seves granges? No són conscients que som un sector estratègic? Hem d'alimentar la població.

Ja sigui per falta de consciència, discriminació o fins i tot *prevaricació*, continuarem permetent que l'ACA, per exemple, faci un espoli d'aigua del Ter i la Muga, provocant la salinització de la zona? Un altre exemple és la concessió de grans quantitats d'aigües a les empreses com ICL, del Bages, Lotte o, per exemple, el famós Hard Rock.

Per plorar també és el que està passant al pantà de Margalef i els Guiamets, on la pagesia ha fet la seva feina en la modernització del reg, arribant a un noranta-cinc per cent d'eficiència, però no poden regar perquè el pantà té pèrdues.

La funció principal de l'ACA és el disseny i implantació d'un projecte a llarg termini, la gestió de l'aigua al territori contemplant períodes de sequera extrema. Creiem que no s'ha fet la feina. Per això demanem la seva reestructuració i que la pagesia tingui pes i representativitat dins d'aquest organisme.

Però no totes les zones de Catalunya disposen d'aigua, i fins i tot actualment hi ha cultius llenyosos que s'estan morint. Demanem que també s'ajudin aquests pagesos i pageses.

Com veuen, ens sentim ignorats i menystinguts també per la creació de l'Agència Catalana de la Natura. Considerem que la seva creació és un atac frontal a les persones que gestionem i vivim al territori. És un organisme que l'únic consens que ha generat és en la seva contra per part d'ajuntaments...

La presidenta

Senyora Puigcorbé, hauria d'anar acabant, si us plau...

Imma Puigcorbé Sabata

...administracions locals, entitats representatives, i pel sector agrari, forestal i la propietat privada.

Estem farts també de macroprojectes...

La presidenta

Gràcies...

Imma Puigcorbé Sabata

...en sòls agraris. Exigim l'aplicació de la Llei 3/19, d'ordenació dels espais agraris. Prou d'ocupar la terra...

La presidenta

Gràcies, senyora Puigcorbé...

Imma Puigcorbé Sabata

...que ens alimenta.

La presidenta

Senyora Puigcorbé...

Imma Puigcorbé Sabata

Li demanaria, si us plau, si em poguéis deixar...

La presidenta

Em sap greu, ens hem posat quatre minuts cada un i...

Imma Puigcorbé Sabata

Bé, doncs m'agradaria només, si us plau...

La presidenta

Acabi, si us plau. Gràcies.

Imma Puigcorbé Sabata

...per anar acabant, siguem francs i recordem que la pagesia és la base d'aquest país: és qui alimenta la població, qui té cura del territori, qui el sustenta i qui sustenta l'economia d'aquestes zones rurals.

Per tant, aquesta mateixa pagesia se l'ha d'estimar i escoltar i tenir-la en compte...

La presidenta

Moltes gràcies...

Imma Puigcorbé Sabata

...quan es legislen assumptes que afecten –ja acabo, si us plau–..., afecten tant aquí a Catalunya...

La presidenta

Senyora Puigcorbé...

Imma Puigcorbé Sabata

...com a Madrid o a Brussel·les. Cal cuidar-la amb fets i també amb paraules. Si us plau, esmorzar poma de Girona o pera de Lleida...

La presidenta

Gràcies...

Imma Puigcorbé Sabata

...és cuidar-la millor que esmorzar pinya tropical.

La presidenta

Gràcies. Si us plau...

Imma Puigcorbé Sabata

Cal respectar-la, recolzar-la...

La presidenta

Senyora Puigcorbé...

Imma Puigcorbé Sabata

...prioritzant els productes de proximitat en els concursos públics.

La presidenta

Senyora Puigcorbé, hauria de... Si us plau.

Imma Puigcorbé Sabata

Cal ensenyar-la i sentir-nos-en orgullosos.

La presidenta

Si us plau, senyora Puigcorbé. Em sap greu, però s'hauria de mantenir...

Imma Puigcorbé Sabata

Senyores i senyors, estimi'ns...

La presidenta

Senyora Puigcorbé, si us plau...

Imma Puigcorbé Sabata

Estimi'ns a la pagesia d'aquest país, perquè la nostra fi serà la seva fam.

La presidenta

Gràcies. (*Aplaudiments forts i perllongats.*) Entenc clarament que, evidentment, tothom voldria parlar més, però ens hem acotat i tothom s'ha d'acotar als temps. Em sap greu que els hagi de tallar, però sí que m'agradaria que, com fan els diputats i

diputades, vostès també seguissin el que està reglamentat, que són aquests quatre minuts que tenen, eh?

Ara té la paraula el senyor Ramon Sarroca Capell, president de la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya. Quan vulgui.

Ramon Sarroca Capell (president de la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya)

Honorable presidenta, molt honorable president, membres del Govern, diputades i diputats, bona tarda a totes i tots. Nosaltres som aquí des de la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya i celebrem que s'hagi fet aquest Ple monogràfic.

Com a cooperativa, som les empreses dels pagesos i dels ramaders que en formen part. Per això som aquí avui en aquest faristol. Ja fa dies que hem traslladat a tots los grups parlamentaris les dotze propostes estratègiques perquè vosaltres demà en pugueu parlar a fons i incorporar totes aquelles que veieu que facin falta. Per nosaltres són totes interessants. Són propostes que creiem que toquen de ple a tot allò que ens fa falta al món agrari i al món ramader.

I algunes reflexions. Tothom ha de participar del valor de la cadena; és una cadena alimentària que no ens representa, que no ens funciona bé. I tot això no és que vingui avui de nou. Fa molt temps que parlem d'aquesta situació, i aquest és un principal objectiu de les cooperatives agroalimentàries. Però no n'hi ha prou sense polítiques coherents i un marc legal adequat, que és lo que han de fer vostès, tots i totes, aquí.

El sector agroalimentari és una activitat econòmica, però necessitem unes polítiques agràries coherents. Justificar els resultats mediambientals posant més pressió al pagès i al ramader sense pressupost, això no és coherent ni ho pot aguantar ningú.

Demanem una gestió de crisi en cas de que hi hagi una necessitat important. I tot això de l'aigua, la fauna salvatge, la burocràcia..., són coses que ja fa molt de temps que les anem dient. Som aquí –som aquí– perquè no se'ns ha fet cas en moltes d'aquestes situacions.

I jo voldria dir..., el sector, la conselleria, no ha fet un treball? Sí, ha fet un treball, i en moltes coses ha encertat i ens han ajudat. Però si som aquí no és casualitat, i és perquè el sector agrari i el sector ramader no podem més. I vosaltres teniu a la mà el poder gestionar totes aquestes situacions, i espero que ho fareu a partir d'avui. I és una frase que em sap molt de greu dir-la, perquè a partir d'avui..., i els últims vuit anys, què hem estat fent? Mos heu estat escoltant? No mos heu estat escoltant.

Més enllà d'això, com a cooperativistes i com a cooperatives, també us volem interpellar perquè, ja que el Parlament Europeu ha fet un acte en favor del cooperativisme, voldríem que vosaltres també lo portéssiu intrínsec a les vostres decisions.

I, més enllà d'això, clar que ens preocupa, com a cooperativistes –perquè al final som pagesos i ramaders igual que tothom–, la gestió de l'aigua. Fins ara, una gestió que se'ns n'ha volgut culpabilitzar. Se'ns vol criminalitzar, moltes de les vegades, i aquesta no és la situació. Produïm aliments, la utilitzem, no la gastem, i, en tot cas, segons diuen alguns..., no la malgastem.

Estem pel relleu generacional, i la prova és el que hem estat fent a nivell de cooperativisme per a introduir els joves pagesos i pageses dintre de les cooperatives agràries.

Volem la participació de la dona –i en això estem treballant– als llocs més de decisió de les cooperatives. I creiem que avui ha de ser una oportunitat per visualitzar totes aquestes mancances, totes aquestes propostes i tota la situació en que ens veiem immersos els pagesos i els ramaders de tota Catalunya.

Si voleu un país ric, si voleu un país amb sobirania alimentària, heu de posar-vos les piles: heu de començar a treballar fort i moltes vegades diferent del que hem estat fent fins ara tots plegats.

Moltes gràcies a tots i a totes.

(Aplaudiments.)

La presidenta

Gràcies. Té la paraula ara el senyor Joan Carles Massot Farré, representant de Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya. Quan vulgui.

Joan Carles Massot Farré (representant de Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya)

Moltes gràcies, presidenta. President, membres del Govern, conselleres, consellers, diputades, diputats... Bé, per nosaltres és un honor que s'hagi convocat aquest monogràfic. Jo crec que ja tocava.

De fet, aquest monogràfic, gràcies a la decisió i a la imposició que va fer Junts per Catalunya, en aquest cas, però..., de fet, aquest monogràfic, ja ho sap de bo el conseller, que ja fa..., potser estariem parlant d'un any que l'estem demanant a les taules agràries. Quan va començar el tema de la sequera, el tema de les mesures contra la sequera, ja el vam estar demanant, i això queda manifestat en les actes.

Aquest monogràfic ha de servir per marcar el full de ruta dels propers cinc, deu anys. Potser seran cinc, en comptes de deu, perquè les coses cada vegada van més ràpides. Aquest monogràfic se fa amb una anormalitat. Joestic ocupant un lloc, en aquestos moments, que no em pertoca. Jo no he estat elegit legítimament com tots vosaltres, els diputats i diputades, i aquest cas, doncs, és anormal, però benvingut sigui per millorar la situació de la pagesia i la ramaderia de Catalunya.

Per part de JARC, com a única organització representativa –i això ho vull ficar..., palès– que tenim representació aquí a Catalunya..., també tenim representació a l'Estat espanyol mitjançant Coag, i de retruc també estem influint a les taules europees. Això cal tindre-ho present.

I això no vol dir que avui estem parlant d'un esdeveniment nou, d'alguna cosa que ha sortit nova. Estem ja treballant. I, com ha ben dit la plataforma, ja toca, clar que toca, però ja fa anys que estem treballant pel sector agrari com a organitzacions agràries i, com he dit, a Catalunya i arreu de l'Estat, influint a Europa.

Avui aquí, al monogràfic, hem presentat nosaltres les propostes als partits polítics, als grups polítics, per marcar el full de ruta que hem de tindre d'aquí cinc anys. Jo cada vegada..., i moltes vegades..., cada vegada que hi ha hagut un conseller nou –i aquí hi ha presents dos ex... –hi ha l'exconsellera, també, Serret–..., cada vegada que hi ha un conseller nou, jo sempre li dic quin model d'agricultura volem o quin model d'agricultura té pensat per a Catalunya. Jo crec que el monogràfic ha de servir per a això, per marcar el full de ruta. Jo crec que el monogràfic ha de marcar el full de ruta dels propers consellers que hi pugui haver en el futur –perquè no són per sempre, els consellers– de quin ha de ser el model que hem de seguir per a Catalunya.

Nosaltres ho tenim molt clar, com a JARC: el model de Catalunya és el recolzament exclusiu i indispensable a l'agricultor professional. L'agricultor professional, la incorporació de jòvens, l'empresa prioritària; per nosaltres aquest és l'ADN bàsic del futur de l'agricultura i la ramaderia. Òbviament, s'han de respectar tots los models, és clar que hi són, els models que mantenen el territori, però els models productius i els models per garantir la sobirania alimentària són aquestos, són claríssims.

Jo a casa meua he conviscut amb tres generacions, tres generacions van viure a la mateixa casa. Això, clar, ha canviat, los temps han canviat. Pràcticament estic convivint amb l'última generació, i la que em ve al darrere possiblement hi tornarà –possiblement hi tornarà–, perquè ara està experimentant amb el món laboral, però possiblement tornarà perquè li donarem força i ímpetu i farem les explotacions del model que persegüim, rendibles i sostenibles. El canvi de model agrari s'ha d'experimentar en aquestos moments.

Un altre punt important és l'agricultura i l'alimentació. És donar la importància que té el sector als mitjans de comunicació, a les escoles, la formació..., que tothom

pugui elegir els aliments d'una manera adequada. Per nosaltres és bàsic, aquell full de ruta.

I, per acabar, que se m'acaba el temps –parlaria molt «rato» de moltes propostes que tenim damunt de la taula, conseller–, jo crec que ara és un moment que ha d'entomar tot lo que està passant. No és hora de demanar passos al costat ni dimissions; jo crec que no toca, que això s'ha sentit dir *por ahí*. Jo crec que ha d'afrontar la situació. Jo crec que ha d'afrontar (*sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció*) la situació amb propostes que nosaltres hem fet i que són i tindran un retorn, per als agricultors i els ramaders, econòmic, que això és de lo que es tracta.

Nosaltres no prioritzem el canvi de nom del departament perquè no acabi servint per a res. Això ho farà...

La presidenta

Gràcies...

Joan Carles Massot Farré

...el pròxim conseller quan entri. Nosaltres volem que hi hagi un canvi amb propostes reals per als agricultors.

Gràcies.

(*Aplaudiments.*)

La presidenta

Moltes gràcies. Té la paraula ara el senyor Joan Caball i Subirana, coordinador nacional d'Unió de Pagesos de Catalunya.

Joan Caball i Subirana (coordinador nacional d'Unió de Pagesos de Catalunya)

Gràcies, presidenta. President, conselleres i consellers, diputades i diputats, companys i companyes pagesos que ens seguïu aquí i els altres que ens segueixen a fora o des de casa... En primer lloc, jo crec que és d'agrair l'oportunitat d'adreçar-nos al Ple del Parlament de Catalunya. Això no passa gaires vegades; als electes sí, i els que no som electes tenim altres llocs i altres fòrums, però... Per tant, aquesta primera vegada crec que és d'agrair –primer.

Mireu, al sector agrari català hi continua davallant el nombre d'incorporacions de joves, i ens preocupa, no? El 2022 hi va haver només 222 persones que s'hi varen incorporar; el 23, 248, segons el cens agrari. Per tant... Una altra dada: continuen envellint, i a nivell de Catalunya només el 4,2 per cent tenia menys de trenta-cinc anys i, per contra, els de seixanta-cinc anys o més de seixanta-cinc anys assolien el quaranta per cent, no? Això són dades que ens han de preocupar a tots.

El model àmpliament majoritari a Catalunya és el de la pagesia familiar agrària. Estem en una difícil situació donat l'encariment de costos de producció dels dos darrers anys, els efectes de la sequera, la significativa disminució dels ajuts de la PAC dirigits a sostenir les rendes, la càrrega burocràtica i sense respecte als drets fonamentals afectats per la bretxa digital, així com les propostes de reglaments de la Comissió Europea per assolir els objectius del sector agrari i del pacte verd europeu sense estudis d'impacte, sense tenir en compte les dades científiques i tècniques disponibles i les condicions diferents..., perquè no és lo mateix produir en una zona mediterrània que a Dinamarca, no?, posant-ne un exemple –no tinc re contra els danesos o els Països Baixos. Per tant, cada regió o cada territori ha de tenir unes normes adaptades, i hauríem d'intentar, doncs, que això cada cop es veiés. I el model nostre és de petites i «microempreses», com es diu tècnicament a nivell europeu.

Cal afegir-hi cada vegada la més gran competència deslleial de les importacions extracomunitàries, atès que les majors exigències en fitosanitaris mediambientals, medicaments i altres, de la producció europea..., quan venen productes de fora de la Unió Europea, doncs, no hi entren en les mateixes condicions. Per això creiem que

no solament cal adaptar la normativa a casa nostra. L'Estat espanyol hi té molt a dir i la normativa europea..., ara que venen eleccions, doncs, hauran de pensar que hem de fer una altra política.

Quins són els reptes o algunes de les condicions que com a Unió intentem defensar? Primer, que hi hagi una estratègia per defensar el model majoritari de la pagesia familiar agrària a casa nostra, que és el model majoritari. Segon, reforçar un mercat just i transparent i equitatiu. Per tant, hem de reforçar les eines que tenim a l'Autoritat Catalana de la Competència, l'Agència Catalana del Consum, etcètera, per assegurar justícia i equitat al mercat agroalimentari. Creiem nosaltres que hi ha d'haver, doncs, tota una sèrie de qüestions que han de fer que això vagi canviant.

Les propostes, us les hem enviat. Tenim més de trenta-vuit propostes pensades perquè els partits les acabeu defensant, però jo només us demanaria una cosa, senyores i senyors diputats: no feu avui com en els dos darrers monogràfics dels anys 2010 i 2014, que després de deu anys encara hi ha temes pendents de resoldre, ja que a l'actual legislatura, si som tots coherents, li queda menys d'un any. I, per tant, des de la Unió necessitem respostes ja, i que es puguin dur a terme. Si es vol, es pot fer; només cal voluntat política.

Moltes gràcies.

(Aplaudiments.)

La presidenta

Moltes gràcies a tots els representants de les entitats per les seves intervencions. Poden tornar als seus llocs. Moltes gràcies per les seves intervencions.

I, a continuació, per part del Govern, té la paraula, en primer lloc, el president de la Generalitat, el molt honorable senyor Pere Aragonès i Garcia.

El president de la Generalitat (Pere Aragonès i Garcia)

Molt bona tarda a totes i a tots. Molt honorable presidenta del Parlament, vicepresidenta del Govern, conselleres i consellers, diputades, diputats, i sobretot, doncs, a tots els representants de la pagesia que avui ens acompanyeu, a tots els pagesos, pageses, ramaders i ramaderes que ompliu l'espai del públic d'aquest hemicicle però que també sou a fora, al parc de la Ciutadella, demanant atenció i demanant que les reivindicacions que avui ens traslladeu siguin ateses per aquesta cambra.... És un plaer també saludar i retrobar de nou la Marina Vilalta; benvinguda al Parlament de Catalunya.

Voldria començar agraint la possibilitat de celebrar aquest debat monogràfic sobre la pagesia. Ens donarà l'oportunitat de debatre, d'expressar els diferents posicionaments, però sobretot també de fer propostes i treballar per assolir acords amplis.

També vull fer un agraïment a les organitzacions agràries que han intervingut –la Unió de Pagesos, JARC, la Federació de Cooperatives Agràries i també la Plataforma Pagesa– per haver tingut l'oportunitat de traslladar de primera mà a l'hemicicle les reivindicacions de la pagesia del nostre país. Unes reivindicacions que són demandes legítimes, que bàsicament jo resumeixo, a l'hora de poder-ho treballar, en dues grans idees: que fer de pagès et permeti guanyar-te la vida i, en segon lloc, que hi hagi un reconeixement de la societat, del conjunt del país, al sector primari, per la seva importància, pel seu alt valor estratègic no només per la producció d'aliments, sinó també per al país tal com el coneixem ara i com el volem mantenir de cara al futur.

Les mobilitzacions d'aquests darrers dies es produeixen en un context que crec que també és important que puguem subratllar i puguem compartir. No només les mobilitzacions d'arreu d'Europa de treballadores i treballadors del sector primari, sinó també, en un context en què el model propi o més present en el sector primari del nostre país..., que és que aquest model d'explotació familiar amb una agricultura i ramaderia de base mediterrània, avui, davant de la conjuntura, amb alguns ele-

ments que mencionaré a continuació, però també d'una orientació determinada de la política agrària comuna, doncs, està en risc.

Aquestes demandes legítimes es produeixen també en un context dels darrers anys que ha estat un context especialment difícil. La guerra d'Ucraïna va posar a l'alça especialment el cost dels fertilitzants i l'increment del cost del combustible també. La nova PAC, que, com s'ha mencionat abans per part dels representants de les organitzacions agràries, introdueix canvis que situen l'agricultura mediterrània en una posició de menys possibilitats de futur respecte a l'esquema que teníem anteriorment. Però també la sequera, una sequera que afecta el conjunt del país, especialment les conques internes, i que evidentment té un impacte –i qui primer l'ha assumit, aquest impacte...– especialment en el sector primari. I també la presència al nostre país de fenòmens climàtics adversos, fenòmens meteorològics de gran impacte, que també han provocat danys importants, des de glaçades fins a inundacions en els darrers anys, que han afectat els cultius del nostre país.

Des de l'inici de legislatura –i crec que podem parlar també des d'una trajectòria de més anys– hem estat treballant per la defensa del sector primari al nostre país: en aquesta legislatura, donant suport a les estructures productives, a l'àmbit cooperatiu, també a la indústria agroalimentària; en el desplegament de la llei d'espais agraris aprovada en la legislatura anterior al Parlament –com ha estat, per exemple, el reglament del banc de terres.

Hem treballat també per la revaloració del producte de proximitat i també per posar sobre la taula ajudes quan era necessari, ajudes davant de situacions sobrevingudes. Amb la mateixa Taula Agrària vam acordar –i vaig poder-hi participar i crec que era la primera vegada que un president de la Generalitat hi participava directament, en una taula agrària– l'esquema d'ajudes davant de les glaçades que van afectar especialment, doncs, tot el sector de la fruita de ponent. I també ha estat en aquest marc en el que hem anat acordant els barems de les ajudes de la sequera, especialment durant l'any 2023.

Però també durant aquesta legislatura hem estat apostant per mesures més de caràcter estructural. Sabem que l'aigua serà un bé cada vegada més escàs i, per tant, la tecnificació dels regadius és imprescindible per poder assegurar, doncs, l'accés a l'aigua al sector primari del nostre país. Ho estem fent en tot l'àmbit dels regadius del reg de Valls, ho hem fet en el canal de Pinyana, al Segrià, i ho farem, com també està previst en els pressupostos, en l'àmbit del Xerta-Sénia.

Les demandes que compartim i que s'han sentit aquests dies als carrers i a les vies de comunicació del nostre país són demandes que, com deia, compartim i fem nostres: la necessitat d'uns preus justos; la necessària simplificació de la relació amb l'Administració, la reducció de la burocràcia; revertir els efectes dels acords amb països tercers que poden provocar situacions de competència deslleial; la necessitat que s'apliquin, doncs, el que n'hem dit «les clàusules mirall» –el que s'exigeixi a la pagesia del nostre país s'ha d'exigir també als productes que venen de fora de la Unió Europea, d'altres països, per tal de no competir en situació de desigualtat–; la necessitat de gestionar adequadament la sequera i, per tant, de poder adaptar les restriccions a la supervivència dels diferents sectors productius i especialment del sector primari, que és un sector que depèn moltíssim de l'aigua.

Però també hi ha una demanda més de fons que crec que requerirà un altre tipus de mesures. Com a planeta, hem de fer front a un canvi climàtic que ens obliga a adaptar la nostra manera de viure. I crec que el sector primari ha notat com, moltes vegades, bona part del pes de la lluita contra el canvi climàtic, de l'adaptació i la mitigació, es reposava sobre les seves espatlles. Cal, doncs, donar una nova orientació a la normativa, a la gestió i, per tant, també a la percepció per entendre que pagesia i lluita contra el canvi climàtic no són dos qüestions, dos àmbits que són incompatibles, sinó que són dos àmbits necessaris els dos i absolutament complementaris.

També vull subratllar que al llarg d'aquesta legislatura i també de les darreres setmanes hem arribat a acords, i crec que aquest és el camí i també hauria de ser el camí d'aquest Ple monogràfic, sent conscients que la pagesia no és homogènia en tot el nostre país, no és igual: des de l'horta del Maresme fins als cultius de fruiters, especialment de la zona de Lleida o de Girona, la vinya a tantíssims territoris del nostre país o el cultiu de l'arròs. Per tant, ni geogràficament ni per l'accés a l'aigua –zones de secà, zones amb accés al regadiu– ni pel que fa a les problemàtiques. Per tant, reduir el debat, entrar en solucions simples, no ens aportarà les solucions. Necessitem un compromís ferm, continuat i compartit.

I també hem de dir..., i hem de ser honestos –i ho deia la setmana passada a l'Espluga de Francolí, on vaig tenir l'oportunitat de reunir-me amb un conjunt de pagesos que estaven mobilitzats no gaire lluny i que volien traslladar les seves reivindicacions–: és millor prometre poc i complir-ho tot. I aquest és el meu compromís: prometre poc, però complir tot el que prometem.

I, per tant, hem de ser conscients també que hi han aspectes que no són a les nostres mans: com fem front a la política agrària comuna per tal que s'adapti i tingui present la realitat de l'agricultura i de la ramaderia al Mediterrani; com fem front també a la necessitat de revertir els efectes negatius dels acords comercials amb països tercers, i també alguns aspectes de definició de com s'aplica la PAC, la política agrària comuna, a l'Estat espanyol, que no decideix el Govern de la Generalitat. Al Govern de la Generalitat li pertoca gestionar, ser la finestreta, però la taula on es decideix en bona part com s'aplica aquesta política agrària comuna és el ministeri. Això no vol dir que ens haguem de desentendre d'aquests aspectes. Al contrari: allò que estigui a les nostres mans, treballar per millorar-ho; allò que no hi estigui, lluitar per aconseguir que es produeixin els canvis.

Com deia, al llarg d'aquesta legislatura hem arribat a acords en el marc de la Taula Agrària, un instrument que creiem que és positiu, un instrument que volem enfortir encara més. I ho mencionava anteriorment, amb les ajudes davant de les glaçades d'ara fa dos anys o també amb les ajudes davant de la sequera; o amb el grup de treball, amb totes les conclusions que s'estan portant a terme per reduir la càrrega administrativa.

Però també en les darreres setmanes hem arribat a acords davant la dinàmica de mobilitzacions que s'han produït al nostre país. I puc citar els acords de la setmana passada: el grup de treball compartit per tots els aspectes de detall que s'han de treballar, la millora de les ajudes als cultius herbacis, el propi impuls de la participació de les organitzacions agràries i la Plataforma Pagesa en aquest Ple del Parlament, la necessitat que la gestió de la sequera també tingui molt més presents les necessitats i la realitat del sector primari, però també aspectes de reconeixement en les pròpies denominacions dels àmbits de Govern que s'encarreguen del sector primari.

Però és evident que hem d'anar més enllà. És imprescindible la modificació de la llei de la cadena alimentària –vaig traslladar una proposta al president del Govern de l'Estat en aquest sentit. Una llei de la cadena alimentària que alguns en el seu moment ja vam manifestar que probablement seria insuficient i, malauradament, és insuficient per evitar la situació d'una producció per sota preu a la que obliga la concentració, especialment, en el sector de la distribució alimentària.

En segon lloc, canvis en la pròpia política agrària comuna, que tingui molt més en compte la naturalesa i les característiques de les explotacions agràries del nostre país, de l'agricultura mediterrània, però també una necessitat de simplificar i de reduir la càrrega administrativa.

I, finalment, evidentment, la necessària reversió dels aspectes negatius dels acords amb països tercers. Com deia, amb un objectiu simple, senzill, però que sabem que no és fàcil d'assolir, però hi estem compromesos, que és que es pugui guanyar-se la vida fent de pagès i que la vida sigui digna arreu del nostre país, es visqui on es visqui i es treballi en el que es treballi.

I això també va molt més enllà de la pagesia. La pagesia no la podem aïllar del propi entorn. I, per tant, també és necessari manifestar el compromís amb mesures concretes amb el món rural. Aquesta mateixa legislatura hem impulsat l'agenda rural, perquè creiem que hi està íntimament lligada, amb el debat que tindrem avui i demà i demà passat en aquesta cambra.

Per tant, l'increment..., el fet d'haver duplicat les escoles rurals n'és un bon exemple. L'extensió de la fibra òptica a bona part del territori del nostre país: arribarem al noranta-vuit per cent de la població i nou mil quilòmetres de fibra òptica s'estendran aquest any. L'extensió dels serveis bancaris a cinc-cents municipis on no hi ha accés a aquests serveis bancaris. L'enfortiment de l'atenció sanitària amb la fidelització dels professionals en els municipis rurals del nostre país. O el propi estatut del municipi rural.

Per tant, tenim tres dies per endavant per portar a terme un debat constructiu. Al Govern ho afrontem d'aquesta manera, de forma constructiva, amb la voluntat d'arribar a acords, de generar consensos que siguin sòlids i que, per tant, siguin aplicables amb la màxima celeritat per continuar estant al costat del sector primari del nostre país, de la pagesia del nostre país, que ens alimenta i que configura la manera de ser de la nació catalana.

Moltes gràcies i molt bona tarda a tothom.

La presidenta

Tot seguit té la paraula el conseller d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, el senyor David Mascort i Subiranas.

El conseller d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural (David Mascort i Subiranas)

Gràcies, presidenta. President, consellers, conselleres, diputats, diputades, i a tots els que sou aquí, representants de les organitzacions agràries, de les quatre que heu parlat abans, i a tots els qui avui ens acompanyeu, sigui aquí directament o des de fora o des de casa, molt bona tarda a tots i totes.

Com heu dit tots abans, vull començar agraint que puguem fer un debat serè i tranquil centrat en el món de la pagesia i en el seu futur. I l'hem començat com ho comencem sempre nosaltres tot, que és escoltant tothom. I per això, quan es va programar aquest monogràfic, des del Govern vam demanar que també poguessin parlar les tres organitzacions que formen part de la Taula Agrària i la Plataforma Pagesa, que en pocs dies ha esdevingut una altra peça important en el conjunt de veus del sector.

Així ens agrada fer-ho, escoltant tothom i prenent decisions consensuades. És el que portem fent durant tots aquests anys i és el que sens dubte seguirem fent. Perquè totes les veus diferents sumen; totes les veus estan, segur, encarades a construir un futur millor per a la nostra pagesia i per a la nostra agricultura i la nostra ramaderia. Nosaltres fem les coses així.

Aquest debat coincideix –ja s'ha dit– amb les protestes d'aquests dies als carrers i fins i tot ara mateix aquí fora, al Parlament; protestes legítimes del conjunt del sector primari que han ocupat el sector mediàtic de forma important. I crec que és el moment que entre tots i totes puguem fer un debat profund i serè, com deia, de la situació.

La nostra pagesia ha de seguir sent, sens dubte, un sector estratègic per al nostre país, un sector imprescindible per a la vida del conjunt de totes les persones del país. No només perquè ens proveeix d'aliments –aquesta funció essencial–, sinó també per la seva funció d'equilibri tal com entenem nosaltres el conjunt de les comarques, dels pobles i de les ciutats de tot el país.

Estem vivint un moment disruptiu, un moment a nivell global molt complicat. El món està canviant molt ràpidament: disruptcions produïdes per canvis tecnològics, pels canvis en els models de consum, en els sistemes de producció; canvis normatius

que produeixen un excés de burocràcia –sí, sempre–; pel canvi climàtic..., per tot un conjunt de factors que ens afecten en el dia a dia a tots i especialment la pagesia, el sector primari.

Aquest escenari tan complicat per a tots ho és molt més per als pagesos, per a les pageses, per als ramaders i per a les ramaderes. De fet, aquestes mobilitzacions s'estan produint arreu d'Europa. A Catalunya, sí, al conjunt de l'Estat, també, i arreu d'Europa els pagesos fan sentir la seva veu. Aquestes protestes no només són comprensibles, sinó que també són legítimes. El conjunt del sector primari ho està passant malament, i des del primer dia hem dit que ens les fem nostres, cosa que portem fent –sí– des de fa vuit anys.

Perquè tenim un compromís ferm amb la pagesia, amb l'agricultura i la ramaderia d'aquest país. Un compromís que, en definitiva, no deixa de ser un compromís amb la seva gent. Volem que es puguin guanyar la vida fent el que fan. És un compromís amb l'alimentació –sí–, amb la salut –també–, amb el benestar –sí–, però sobretot amb la gent de pagès. Compromís que es demostra..., que hem demostrat tots aquests anys cada vegada sent-hi quan fa falta. En aquests desastres cada vegada més freqüents que pateix la nostra pagesia hi hem estat sempre al costat. De fet, podríem dir que som l'únic govern de tots els que ens envolten que hi hem sigut sempre al costat. O pregunteu als pagesos de l'Aragó si per les gelades el seu Govern els va ajudar: no; aquest, sí.

Aquestes protestes tenen per mi, per nosaltres, dos comuns denominadors: un, el sentiment de menysvaloració, fins i tot a vegades de menysteniment, del conjunt del sector primari respecte al conjunt de la societat europea, no només catalana; i l'altre, la dificultat per poder obtenir uns preus justos de la seva feina.

Però hi ha molts altres factors que estan afectant cada dia aquells que treballen a pagès. La desigualtat de condicions entre l'oferta i la demanda –«som petits, ens compren els grans»–; és molt complicat obtenir uns preus justos quan es produeix aquesta desigualtat entre la baula més feble, la que sempre és la més perjudicada per les relacions entre el conjunt de la cadena de valor alimentària... Evidentment, el canvi climàtic, els cada vegada més freqüents desastres en forma d'inundacions, d'incendis, de gelades. I, evidentment, la sequera que estem patint és un altre dels factors que ens obliga a repensar com hem fet les coses fins ara. Però estem tenint també les conseqüències de la guerra de la invasió de Rússia a Ucraïna, que ha suposat un increment dels *inputs*, dels costos de producció que no som capaços..., no podem repercutir en els preus de venda.

I també s'ha dit abans: Europa ha decidit que hem de produir els aliments d'una manera determinada, i això imposa unes condicions de producció als nostres pagesos i ramaders, que acceptem de grat, però que ens fan competir amb diferències d'oportunitats respecte a la resta. No podem competir en les mateixes condicions si produïm d'una determinada manera i els nostres productes competeixen amb productes que no es produeixen de la mateixa manera.

És per això que sempre –sempre– demanem que sí, hem de fer tractats amb altres estats, hem de fer tractats amb països tercers, però fent que existeixin les clàusules mirall, fent que compleixin les mateixes condicions que els nostres productes.

Sense anar més lluny, el dia 29 de febrer estàvem units amb les tres organitzacions de la Taula Agrària i la Plataforma Pagesa, i al mateix temps el Parlament Europeu ratificava un acord amb Xile i amb Kenya. A Xile bàsicament ens portaran fruita i verdura, fruita que competirà amb la nostra fruita de Lleida o de Girona; verdura i hortalisses que competiran amb les nostres de la Tordera i del Llobregat. I cal ser conseqüents entre el que diem i el que fem, perquè el que es vota al Parlament Europeu té afectació directa als nostres pagesos (*alguns aplaudiments*). Repasseu què va votar cadascú en aquests acords amb Xile i Kenya, per exemple.

Si competim en desigualtat de condicions, és molt normal que els nostres pagesos i els nostres ramaders, les nostres pageses i les nostres ramaderes, pateixin les conseqüències dels nostres actes.

I tot això ens porta, al final, al famós excés de burocràcia. I aquí sí que m'hi vull aturar un moment. Ho he dit moltes vegades i no és mai una excusa: fem la feina que ens pertoca fer. Per això volem sempre totes les competències per al nostre país.

En els darrers vuit anys, la Comissió Europea ha aprovat 196 normes que afecten els nostres pagesos i ramaders, bàsicament en sanitat animal i sanitat vegetal. Han estat traduïdes, per part del Govern de l'Estat, en més de noranta normes –reials decrets, instruccions, ordres, etcètera– que els afecten directament. És evident que la Generalitat tenim competències exclusives en això i que, per tant, som els que hem de fer complir totes aquestes normes que ens venen imposades per Europa i per l'Estat. Això ens fa a nosaltres tenir l'obligació de fer-les complir, i és veritat que segur que es pot fer millor –segur–, però ningú ens pot dir que les normes que imposen nosaltres..., importen més tràmits.

Les normes que aprofitem nosaltres en el sector de la sanitat animal i vegetal, per exemple, han estat divuit. És veritat que segur que es pot fer molt més simple i segur que es pot fer molt més ràpid. Però quan nosaltres demanem la flexibilització de tots els controls de la PAC..., venen imposats per Europa i pel ministeri. De fet, ara s'hi han posat i han anunciat, a la reunió del dia 26 dels ministres d'Agricultura de tota la Unió, que flexibilitzaran el cinquanta per cent dels tràmits, que als més petits de deu hectàrees no els faran complir tots els controls, que... Doncs ja era hora, perquè portem molt temps demanant això també al ministeri.

I ho torno a repetir: no serveix d'excusa, segur que nosaltres podem fer les coses millor. De fet, hem anunciat ja que obrirem la finestreta única de relació de tots els pagesos, pageses, ramaders i ramaderes amb el nostre departament, un sol lloc on tindran totes les aplicacions que ara fan servir.

Però també és veritat que les nostres oficines comarcals, havent de fer molts d'aquests controls als quals ens obliguen les normatives, segurament no hem fet prou bé la feina d'acompanyament i assessorament. I per això dotarem de més recursos tant materials com humans, aquesta primavera, les nostres oficines comarcals perquè puguin tornar a fer –que molts d'ells la fan cada dia i vull posar en valor la feina que fan les nostres oficines comarcals, que moltes vegades es veuen desbordats pel conjunt de normatives que ens veiem obligats a controlar–..., posarem més recursos, com deia, materials i humans per poder fer bé aquesta feina que tant ens reclama el sector, d'assessorament i acompanyament.

Ho dic sempre, ho dic massa vegades, segurament, o moltes vegades: aquest Govern defensa la pagesia. Som conscients que, en fer-ho, estem també defensant un model determinat del nostre país, de societat. També l'alimentació, però sobretot el model que nosaltres volem de les nostres micros, petites i mitjanes empreses familiars escampades arreu del país. Sens dubte, aquesta també és una responsabilitat compartida, però els que fan més esforços de tots, la baula més feble, són ells.

I, davant d'aquesta situació, hem de ser capaços d'oferir un futur d'esperança al conjunt de pagesos i pageses del nostre país. Un futur d'esperança que els garanteixi que podran seguir fent la seva feina, la feina que fan ara; que podran seguir produint aliments.

El Govern hem d'estar al costat de la gent. Els hem d'escoltar i n'hem de prendre nota. I el que vam aconseguir el dia 29 de febrer no és el final de res. És el principi del camí que hem de treballar plegats per trobar solucions als problemes de cada dia. Hem d'aconseguir treballar plegats més i millor per al conjunt del sector primari. Al llarg d'aquests anys ho hem fet amb la Taula Agrària, arribant a grans acords no només pels ajuts en cas de desastres com el Gloria o els incendis o el Filomena o..., etcètera, o les gelades de Lleida; també amb la PAC que volia aquest país. Consensem la PAC i traslladem aquestes reclamacions al ministeri. És veritat que quan

hem anat al ministeri hem reclamat un pla estratègic per a Catalunya que s'adapti a les nostres necessitats, a les necessitats dels nostres pagesos i pageses, ramaders i ramaderes, i no ha estat possible, no ens n'hem sortit.

També per aprovar el PDR català, el primer que hi ha hagut a la història d'aquest país, dotat amb més de 100 milions d'euros. També és un altre acord de la Taula Agrària. Però en aquest país jo dic sempre que només ens en sortim, dels grans reptes, quan els afrontem col·lectivament. I ara amb una nova veu, la de la Plataforma Pagesa, que s'ha fet sentir arreu del país i que ha dit explícitament que la seva veu no era la que hi havia a la Taula Agrària. Doncs hem de posar en valor l'esforç que han fet les tres organitzacions i la Plataforma Pagesa per assegurar-se a la mateixa taula per trobar solucions als problemes. És aquesta la forma que tenim de treballar. És aquesta la forma que tenim de trobar solucions als problemes. *(Alguns aplaudiments.)*

Jo no m'estendré en el nombre de reunions que hem fet amb els diferents actors durant aquestes setmanes, eh?, però sí que és veritat que l'objectiu d'aquestes trobades és aconseguir tenir demandes específiques, compromisos concrets, i que siguin avaluable pel Govern. No hem de dir... No hem de parlar en abstracte. Hem de deixar de dir que volem un sistema millor per a la pagesia, hem de deixar de dir que volem... No, hem de parlar de coses concretes, que puguem fer-les i que siguin avalua- bles, que puguem determinar amb indicadors si complim o no complim.

Algunes solucions són solucions de problemes a curt termini; altres no, altres són estructurals, són a mitjà i llarg termini. Algunes solucions estan a les nostres mans; d'altres no: d'altres estan al ministeri o a Brussel·les. Les que estan a les nostres mans a curt termini i a llarg termini, les farem; les que no..., anirem a reclamar on calgui de la mà del sector, com hem fet fins ara.

Aprofito per aturar-me aquí un moment i demanar el... Avui han parlat aquí, alguns dels que han parlat ja, que hauríem de ser capaços de pensar en gran, de pensar en el model i d'arribar a grans consensos. Jo els demano avui també que arribin a consensos en dues de les reivindicacions dels quatre integrants del grup de treball amb qui ens vam reunir dijous passat, dia 29, pel que fa a una proposta de resolució conjunta que reflecteixi el nom d'«agricultura, ramaderia i pesca» en el nom del departament i que tornin a intentar, els grups polítics, la modificació del consell d'administració de l'ACA per donar més veu al sector primari en aquest consell d'administració de l'ACA.

Perquè aquesta és la nostra manera de fer les coses: escoltant tothom, integrant tothom i treballant conjuntament amb el sector per assegurar la viabilitat del sector agrari català. Un sector arrelat al territori, de llarga tradició històrica i que representa la major part del PIB de totes aquestes comarques. Un sector plural i divers, on hi cap tothom: la ramaderia extensiva i la intensiva, els que fan ecològic i els que fan convencional, l'aviram, el porcí, el cabrum, la llet, la fruita, els cítrics, els de regadiu i els de secà, tots. La suma de tots i cadascun d'aquests pagesos i pageses del nostre país ens fa ser el que som, i Catalunya no s'explica sense la seva pagesia.

Perquè volem i treballem perquè la nostra pagesia, la pagesia catalana arrelada al territori, que garanteix la cohesió territorial, que treballa de forma sostenible, que és emprenedora, que treballa atenent a la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic, que volem que sigui dinàmica, que generi valor..., aquest sistema agroalimentari en el que opera aquesta pagesia ha de ser just i ha de ser equitatiu. Ha de ser socialment sostenible i accessible per a tothom, amb una distribució de valor justa al llarg de la cadena, sobretot a la baula més feble, perquè només assegurant preus justos podrem fer que els projectes de vida dels nostres agricultors, ramaders i petits productors puguin tirar endavant.

Fa temps que hi treballem, deia, i ho fem des de quatre eixos, des de quatre perspectives. La primera, els preus justos. És imprescindible que els nostres pagesos puguin rebre preus justos per la seva feina. Vàrem dir moltes vegades que necessitàvem una eina. Aquesta eina volia ser la llei de la cadena alimentària, que ja va néi-

xer amb dèficits, i així ho vam dir en el seu moment. Sense uns costos de referència obligatoris per al que compra, la llei de la cadena alimentària no ens serveix perquè el nostre sector primari cobri uns preus justos per la seva feina.

Espero també, ara i aquí, que tots els grups que són aquí donin suport a la proposta que presentem a Madrid per modificar aquesta llei de la cadena alimentària perquè estableixi costos de referència a cada un dels sectors establerts per observatoris independents, que poden ser..., volem que siguin els del Govern de Catalunya, però que modifiquem la llei de la cadena alimentària per donar més eines en el control d'aquests preus de compra per part dels compradors, que no vagin mai per sota de cost. Però, mentrestant, la fem servir, sí. De fet, som el Govern que ha fet més inspeccions de tots –de tots–, amb diferència: 179 inspeccions de les relacions comercials; 465 inspeccions de terminis de pagament. Amb diferència, els que la fem servir més, però aquesta eina no acaba de funcionar.

També ho fem posant transparència al sector. És imprescindible que hi hagi, a través de l'observatori de preus, estimacions de costos de producció dels productes perquè tinguem sempre una referència. És veritat que no són obligatoris, però els hem de tenir. I, així, en els darrers anys hem fet el del raïm per a l'elaboració de vi base cava, el de la fruita de pinyol, el del sector làctic, i també hem elaborat una calculadora de costos consensuada amb el sector de la integració de l'aviram. Hem d'aconseguir posar transparència al sector; control i transparència.

Però també treballem per enfortir l'oferta. Els nostres productors són petits. Són aquests, els que ens preocupen: els micros, els petits, els mitjans. I hem d'aconseguir agrupar l'oferta perquè tinguin més força a l'hora d'accedir al mercat. Fa quinze dies va sortir publicada la primera normativa pròpia que facilita la creació d'organitzacions de productors. Aquesta és l'autèntica eina d'autoorganització de la pagesia catalana per defensar-se i fer valdre els seus interessos.

És imprescindible estructurar i organitzar tota l'oferta de la pagesia catalana. Una pagesia catalana organitzada en organitzacions de productors és clau per defensar els seus interessos. De fet, a Catalunya ja tenim seixanta-quatre organitzacions de productors de fruites i hortalisses reconegudes que anualment reben 28 milions d'euros destinats bàsicament a inversions en la millora de les produccions i en la comercialització conjunta.

També a través de les cooperatives. De fet, hem dut a terme el pla de cooperatives més gran de la història d'aquest país i hem treballat amb ells ara per posar en marxa, a partir d'aquest, any l'Impuls Coop –el nou–: 15 milions d'euros en tres anys. Mai s'havia fet res semblant en aquest país amb les cooperatives. I l'Impuls Coop va més enllà en temes de sostenibilitat, digitalització, promoció dels productes, relleu generacional..., no només –com hem fet fins ara i continuarem fent– en la promoció de les fusions i les intercooperacions entre cooperatives i empreses privades.

I també amb una altra eina fonamental per als nostres productors avui, que són les assegurances. Tenim un sistema d'assegurances envejat a tot Europa, però els darrers anys no està acabant de funcionar. Agroseguro no està acabant de funcionar. Per què? Perquè la crisi climàtica està fent habituals qüestions que fins ara eren extraordinàries, i ells no integren aquesta filosofia en el càlcul de les seves cobertures, en el càlcul de les seves primes. El Govern ha fet un esforç els darrers anys, arribant fins als 15 milions i mig d'euros aquest any, que no està fent de la mateixa manera el Govern de l'Estat, perquè podríem arribar al setanta per cent de subvenció de les primes i encara no hi arribem. Hem de treballar per reclamar a l'Estat el mateix esforç que estem fent nosaltres i poder arribar al setanta per cent de les cobertures de les primes.

Segon eix: sobirania i seguretat alimentària. Vàrem aprovar amb el conjunt de tot el sector, des dels productors més petits fins als consumidors, el pla estratègic de l'alimentació de Catalunya. Fa no gaires anys, fa molt poc. I l'estem desenvolupant. Totes les baules representades... Estem acompanyant el sector en la seva tran-

sició per assegurar la seva viabilitat econòmica. I ho fem, per exemple, a través de les nou línies que han desenvolupat aquest pla estratègic d'alimentació de Catalunya. Mil tres-cents vint-i-sis projectes arreu del país –9 milions i mig d'euros– que han permès, per exemple, incentivar petits escorxadors a Manresa, a Moià o a la Pobla de Segur perquè els nostres petits ramaders no s'hagin de desplaçar a escorxadors molt lluny de les seves explotacions; obradors compartits a Arbeca, a Juneda o a la Seu d'Urgell –aquest és el nostre model–, i projectes contra el malbaratament alimentari a Blanes o a Girona, per exemple.

També treballem per augmentar el coneixement de la ciutadania del país sobre el que representa l'activitat agroramadera per al seu propi benestar, posant la reputació del sector al nivell social que li pertoca, amb actuacions com, per exemple, l'impuls de la creació de l'Institut de la Llet, que ha de servir per promoure el consum de la llet i els productes làctics com a productes saludables i sostenibles; o amb les múltiples campanyes de promoció que fem amb les DOPs i IGP, o amb els productes diferents com el vi o el peix, etcètera.

Aquest any farem la campanya de publicitat més ambiciosa que ha fet aquest Govern coincidint amb el guardó de la Regió Mundial de la Gastronomia, posant en valor el conjunt de la cadena, sobretot els productors locals, els productes de proximitat, l'extraordinària qualitat dels productes que produeixen els nostres pagesos i els nostres ramaders.

I també seguint impulsant l'augment de la producció agroalimentària ecològica del nostre país amb l'objectiu d'arribar al vint-i-cinc per cent. De fet, en els darrers vuit anys hem passat de 170.000 a 270.000 hectàrees, i hem passat de destinar-hi 9 milions a destinar-hi 19 milions. Seguim apostant per la producció ecològica, però també pel pas intermedi, que ha de ser produir de forma més sostenible al conjunt de la nostra pagesia.

I també amb l'impuls a la recerca, a la innovació, al desenvolupament a través de l'IRTA, amb nous cultius, amb cultius més resistents, amb varietats més resistents, amb tecnologia per als regadius, etcètera, per mirar el futur d'allò que ja tenim a sobre, moltes vegades, amb més esperança.

Però també aprovant el pla d'innovació, l'estratègia d'innovació alimentària de Catalunya, el pla Innova 2030; l'Innotrack, un programa de mentoria que acompanya els joves emprenedors i el programa de captació de talent per al sector agroalimentari, o el desplegament, ja aquest any, de les oficines d'innovació i transferència amb antenes a tot el territori per facilitar la transferència tecnològica i l'assessorament al sector.

També, per acabar amb aquest segon eix, vull posar en relleu els importants danys de la fauna cinegètica que s'estan ocasionant en alguns llocs del nostre país i en els quals estem treballant colze a colze, com, per exemple, amb la plataforma Pagesos o Conills, per acabar amb la plaga de conills a Lleida o decretant l'emergència cinegètica a les Gavarres o a la Vall de Llémena.

El tercer eix és l'equilibri territorial. Vam aprovar el 2019 la llei d'espais agraris. Aquest 24 hem aprovat el registre de les terres en desús i durant aquest any farem la primera subhasta de terres en desús, adreçada sobretot a joves o a professionals de l'entorn de les terres en desús. Però també treballant per aprovar els plans sectorials agraris del Penedès, del Priorat, de la plana agroforestal del Vallès, per acabar amb el pla territorial sectorial agrari del conjunt del país. Aquestes eines, sens dubte, ens ajuden a assegurar la capacitat productiva del camp i a afavorir el relleu generacional i l'equilibri territorial. Ho diem sempre: la terra, per a qui la treballa.

Ho hem dit abans: estem desplegant l'agenda rural aprovada el maig del 22, l'eina del Govern que serveix per planificar les polítiques de reequilibri, d'equilibri i de cohesió territorial, amb l'objectiu de garantir les condicions de vida arreu del país. I no faré un llarg..., no esmentaré totes les accions que hi estem fent, només algunes. Han parlat abans de la fibra òptica, però també de les escoles rurals –mai abans com

ara, de setanta a 122–; o el darrer, els serveis de caixers i serveis financers a més de tres-cents municipis del país. Això és donar oportunitats arreu del territori no només amb la feina que fem, sinó també amb els serveis que rebem.

Un dels grans reptes és el relleu generacional. El pla de relleu generacional 24-27 que aprovarem en breu segueix la línia de donar suport als joves que s'incorporen... Ho hem dit abans, eh? Sis-cents vuitanta-sis en els darrers tres anys. Però també des de les cooperatives, amb l'Impuls.Coop, donar suport al relleu generacional. També, amb el PEAC que he esmentat abans, donar suport al relleu generacional. I també amb els programes Leader: durant el darrer període, del 14-22, 80 milions, que han significat el desenvolupament de 1.783 projectes arreu del país, de diversificació econòmica arreu de les comarques, als pobles més petits i als pobles mitjans; 208 milions d'euros d'inversió –80 del programa Leader; la resta, dels privats– que han significat més de 1.800 llocs de treball directes.

Un impuls com mai abans a les petites infraestructures compartides que donen valor i competitivitat als petits obradors i a les petites explotacions del nostre territori. A través del PEAC, trenta-vuit obradors compartits i vint-i-cinc escorxadors de baixa capacitat. El 22 vam inaugurar el primer escorxador mòbil del nostre país.

La ramaderia extensiva és una aliada i una eina imprescindible per a la gestió del territori. Els beneficis ecosistèmics del pasturatge en extensiu són evidents en la prevenció d'incendis forestals, però també en la conservació d'espais oberts i en la protecció de la biodiversitat. Per tant, cal que afavorim la seva viabilitat. I aprovarem, les properes setmanes, el pla estratègic de la ramaderia extensiva de Catalunya que hem fet amb el sector, que inclou mesures com l'ajut a la gestió forestal de pastures o la reactivació dels ajuts per a l'oví i el cabrum.

Un apunt, aquí, per destacar la integració de l'Escola de Pastores a la nostra xarxa d'escoles agràries, que s'hi incorporarà properament. I afegir-hi també les mesures de gestió forestal, tan imprescindibles com a eines de preservació del paisatge per preservar la salut dels nostres boscos, però també per fomentar la seva resiliència davant les condicions climàtiques.

I també l'aposta per la modernització dels regadius, eines imprescindibles per als nostres pagesos avui: tant per als que ja tenen regadiu, modernitzar-los, com per aconseguir fer arribar reg de suport a molts llocs del país que no en tenen, no n'han tingut mai, i que és imprescindible, davant el canvi climàtic, que hi puguem fer arribar aquests regs.

Per acabar, com a quart eix, hem d'acompanyar el sector en els grans reptes climàtics que té: no només els que fan referència a les polítiques europees, al pacte verd que abans esmentava, sinó aquelles circumstàncies en les quals es troben avui ja els pagesos a casa seva. No es troben amb les mateixes temperatures, no es troben amb els mateixos règims de pluja, etcètera, i, per tant, hem de ser capaços també de donar-nos altres eines, com l'impuls a la bioeconomia, que posa en valor els recursos forestals, però també els subproductes de la cadena alimentària –hem desplegat l'estratègia de la bioeconomia de Catalunya fins al 2030–, però també el pla de bio-gàs per poder valoritzar les dejeccions ramaderes i que deixin de ser un problema per a ells i comencin a ser una oportunitat.

Hem estat, estem i estarem sempre al seu costat. Segur que hem de fer coses millor –segur–, però les farem amb ells, com hem fet fins ara. La situació és molt complicada, però hem de ser capaços també de diferenciar les mesures conjunturals de les mesures estructurals. Perquè, per les mesures conjunturals –ho he dit abans–, hi hem estat fins ara sempre, sigui amb el Gloria, sigui amb les gelades, sigui amb la sequera; sempre ajudant, acompanyant en aquests moments. O amb els ajuts d'agroliquiditat que explicava l'altre dia que vam començar ja el setembre del 22, que hem posat 7 milions d'euros a disposició del sector primari i ara en sortirà una altra convocatòria, de 35 milions. O flexibilitzant el pla especial de sequera en el sector agrícol i ramader.

Però també amb mesures estructurals, mesures de fons que hem de fer acompanyats, amb ells, però ens hem de començar a plantejar situacions diferents, accions diferents. I per què no plantejar-nos una renda bàsica agrària, amb especial prioritització per als joves i les petites explotacions agroramaderes del país que els permeti assegurar-ne la viabilitat? O per què no...? Si el que treballem amb Agrosseguro, amb les assegurances agràries, no acaba funcionant, per què no plantejar-nos un sistema d'assegurances agràries propi del nostre país que doni cobertura a les diferents circumstàncies de cada un dels sectors i subsectors agraris? (*Aplaudiments.*)

En definitiva, els nous reptes demanen noves maneres d'aproximar-nos-hi i ser capaços de cercar nous consensos entre tots els agents implicats. Això és el que hem fet, i, sens dubte, no hi ha una altra alternativa possible. Som aquí per fer política, i això vol dir parlar amb tothom, seure amb tothom, escoltar tothom i prendre decisions valentes.

Tot el conjunt d'accions que els acabo d'exposar només tenen un únic objectiu i propòsit: que la gent que es dedica a la pagesia al nostre país, que els nostres pagesos i pageses, ramaders i ramaderes, es guanyin la vida i deixar a les generacions futures un país millor. Un país que tingui les millors condicions possibles perquè la seva gent pugui viure on vulgui i puguin desenvolupar els seus projectes vitals i professionals. Un país que estigui orgullós de la seva pagesia, com ho estem nosaltres. Un país millor, amb pobles i comarques connectades, generadores de riquesa i que fixin la gent al territori amb un sistema agroalimentari sostenible econòmicament, ambientalment i socialment, en què els seus productors es guanyin la vida i que siguin un pilar bàsic de l'economia del nostre país. Un país, com deia, Catalunya, del qual tots ens en puguem sentir orgullosos.

Som conscients que els canvis a mitjà i llarg termini no són fàcils ni ràpids. Seguim i seguirem treballant per situar la pagesia al centre de les polítiques del país, i seguirem treballant per fer-ho de manera igualitària, justa i, sobretot, amb consens i de la mà de tots els actors implicats. Perquè la pagesia és essencial en la nostra manera d'entendre el país; és un sector que tot ho espera, és un sector que tot s'ho mereix.

Moltes gràcies.

La presidenta

A continuació, i prosseguint el debat amb les intervencions dels representants dels grups parlamentaris, per fixar el seu posicionament, per un temps màxim de quinze minuts per a cada grup, té la paraula en primer lloc, per part del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, el senyor Salvador Illa Roca.

Salvador Illa i Roca

Molt bona tarda, senyora presidenta, senyor president, senyor conseller, senyores i senyors diputats. Permetin-me començar adreçant una salutació als representants dels diferents col·lectius del món de la pagesia que ens acompanyen avui, i, de forma singular, a aquells que han pres la paraula en aquest hemicicle: Unió de Pagesos, Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya, Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya i Plataforma Pagesa.

En aquest Parlament hi rau la representació dels ciutadans de Catalunya, escollida d'acord amb els procediments acordats per totes i per tots; per això la rellevància de la solemnitat de la cambra i la importància del formalisme dels debats. El meu grup aprecia i respecta les seves opinions, que hem escoltat amb atenció. Haguéssim preferit un format de compareixença que permetés no només escoltar-los, sinó establir un diàleg orientat a la cerca de solucions. Hi ha formats que així ho permeten, i en aquest sentit ens hem expressat a la Junta de Portaveus.

Haguéssim preferit també, i també així ho hem expressat a la Junta de Portaveus, escoltar l'opinió dels sindicats agraris Asaja –Associació Agrària de Joves Agricultors– i UPA –Unió de Petits Agricultors i Ramaders–, als que ha estat negada la pos-

sibilitat d'adreçar-se a la cambra a criteri nostre de forma arbitrària, reduint així la pluralitat i riquesa del sector.

Fetes aquestes consideracions, voldria sintetitzar en cinc punts la posició política del meu grup amb relació a la pagesia.

En primer lloc, la pagesia, l'agricultura, la ramaderia és un sector, una activitat de la màxima importància estratègica per a Catalunya; ho repeteixo: de la màxima importància estratègica per a Catalunya. Volem una Catalunya amb xips i préssecs; volem una Catalunya amb fàbriques i granges. Al mateix nivell els xips i els préssecs, les fàbriques i les granges. (*Aplaudiments.*) La pandèmia ens va recordar la importància estratègica del sector; les dades econòmiques ens en recorden el pes en la generació de prosperitat al nostre país.

En segon lloc, el meu grup està a favor –ho vull deixar clar també avui– de la sostenibilitat, és a dir, de totes les adaptacions necessàries per garantir el respecte al medi ambient. Ara bé, això no es pot fer a costa de la inviabilitat econòmica de la pagesia. És qüestió de ritme i de recursos.

En tercer lloc, un dels principals àmbits on ens juguem tot això que estem discutint avui, si no el principal, és la Unió Europea. De fet, les protestes d'aquests dies –el president s'hi ha referit, des del meu punt de vista, encertadament– són d'abast europeu. I, per cert, a Europa hi ha problemes; fora d'Europa, molts més –també per deixar-ho clar. Però hi ha àmbits de responsabilitat, a part d'Europa i de la Generalitat de Catalunya, també del Govern d'Espanya, que hem d'abordar. Mirin, si es tracta de ser constructius, comptin amb nosaltres; per a fotos, per a pesca precipitada en el mercat preelectoral i altres coses de l'estil, oblidin-se del meu grup. (*Aplaudiments.*) Qui m'ha d'entendre m'entén.

En quart lloc, hi ha un sentiment estès i no exclusiu de la pagesia, del sector de la pagesia, de menysteniment, de manca de respecte, de culpabilització del sector. Compte amb això. Està estès i no és exclusiu d'aquest sector, també es dona en aquest sector. Vull deixar clar, per això mateix, el respecte, la consideració i la disponibilitat del meu grup cap al món de la pagesia, amb tot el que representa des d'un punt de vista econòmic, des d'un punt de vista de la tradició –és a dir, l'experiència acumulada d'un país, generació a generació–, des d'un punt de vista del que representa com a forma de viure i des d'un punt de vista del que representa com a riquesa i pluralitat del territori.

En cinquè lloc, i darrer lloc, vivim –ho sabem tots– un moment excepcional de sequera. És un moment molt complex –molt complex. Deixin-m'ho dir: el preu de no haver fet les coses que s'havien de fer, i jo avui no m'hi vull estendre més, eh? El sector de la pagesia ha de rebre ajuts per superar aquesta situació d'excepcionalitat; el sector de la pagesia, com tots els altres sectors. Ja ho hem dit altres vegades des d'aquest faristol i ho reiterem avui: ningú ha de perdre..., o sigui, cap activitat econòmica ha de tancar per culpa de la sequera, cap explotació ramadera o agrícola ha de veure's perjudicada o tancar per raó de la sequera.

I acabo. Ni és bo, des del nostre punt de vista, prendre decisions a cop calent ni és aconsellable demorar-les en excés. Tant de bo aquest Ple serveixi per encarar-ne alguna –de solució, vull dir, eh? La diputada Rosa Maria Ibarra farà en nom del meu grup alguns suggeriments amb la millor intenció i sempre sempre amb un esperit constructiu.

Moltes gràcies.

La presidenta

Té la paraula la senyora Rosa Maria Ibarra i Ollé.

Rosa Maria Ibarra Ollé

Gràcies, presidenta. President, consellers, conselleres, diputats i diputades... Una especial salutació també als representants del sector agrari que avui ens acompanyen. Arribem al Ple monogràfic de la pagesia en un moment excepcional. Fa unes

setmanes, el sector agrari de casa nostra, com el de la resta de l'Estat i pràcticament de tot Europa, va sortir a manifestar-se per la situació que està vivint.

Molts són els factors que han portat el sector de la pagesia a dir «prou»: des de la creixent burocràcia fins a les normes europees –que senten imposades– o als productes provinents de tercers països –que en molts casos no s'han d'acollir a aquestes normes, aquestes pràctiques, i que entenen que els fan competència deslleial–, a la sobrepoblació d'espècies cinegètiques –que els malmeten la collita o que posen en risc la seva explotació ramadera per les malalties que poden transmetre– o als preus als quals venen els seus productes –que posen en joc la viabilitat de la seva feina perquè massa vegades va marcat per qui compra en situació de superioritat.

Però, a banda d'aquests fets i d'altres que podríem també relacionar, i que d'alguna manera són quantificables i identificables, hi ha un sentiment, una percepció en el sector agrari –i abans el president del meu grup parlamentari s'hi referia–..., un sentiment de sentir-se menystingut o almenys no comprès per gran part de la societat, aquella que viu en grans ciutats, en zones més allunyades de l'àmbit rural.

I és evident que el que ha passat aquests dies és un crit d'enuig, de ràbia, si volen vostès, però també és un crit d'atenció. I miri, conseller, creiem que davant d'aquest crit aquest Govern no ha estat a l'alçada, i no ho ha estat perquè podem dir que ha anat tard i malament. No ha estat fins que els talls de carreteres i les manifestacions s'han allargat que ha volgut trobar solucions, o buscar-les, i quan ho ha fet no ha buscat la complicitat de tot el sector, ha desdibuixat el pes d'un instrument com el de la Taula Agrària i ha menystingut algunes organitzacions agràries, i ha arribat a acords que poc o gens solucionaran els problemes dels pagesos i ramaders.

En moments com aquests cal escoltar, cal serenitat, cal identificar els problemes i cal coratge per fer-hi front. I li hem de dir que, en comptes de donar confiança al sector posant sobre la taula solucions concretes als problemes del dia a dia dels pagesos, veiem un anar passant escenificat en un acord al que van arribar el passat 29 de febrer, que, ens sap molt de greu de dir-ho –ens sap molt de greu de dir-ho, sobretot per les persones que hi van participar–, no aportarà solucions al sector. Potser el que aportarà és més frustració.

I una cosa li hem de dir, que abans vostè ens demanava si..., el consens per dues propostes que van sortir dels acords d'aquella reunió del 29 de febrer. Mirin, el canvi de nom de la conselleria o del departament és un decret del Govern. Vostès el poden fer, no cal que ens ho demanin a nosaltres. Facin-ho vostès i no maregin més la perdiu. (*Aplaudiments.*)

Dèiem, doncs, que..., possiblement aquests acords no només aportaran més frustració. Els ho vam dir fa unes setmanes en una moció del seu grup parlamentari. Vostès tenen la responsabilitat d'Agricultura des de fa vuit anys. Què han fet, conseller? Quin és el balanç d'aquests vuit anys? Més burocràcia, més controls que mai –l'altre dia un pagès ens deia que a Catalunya som alumnes avantatjats: aquí apliquem abans que ningú la normativa europea i en el lliurar més estricte–, més retard en els pagaments d'ajuts i menys acompanyament al sector, i cada vegada menys incorporació de joves a l'agricultura. Es pot dir que la seva collita és ben minsa, i, per tant, discursos d'autocomplaença ens sembla que no toquen.

Per tant, és normal que els pagesos i ramaders catalans surtin a manifestar-se i facin sentir aquest crit a què abans em referia. Un crit que ens interpella a tots i totes, que ha de servir per tornar a mirar el món rural, aquell món que, sobretot a la primera meitat del segle xx, moltes persones van abandonar per buscar la seva vida a les ciutats.

Però cal que fem aquesta mirada al món rural i al sector agrari volent veure la realitat, lluny de plantejaments naïfs, bucòlics o ecoesteticistes que res tenen a veure amb el dia a dia del camp català, que res tenen a veure amb empreses agràries familiars, en la seva majoria modernitzades, que fan la seva feina tenint clar que han

de produir aliments de qualitat en quantitat seguint les tècniques més modernes i respectuoses amb l'entorn.

Cal, doncs, fer l'esforç per conèixer i fer conèixer la realitat i la importància del sector agrari i agroalimentari a Catalunya. Les dades mostren que és el primer sector de l'economia catalana. La feina d'agricultors i ramaders, i també de la indústria que transforma els productes agraris, ens dona seguretat alimentària, tranquil·litat de saber que no ens falten els aliments a les botigues, als mercats i a les grans superfícies. No han faltat ni tan sols en moments tan complicats com el que va suposar la pandèmia. El sector agrari tampoc va fallar en aquell moment, mostrant el seu caràcter estratègic i la seva resiliència.

Moltes vegades en aquest hemicicle hem parlat de la sobirania alimentària. La capacitat d'autoproveir-nos està en l'actualitat en un quaranta per cent. Qui pot garantir que avancem en aquesta sobirania són l'agricultura, la ramaderia, la pesca i també la indústria agroalimentària que alguns demonitzen. Sense totes elles la nostra dependència d'altres països seria molt més gran.

I per incrementar la nostra sobirania alimentària ens cal terra i ens cal l'aigua –a mi també, perdoneu. (*L'oradora beu aigua.*) I la manca d'aigua és a hores d'ara el problema més greu que té gran part de la pagesia al nostre país, la de secà o la que depèn de les conques internes. Una sequera severa de més de quaranta mesos, però una sequera que es podia preveure, perquè ja n'havíem patit d'altres i perquè els experts ja ens deien que es podia produir, i que el Govern no ha sabut com gestionar.

«El Penedès se'ns mor», això ens deien l'altre dia un grup de viticultors, però de ben segur que ho podríem extrapolar a altres sectors i a altres indrets del territori. Perquè ja no és que es perdin les collites; és que els ceps, els arbres, es moren de sequera. El sector agrari és el sector que més ha patit. Davant d'aquest fet, cal revisar el decret de sequera per adaptar-lo a les necessitats i a la realitat de cada sector, i cal, com ja demanava la diputada Paneque en el Ple de sequera de fa unes setmanes, un pla de tecnificació de regadius per garantir l'estalvi d'aigua a la mínima afectació del sector.

Cal també que es facin les inversions necessàries, especialment en regeneració d'aigua per al reg de suport, que en aquest escenari de sequera extrema és imprescindible per a la supervivència dels arbres. I calen també ajuts, és evident, perquè, si no, moltes explotacions no sobreviuran.

I si l'aigua i la terra són imprescindibles per a la supervivència de l'agricultura i la ramaderia, també ho són uns preus dignes per als productes. I aquí volem reivindicar el paper de la llei de la cadena alimentària, que, com tot en aquest món –ja ho hem dit altres vegades–, és perfectible, però sens dubte és un molt bon instrument per controlar que les baules més fortes de la cadena no asfixiïn les més febles.

I aquí cal que el Govern es posi les piles, si em permeten l'expressió. Podem demanar moltes coses al Govern d'Espanya –el conseller ho ha fet–, però, per altra banda, el Govern d'Espanya ja ha reforçat els mecanismes de control que contempla la llei, però a Catalunya també ho hem de fer. I, així, cal posar més recursos a la unitat de la cadena alimentària que s'encarrega de controlar precisament les relacions comercials en l'àmbit agrari a Catalunya, així com també cal potenciar l'observatori de preus i la xarxa comptable per poder establir estadísticament com a marc de referència un preu de venda just, així com per establir un marc de referència real per a possibles indemnitzacions o compensacions.

I, de manera complementària als preus, hem de parlar d'ajuts. I aquí els hi hem de dir: agilitzin el pagament dels ajuts –agilitzin el pagament dels ajuts–, perquè en molts casos qui ha de percebre aquests diners els necessita de manera urgent, perquè amb això ha de pagar factures, i els retards són demolidors. Si realment ens creiem que cal recolzar l'agricultura i la ramaderia del país, posem les eines que tenim per funcionar..., per fer-ho –per exemple, l'Institut Català de Finances, que hauria de ser la veritable institució de crèdit de referència del sector primari. I tot això..., els

ajuts, els préstecs bonificats arriben al seu màxim nivell de necessitat quan parlem de la incorporació dels joves al sector agrari.

Fa uns dies parlàvem amb uns joves que ens deien precisament que els ajuts arriben tard i que per poder fer front als pagaments s'han d'endeutar. I, tal com estan les coses, doncs, això els complica molt seguir amb aquesta activitat que han iniciat. Per què no plantejem la possibilitat de bestretes? Hem de posar els mecanismes per tal que els joves tinguin la liquiditat necessària per tirar endavant. I els cal acompanyament, un acompanyament que es troba a faltar no tan sols en el cas dels joves, sinó a tot el sector. I, per tant, les oficines comarcals del departament han de ser aquell punt de referència, aquell punt d'acompanyament que fa molt de temps que han deixat de ser.

N'hem parlat molt, de burocràcia, de la càrrega administrativa, i fins i tot vam arribar a un acord per la desburocratització entre els membres de la Taula Agrària, el Govern i els grups parlamentaris. I que n'ha quedat, de tot això? En què s'ha avançat? Doncs o en poca cosa o en gairebé re.

En qualsevol cas, conseller, la burocràcia és un gran problema per al sector que ja no necessita més acords ni més bona voluntat, sinó que necessita un govern que governi. *(Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.)* Li demanem coratge, conseller, acompanyament i certeses per al sector, un sector que resisteix...

La presidenta

Gràcies...

Rosa Maria Ibarra Ollé

...tot i els entrebancs, perquè estima la seva feina i estima la terra. Ells no han fallat, no els fallem nosaltres.

Moltes gràcies.

La presidenta

Per part del Grup Parlamentari de Junts per Catalunya, té la paraula senyor Salvador Vergés i Tejero.

Salvador Vergés i Tejero

Bé; presidenta, moltes gràcies. President, consellers... –els que queden, perquè veig que cada deu minuts hi ha un degoteig d'algun conseller o consellera que surt, quan realment l'agricultura és un tema prou transversal com perquè hi fossin avui tots vostès, aquí... *(Aplaudiments.)* Saludo també, diputades, diputats, la pagesia que sou aquí dins. La pagesia, que, tot i el discurs seu, conseller... No entenc com encara està manifestant-se aquí fora, ja tenen tots els problemes resolts; per tant, haurien d'haver marxat i, en canvi, són aquí fora. Els saludo també. I saludo també, evidentment, la pagesia que és al tros, que és al camp i que està treballant.

«Volem parlar de l'agricultura de Catalunya, de les persones que hi treballen i també de les implicacions que se'n deriven, i també d'aquella tradició cultural de que el sector agrari és portador avui, com ho ha estat durant segles. El debat interessa als agricultors i als ramaders, però el debat ha d'interessar també a tots els ciutadans.» Així començava el discurs l'honorable conseller Joan Vallvé, que avui ens acompanya –gràcies, conseller–, el 1992, al debat monogràfic d'agricultura.

I rellegant aquests diaris de sessions veiem que hi ha alguns temes en els quals hem avançat, però n'hi ha molts en que no. Estem parlant de preus; estem parlant, evidentment, de fauna; estem parlant de burocràcia; estem parlant de moltíssims greuges que avui ens han portat on som. I qualsevol altre sector sotmès a tots aquests greuges ja hauria plegat, ja hauria tancat la paradedeta, però, en canvi, la pagesia hi posa aquest plus, hi posa aquesta passió per la terra. Però això hem de tenir en compte que no és infinit, i tampoc és ètic que se segueixi resistint en base a

aquesta tradició cultural, a aquest plus, a aquesta passió per la terra que hi posen de la seva part.

I avui som on som, en aquest Ple monogràfic de pagesia, que, evidentment, ve amb el detonant de la sequera, però que beu i que explota per tots aquests greuges que hem comentat.

Una revolta pagesa que és transversal, que és construïda de baix cap a dalt, que està farcida de joves que simplement reclamen poder continuar, que se'ls deixi treballar; reclamen guanyar-se la vida –aquí hi ha un missatge d'esperança claríssim. Una revolta pagesa que fa un crit i fa un clam: un clam a la societat perquè els reconegui el prestigi i un crit que és un doble crit, el primer a les institucions, a totes –a vostès, al Govern, que fa ja més de vuit anys que estan al capdavant de l'agricultura–, però també a nosaltres, a tot el Parlament.

Un crit també que fan els sindicats. I jo us demanaria que féssiu una lectura en positiu del que està passant. Bona part, gran part del moviment que s'ha mobilitzat estan dient que no se senten ben governats però que tampoc se senten ben representats, i això ho heu d'agafar com una gran oportunitat. Un país necessita sempre uns sindicats que siguin forts, uns sindicats del primer sector que siguin realment representatius. I aquest moviment, si no se sent ben governat, a la llarga –i està passant a Europa– s'acabarà presentant a les eleccions, i si no se sent ben representat s'acabarà representant a si mateix, legítimament. Per tant, aquesta revolta va també de la governança, i això tots –els polítics i els sindicats– ho hem de llegir correctament.

I què reclamen? Doncs reclamen bàsicament menys papers, més diners i una mica de prestigi. Uns preus injustos, que estan construïts no de baix cap a dalt –a partir del preu que li costa al productor arribem a un preu de venda del producte, i si el consumidor no hi pot arribar se l'ajuda per dalt–; el que es fa és: amb la política agrària comuna, es controlen uns preus assequibles i a partir d'aquí es desconstueix el preu, i la misèria que queda a baix de tot és el que se li paga al pagès.

Per tant, com diu en Francesc Reguant –que també avui ens acompanya aquí i l'hi agraeixo, és un gran referent agrari, un pensador agrari del nostre país–, s'ajuden els pagesos, però en realitat són ajuts, fixeuvos-hi, als consumidors.

I a aquests sobre costos que aquests anys hi ha hagut, cada cop més i més intensos, s'hi han afegit també uns requisits ambientals per part de la Unió Europea que no s'han pagat a banda. Al pagès se li ha dit: «Rebràs els mateixos diners, però a més a més has de complir unes condicions ambientals.» I això, senyores i senyors, no és així. L'emergència climàtica i les implicacions que té per a la pagesia se'ls hi han de pagar a banda d'aquests diners, d'aquests ajuts, que ja de per si són insuficients.

A tot això s'hi suma una burocràcia que ja teníem i que, evidentment, amb aquests ajuts, amb el tràmit d'aquests ajuts, amb l'haver de tramitar també els condicionants i els requisits ambientals, s'incrementa cada cop més i genera una tempesta perfecta, que, si a més a més hi sumem la competència deslleial, fa que la situació del sector sigui ja absolutament insostenible.

Totes aquestes mesures estructurals tenen també tota una sèrie de mesures de xoc que ens està reclamant la pagesia, perquè el seu problema és ara i aquí. I, per tant, cal que hi posem remei des de l'estructura, des del model, però també des de les solucions a curt termini.

Junts per Catalunya, en base a tota una sèrie de reunions amb una trentena llarga de col·lectius representatius de la pagesia del nostre país que hem fet aquests dies, ens hem fet nostres les seves reivindicacions i les hem incorporat a les propostes de resolució.

Bàsicament, nosaltres –ho sabeu– hem abanderat moltes iniciatives parlamentàries per la desburocratització de la pagesia, però el cert és que des del Govern no se'ns ha fet cas. Per tant, igual com vam fer amb la llei de la sequera, el que fem és demanar que s'impulsi un projecte de llei per la desburocratització de la pagesia que

englobi aquest sentiment de declaració responsable, aquesta filosofia de finestra única –que era, ho recordo, la mesura estrella de la taula de desburocratització que vam impulsar nosaltres mateixos el 2023– i que transformi en positius els silencis de l'Administració i que –també s'ha dit– faci que hi hagi unes oficines del Departament d'Agricultura molt més proactives i molt més al servei dels usuaris.

Més mesures al voltant de la llei de la cadena alimentària, de l'etiquetatge i la traçabilitat per poder potenciar el quilòmetre zero. Mesures al voltant de l'agilització de l'urbanisme en les granges i les instal·lacions. El fet d'impedir..., que no es pugui donar un quart de volta més, encara, quan ens arriben aquí els requisits europeus, que sempre volem ser el primer de la classe, sempre volem ser més papistes que el papa. Mesures per evitar els furtus al camp. Mesures de sanitat. Mesures també perquè quan es prohibeix un fitosanitari ja hi hagi, tot darrere, l'alternativa comercial validada.

Propostes per frenar i també per compensar el drama que està vivint l'agricultura del Baix Ter i, en general, l'economia de les comarques gironines. No hi ha dret que estiguem passant el que estem passant per la manca d'aigua deguda a l'aigua que hem de transvasar cap a Barcelona del riu Ter.

També parlar del drama que s'està vivint a la Muga, una vegueria de les comarques de Girona que en el seu pressupost d'enguany ha estat la penúltima en inversió *per capita*.

Mesures també d'un pla d'integral dels regadius que contempli un programa, un projecte per al Penedès, un projecte de transformació de les 25.000 hectàrees de secà a regadiu per al Penedès. El Penedès, per cert, l'última vegueria en inversió *per capita* del pressupost que vostès han plantejat.

Ajuts per sequera, ajuts per fauna, incorporacions de jove agricultor que tinguin el finançament des del minut zero, jubilacions dignes per als nostres pagesos; establir d'una vegada per totes –ho hem defensat moltes vegades en aquest Parlament– una renda mínima agrària.

I també –i tant que sí– ens fem nostra la reivindicació de Plataforma PAGESA per canviar el nom del departament. I algú dirà: «És que això no és important.» Home, això sol no és important, evidentment, si no va acompanyat de la resta de mesures que hem explicat i que estan detallades en les nostres propostes de resolució. Però simbòlicament és important, és un cop de puny ferm de la pagesia del nostre país, que diu: «Som aquí i ja n'hi ha prou de que se'ns menystingui i de que siguem el germà pobre de la conselleria.» Igual com algun dia haurem de plantejar també potser que cal desplaçar fora de Barcelona la seu del Departament d'Agricultura.

I totes aquestes mesures en realitat no servien o servien de poca cosa si no ataquem el problema de fons, el problema real, que és que necessitem un model –i també s'ha dit per part d'algú en aquest faristol.

Cal que definim un model per al sector agrari i agroalimentari que vagi més enllà de la conjuntura política. I torno a paraules d'en Francesc Reguant, un model que integri i que potenciï les dues agricultures simplícadament: una agricultura que és la més de volum, una agricultura més competitiva que s'associa més al regadiu, que compagina les dues coses –la qualitat però també la quantitat–, que necessita una dimensió mínima, i una altra agricultura –la que el bon amic Francesc Ten en diria una agricultura «més a la menuda»– que té a veure amb fixar la gent al territori, amb el reequilibri territorial, i que –no ens enganyem– també necessita una dimensió mínima per poder-se guanyar la vida. Hem de fugir de l'engany de la Catalunya pessebrista.

I les dues agricultures són necessàries per igual i s'han d'ajudar. I s'han de tractar d'una manera diferent, perquè, si no, el que tenim ja sabem què és: tensions entre l'ecològic i el convencional, entre el que fa intensiu i el que fa extensiu, entre el regadiu i el secà, i, anant més enllà, entre el gros i el petit, entre l'animalista i el ramader, entre la mentalitat urbana i la mentalitat rural.

Un model en què es tingui clar que la sostenibilitat ambiental ha d'anar sempre de la mà de la sostenibilitat econòmica, cap de les dues sense l'altra. Un model, també, que tingui clar que necessitem una producció agroalimentària sostenible per al planeta suficient per alimentar tota la població, assequible perquè la gent la pugui pagar i viable perquè el pagès es guanyi la vida. Perquè, al final, la clau és –i també s'ha dit– la rendibilitat. Si aconseguim que el pagès i la pagesa es guanyin la vida, podran crear una certa estructura empresarial, podran delegar algunes funcions, seguirà sent una feina molt sacrificada, però podrà tenir una mentalitat més professional, més empresarial.

I una de les maneres que sempre hem defensat Junts per Catalunya per poder obtenir aquesta rendibilitat és implicar-se en la cadena de valor: que els pagesos no només produeixin, sinó que s'impliquin en la transformació i en la comercialització dels seus productes. I això es pot fer de moltes maneres: es pot fer sol, amb venda directa; es pot fer amb cooperatives; es pot fer amb empreses agràries. Les cooperatives, per cert, allà on funcionen, endavant, són un molt bon model; allà on no funcionen, tampoc no ens podem obstinar que només hi hagi aquest model. És igual de legítima una empresa agrària, i les empreses agràries a vegades no se senten prou representades. I, per tant, tornem-hi, cal una actualització de la governança.

I acabo de la mateixa manera que he començat, parlant de la part de cultura del terme «agricultura». La pagesia és la base del sector agroalimentari català, un sector agroalimentari que és el primer sector manufacturer del nostre país –això, no ho oblidem. Per tant, estem parlant d'economia; estem parlant, evidentment, també d'alimentació, però el que ens hi juguem va molt més enllà de tot això: ens hi juguem una part fonamental de la nostra cultura. I ho deia abans el nostre president de grup, l'Albert Batet: el president Puigdemont va dir fa pocs dies que tots, d'una manera o altra, venim, provenim de la pagesia. Per tant, apellem a aquest esperit remença que tots portem en el nostre ADN i, sobretot, tots plegats llegim bé el missatge que ens dona la revolta pagesa, un missatge i una revolta que, a més a més –crec que hi deveu estar tots d'acord–, és cent per cent en llengua catalana.

I vostè, conseller, crec que no ha estat fidel a la veritat quan ha dit que vostè ha portat la plataforma i les entitats a parlar aquí. Això s'ha fet des de la Junta de Portaveus, això ho han fet els grups parlamentaris i això l'hi va reclamar la Plataforma Paguesa a vostè en una reunió que vostè no volia ni convocar. Aquesta és la realitat.

I al senyor Illa... (*Alguns aplaudiments.*) I al senyor Illa, amb el discurs que ha fet, jo li diria que no busqui excuses. Em sembla que ha deixat clar que li ha fet força mandra que aquesta gent avui hagin vingut a expressar aquí la seva opinió. (*Remor de veus.*) Sí. I, en canvi, a nosaltres...

La presidenta

Si us plau, si us plau...

Salvador Vergés i Tejero

I, en canvi, a nosaltres ens fa molta il·lusió que hagin pogut venir a expressar-se.

Acabo només donant les gràcies de nou a tots els que hi heu assistit, donant les gràcies especialment a la Marina. Marina, la pastora en actiu més vella de Catalunya, noranta-sis anys. Sé que és un gran esforç que vostè hagi vingut avui aquí. Sé que..., m'explicava que en tota la seva vida ha baixat només quatre cops a Barcelona; avui és el cinquè. Però la Marina sabia que avui era un dia molt important, era un ple molt important, en unes circumstàncies per a la pagesia molt importants, i, per tant, li vull fer un agraïment especial perquè ens hagi acompanyat.

I acabo amb una frase que em faig meva i que la vaig veure fa pocs dies en un dels talls, i que deia que una nació que té com a himne nacional *Els segadors* és una nació que ha de defensar la seva pagesia.

Moltes gràcies.

La presidenta

Per part del Grup Parlamentari de VOX, té la paraula el senyor Ignacio Garriga Vaz de Concicao. (*Remor de veus.*)

Ignacio Garriga Vaz de Concicao

Gràcies, presidenta. En primer lugar, nosotros queremos celebrar que se produzca este debate monográfico sobre la agricultura, sobre nuestro sector primario, sobre los problemas que afectan a los ganaderos, en un momento, como bien saben, de una situación extrema para el campo en Cataluña. Una situación extrema que es por culpa de una serie de políticas que durante mucho tiempo han aplicado de manera indistinta el Partido Socialista o los partidos separatistas, ya sea Esquerra Republicana o Junts, que han condenado a muerte a nuestro campo.

Y el primer mensaje que queríamos trasladar nuestro grupo parlamentario es que estamos al lado de la gente del campo y enfrente de los políticos que han condenado a la ruina a nuestro campo catalán. (*Aplaudiments.*)

Pero creo que es de justicia hablar del contexto en el cual se produce este debate. El campo catalán en los últimos veinte años ha perdido la mitad de la superficie de la huerta. Es decir, hemos pasado de veinte mil hectáreas a las nueve mil hectáreas actuales. Se han perdido hasta 22.000 explotaciones familiares, y en el último año, en el 2023, hemos perdido el treinta y tres por ciento de los trabajadores del campo.

La población activa agraria se sitúa actualmente en el 1,7 por ciento de la población activa, cuando hace un siglo superaba el cuarenta por ciento. Sus políticas han contribuido a que, por ejemplo, la cosecha del cereal haya perdido hasta el setenta por ciento de su producción, y que por segundo año consecutivo la producción de aceituna se haya reducido un treinta y ocho por ciento.

Los costes de producción, como bien saben, del sector primario superan ya el treinta y cinco por ciento del coste final del producto. Pero merece especial mención cómo, por ejemplo, el precio de la paja ha subido un 273 por ciento o cómo el gasoil agrícola desde el verano ha subido un dieciséis por ciento.

Y ante este drama al que se ha de enfrentar la gente del campo, ¿qué es lo que ha hecho el Govern de la Generalitat o los sucesivos gobiernos en los últimos años? Absolutamente nada. Es más, tan solo el veinticinco por ciento de los agricultores han podido acogerse a las ayudas. Y algunos se preguntarán: ¿por qué solo el veinticinco por ciento? Pues por culpa de su burocracia, de las nuevas exigencias o de esos nuevos requisitos medioambientales que permanentemente se están inventando.

Pero yo creo más importante todavía hoy poner en el centro del debate político lo que piden los agricultores y los ganaderos. Y les voy a leer tan solo once propuestas que trajeron algunos de ellos en las últimas movilizaciones de principios de febrero. Hablaban «de la disminució de les exigències de la PAC»; hablaban «de la necessària disminució de la burocràcia; de la derogació de l'agenda 2030; dels preus justos per al sector; del control estricte als productes que venen sense control sanitari; d'exigir el cobrament immediat de sequera de l'any 2023; de la derogació de les normatives europees de benestar animal; d'exigir un departament d'agricultura i ramaderia que ens representi» –deien–; «de la reducció també de la quota d'autònoms o de l'IRPF; de l'aigua per regar les nostres explotacions i abastir els nostres animals; de les solucions reals per als problemes amb la fauna silvestre i menys impediments per a les zones ZEPA».

Y todo esto no eran propuestas, era el grito desesperado de ganaderos y agricultores que pedían auxilio. Pedían auxilio ante un gobierno, el peor Gobierno en el peor momento para nuestro sector primario. Y algunos se preguntarán por qué hablamos con tanta crudeza y con tanta dureza ante un gobierno y ante unos partidos que han abandonado durante muchos años a nuestro campo; pues voy a hablar de esas justas reivindicaciones que todos ustedes hacían.

Hablemos, por ejemplo, de la reducción de la burocracia o de la asfixia fiscal. Cataluña es un auténtico infierno administrativo y fiscal por culpa del Partido Socialista y de todos los partidos separatistas. Es la comunidad autónoma que ha liderado la producción de normas en toda España desde 1995. Hasta 770 normas al año sacan los sucesivos gobiernos de la Generalitat, en estos últimos años. Es la región con más impuestos propios, que condena a la gente del campo a tener que pagar lo que ustedes dicen cuando ustedes dicen.

Pero es que, no contentos con ello, en los últimos años han creado hasta cinco impuestos verdes que asfixian, ¿cómo no?, a nuestros agricultores, y que, por supuesto, destrozan la competitividad de nuestro producto catalán.

Reclamaban también precios justos para poder trabajar sin pérdidas, pero es que todos ustedes han condenado a la gente del campo a tener que necesitar un asesor fiscal, un gestor administrativo, un agrónomo veterinario o un laboratorio de análisis para cumplir..., o para tan siquiera poder regar, sembrar, segar, criar o sacrificar a su ganado, eso sí, sin ser sancionado o recibir lo que en justicia les pertenece. Pero es que son ustedes y sus desorbitadas obligaciones ambientales el principal sobre coste del producto agrícola en Cataluña.

Hablaban también del necesario cumplimiento de las obligaciones y de los compromisos que ustedes han dicho durante muchísimo tiempo. Y el *conseller* –que ahora no está– ha mentido en la cara de la gente del campo una vez más. Digan ustedes cuánto tiempo han tardado, por ejemplo, en pagar los efectos de la borrasca Filomena de 2021 a los cultivos de la gente del campo en Cataluña. Díganlo, si tienen la caradura de poder mirar a la cara a la gente del campo.

Es que el sesenta y cinco por ciento de los agricultores han sido excluidos de esas ayudas. Y los que sí que la han recibido..., tan solo han bonificado el dieciséis por ciento de la superficie con desperfectos. ¿Esta es la manera en que dan respuesta a los verdaderos problemas de la gente del campo? Eso sí, salen todos aquí, Esquerra y Junts, para hablar de todo lo que prometen pero que nunca han hecho, durante tanto tiempo. Es decir, lo primero que deberían haber hecho todos ustedes antes de hablar es pedir perdón (*alguns aplaudiments*) a la gente del campo por las políticas a las cuales les han condenado.

Pero es que lo peor de todo es que en Cataluña siempre hay dinero para todo excepto para lo importante. Ustedes destinan dinero para sus embajadas, crean nuevos altos cargos cada mes, incrementan el gasto en publicidad institucional..., pero a la gente del campo son incapaces de darles lo que merecen.

Pero vayamos más allá. El señor Mascort..., lástima que no esté aquí, porque podría explicar por qué usted, a diferencia del Gobierno donde está VOX, en Castilla y León..., pudo anticipar el importe del setenta por ciento de la PAC el año anterior. ¿Dónde estaba el señor Mascort? ¿Y por qué no adelantó ese dinero a la gente del campo?

Varios de los portavoces han salido aquí hablando también sobre la necesaria política para poner fin de una vez por todas a la competencia desleal de productos extranjeros. Como dirían todos ustedes de manera coloquial: *quina barra que tenen tots vostès (alguns aplaudiments) –quina barra que tenen tots vostès*. Es decir, pero si son ustedes quienes están permanentemente fiscalizando a nuestros agricultores con normativas, con inspecciones, en lugar de controlar los productos que vienen de terceros países.

¿Por qué lo han hecho durante todos estos años y ahora se llenan la boca con el necesario control de los productos que vienen de terceros países? Oigan, por supuesto es injusto que nuestros productores tengan que competir con productos extranjeros que no cumplen las mismas exigencias químicas, fitosanitarias, veterinarias o ambientales. Pero es que son ustedes los que les han condenado a cumplir con esa «burocracia» y con esas imposiciones absurdas.

También salen aquí y hablan del agua. Ustedes, los que han puesto todos los palos en las ruedas para que podamos desarrollar el plan hidrológico nacional y no falte una gota de agua en cualquier punto de Cataluña o en cualquier punto de España. (*Alguns aplaudiments.*) Han sido ustedes quienes permanentemente han dicho «no» al agua en todo el territorio nacional.

Pero, claro, ustedes siguen hablando y siguen prometiendo muchas políticas y muchas actuaciones, pero nosotros estamos siendo testigos –y algunos lo están sufriendo en sus propias carnes– de la agonía del sector primario. Y lo grave es que ante un momento de tanta excepcionalidad tenemos que aguantar como hay *consellers*, como hay gobiernos que la gran solución que plantean son campañas de publicidad institucional diciendo que *l'aigua no cau del cel*.

Esta es la propuesta del *conseller* Mascort. Su gestión y la suya, señor Aragonès, es una gestión absolutamente obscena, que condena a nuestro campo a la miseria y a la ruina.

Pero yo quiero poner..., e ir un poco más allá de por qué durante tanto tiempo unos y otros han aplicado una serie de políticas que han condenado a nuestra gente a malvivir, a condenar a la ruina al campo en Cataluña. En Cataluña –y hay que decirlo alto y claro– se ha legislado directamente para perjudicar al sector primario por fines ideológicos. Todas y cada una de sus políticas han estado encaminadas a sacrificar a nuestro sector primario en aras de esa falsa religión climática a la que ustedes permanentemente echan la culpa de su nefasta gestión, de su incapacidad y de sus delirios ideológicos. Porque no es casualidad que el nombre de la *conselleria* ya no se llame Agricultura, Ganadería o Pesca, sino que se llame Acció Climàtica. Eso sí, la de Feminismes tiene su nombre, la *conselleria* de Exteriors tiene su nombre.

Es decir, ustedes hicieron una clara muestra de sus políticas y un anticipo de que todas y cada una de sus leyes iban a ser la sentencia de muerte para nuestro campo y para nuestra economía. Y, si no, expliquen a los agricultores, a los ganaderos, por qué todos sin excepción, desde este lado de la bancada hasta el otro, excepto VOX, han suscrito, todos, el pacto verde europeo. O por qué todos ustedes han votado en Europa todas y cada una de las leyes climáticas que han condenado al mundo rural a la precariedad y a la ruina.

Digan ustedes por qué la semana pasada, por ejemplo, en el Parlamento Europeo todos –absolutamente todos– votaron a favor de la ley de restauración de la naturaleza, que obliga a derribar presas y a reducir el terreno cultivable. Díganse a las personas que están ahí fuera, a las cuales el señor Vergés, entre otros miembros de un partido que ahora dicen defender mucho a la *pagesia*, pero que han sido los responsables de poner la puntilla final al sector primario apoyando todas y cada una de las leyes aberrantes aprobadas en Europa... (*Alguns aplaudiments.*) Salga ahí fuera, señor Vergés, con su presidente del grupo parlamentario y mírenlos a la cara, a la gente del campo, y díganles lo que votan en Europa.

Pero son ustedes, todos, sin distinción, quienes han fomentado irresponsablemente también un animalismo radical, que ha logrado igualar por debajo a personas, animales y, por supuesto, a condenar al sector de la ganadería. Llevan mucho tiempo sometiendo a un desprestigio evidente a la ganadería y a la industria cárnica catalana. La Generalitat –y hay que decirlo– ha destinado más de 650.000 euros, por ejemplo, a una oenegé –que seguro que a muchos del público les sonará– que se llama Vetermon o Justicia Alimentaria, que estos días estaba llevando a cabo una agresiva campaña para acabar con la mitad de la cabaña porcina de cerdos en Cataluña.

Pues el Gobierno de la Generalitat a esa gente les destinaba más de medio millón de euros para condenar a nuestra industria cárnica. Pero no contentos con ello, también promueven programas desde su querida TV3, como el reciente documental de *Porca Misèria*, donde señalaban y decían literalmente que el sector porcino era el responsable de las emisiones de gases, del consumo de agua y hasta del maltrato animal.

Así ustedes representan o dicen representar a nuestra industria y a nuestros trabajadores del sector ganadero. Pero lo peor de todo ello es que no contentos con demonizarlos, con estigmatizarlos –eso sí, detrás de grandes discursos cuando les toca–, es que ustedes se han dedicado incluso a crear la marca Halal Catalunya para promoverla en países islámicos, mientras condenan al campo catalán a la ruina y a la miseria.

Eso son sus políticas, eso es lo que ofrecen a los trabajadores en Cataluña. En definitiva, sus normativas, señor Aragonès, animalistas, ideadas desde alejados despachos y profundas moquetas, son la ruina para la agricultura y para nuestra ganadería. (*Alguns aplaudiments.*)

Pero es que, además de todo ello, ustedes hablaban mucho de la *sobirania*. ¡Pero si son ustedes los que han vendido nuestra soberanía al peor globalismo mundial! Son ustedes los que realizan los presupuestos para cumplir los objetivos de la agenda 2030 y que no están al servicio de los catalanes. Son ustedes, señor Aragonès, los que están haciendo todo lo posible para que nuestros agricultores y ganaderos, que quieren prosperar..., ustedes permanentemente les tienen y les quieren decir qué pueden producir, cómo pueden producir y cuánto pueden producir. Y lo que quieren es exclusivamente prosperar y dar un futuro a sus tierras.

Y déjeme que le diga que es inadmisibile y profundamente injusto que ustedes sigan destinando dinero, por ejemplo, al desarrollo agrícola de terceros países como Marruecos, mientras cavamos la tumba de nuestro sector primario aquí en Cataluña. (*Alguns aplaudiments.*)

Pero hay alternativa a todo eso –hay alternativa a todo eso. Y no quiero acabar sin dirigirme a todos los que nos acompañan como público, a muchos de los que están fuera y seguramente a muchos más de los que nos están viendo desde sus casas.

Ara vull dirigir-me a tots els pagesos i ramaders catalans que ens estan veient. Molts de vosaltres teniu segurament diferents idees polítiques, concepcions molt diferents del que és o ha de ser Catalunya, Espanya o Europa. Però coincidim amb que estem vivint un moment molt crític, un moment molt crític per al món rural. I, si no actuem, els danys seran irreparables.

És el moment de triar: o mantenir a les institucions els qui legislen contra els vostres interessos i només serveixen les agendes globalistes, com l'agenda 2030, i els dictats d'activistes climàtics i animalistes, o decidir pel futur de les vostres explotacions o els vostres bestiaris, futur de les vostres comarques i els nostres pobles, futur, en definitiva, del món rural i de les vostres famílies.

Us han dit que les imposicions climàtiques són irreversibles, però és profundament fals. Estem a temps, som a temps de revertir el pacte verd europeu, de derogar totes i cada una de les lleis climàtiques, de tornar a fer del sector primari, del nostre sector, un sector estratègic i punter. Som a temps de tornar a omplir de vida el nostre camp i oferir el futur al món rural. És a dir, hem de triar: o les seves polítiques o les nostres explotacions i els nostres bestiaris.

Moltes gràcies.

La presidenta

Per part del Grup Parlamentari de la CUP - Un Nou Cicle per Guanyar, té la paraula el senyor Dani Cornellà i Detrell.

Dani Cornellà Detrell

Gràcies. President, consellers i conselleres, diputades i diputats... Pagesos i pageses, ramaders i ramaderes de Catalunya, benvinguts i benvingudes al Parlament de Catalunya.

Deu anys després del darrer Ple monogràfic sobre el sector, avui tornem a estar aquí. Per desgràcia, avui estem aquí a dins –o a fora, molts companys i companyes–, perquè el sector està patint, i molt, les males polítiques agràries de les darreres dè-

comes, tant a Catalunya com a l'Estat i, evidentment, també les polítiques comunes europees.

Ens agradaria que avui estiguéssiu aquí per celebrar la tractorada del 1977, ara ja en fa quasi cinquanta anys, aquella que en Pep Riera ens recorda que van aconseguir fer sortir al carrer més de divuit mil persones amb el lema «Volem viure de la terra» i amb tres clares reivindicacions: preus justos, seguretat agrària adequada i legalització dels sindicats. Però no. Avui esteu aquí després d'unes noves mobilitzacions històriques, amb milers de tractors sortint arreu del país, carreteres i autopistes tallades durant dies: una nova revolta pagesa. Perquè d'aquells objectius encara no s'ha aconseguit assolir uns preus justos i s'han anat arrossegant les problemàtiques vinculades als acords internacionals dels anys vuitanta fins a l'actualitat, com la supressió d'aranzels.

La globalització del mercat i les polítiques que sostenen el model econòmic capitalista han servit perquè el sector s'hagi anat empetint, alhora que s'ha anat concentrant la terra en menys mans i la producció en explotacions cada vegada més grosses i intensives. L'agroindústria i les grans cadenes de distribució que dominen els mercats han asfixiat la petita i la mitjana pagesia, imposant uns preus baixos inclús per sota del preu de cost, com podria ser el cas del càrtel de la llet, alhora que els costos de producció no han parat de pujar en els darrers anys.

Per altra banda, la PAC, creada en un inici per garantir l'abastiment d'aliments i contenir-ne els preus, ha imposat un model que ha premiat durant dècades les explotacions cada vegada més grans i intensives, afavorint clarament aquest model. Actualment, el vint per cent de les empreses es queden al vuitanta per cent de les subvencions.

Per acabar-ho de rematar, la legislació europea, transposada a l'Estat i també a Catalunya, ha servit per burocratitzar el sector fins a límits surrealistes, sobrecarregant ja un horari llarg i afegint una despesa enorme en serveis d'assessorament, i ha imposat una constant de canvis normatius que impliquen inversions constants. És una altra de les coses que se sentien aquests dies: «Si us plau, que hi hagi estabilitat normativa i que no vagi canviant cada dos per tres.»

A Catalunya, la producció agrícola i ramadera ha quedat subjecta a unes normes sanitàries, fitosanitàries i de benestar animal que condicionen el preu de cost i la producció. Alhora, veiem com entren productes d'altres estats produïts amb legislacions menys exigents i costos laborals molt per sota dels nostres, aconseguint així uns preus de cost més baixos.

Aquesta problemàtica té efectes diversos. Per una banda, que, a més de generar una competència deslleial als productes catalans, afecta la salut dels consumidors, que mengen aliments produïts amb productes prohibits fa anys a casa nostra. I aquests productes venen de milers de quilòmetres lluny, amb les emissions de gasos amb efecte hivernacle que suposa.

A les mobilitzacions d'arreu del país, parlant amb alguns de vosaltres, tots repetíeu que un dels problemes principals són els preus i la competència deslleial, i que prou de promeses, prou de paraules, que necessiteu fets i els necessiteu de manera urgent.

Avui aquí, alguns partits, com ja han parlat, us han dit que si les clàusules mirall, que si la necessitat de firmar acords internacionals amb diferents països. Però la realitat és que, a l'hora de la veritat, tots sabem el que està passant: donen suport des de fa anys a molts dels acords comercials que tant perjudiquen el sector; i de clàusules mirall que garanteixen les mateixes exigències en parlen avui, però res de res el dia que voten aquests acords. (*Alguns aplaudiments.*)

Prou d'enganyar. Si esteu al costat de la pagesia, defenseu-la arreu. No n'hi ha prou de donar suport o proposar aquest Ple si després es vota a favor dels acords de lliure comerç. Fets i no paraules és el que demana la pagesia. (*Alguns aplaudiments.*)

La dependència del comerç internacional controlat per les grans corporacions fa del mercat dels aliments un terreny adobat per a l'especulació, aixafant els petits i generant grans beneficis econòmics, no per a qui produeix els aliments, sinó per a qui controla els mercats. Cal limitar les importacions d'allà que ja produïm aquí, i cal obligar les grans cadenes de distribució a tenir un percentatge de producte nacional.

A l'Estat espanyol, repeteix un govern representat aquí pel PSC i pels comuns. I per què no es deu modificar la llei de la cadena alimentària que ja va aprovar fa uns anys? Per què va prohibir la venda a pèrdues al llarg de la cadena i no s'està aplicant? Per què deixeu que es continuï destruint el valor de la cadena alimentària? I Esquerra i Junts, ells governen amb els vostres vots, per què no els obligueu a modificar aquesta llei? No n'hi ha prou amb copets a l'esquena i fer-se fotos a les tractorades.

Amb una bona modificació i un bon desplegament de la llei de la cadena alimentària, que encara, per deixadesa política, està a les beceroles i en un calaix que no s'està fent servir, es podria obligar les cadenes distribuïdores a pagar dignament als productors un preu just pels seus productes. És injust i no ens resignarem a acceptar de cap de les maneres que en plena crisi inflacionària, Mercadona, el 2022, augmentés els beneficis fins als 718 milions d'euros, quasi 40 milions més que el 2021. Per què aquests marges obscurs cauen sobre les esquenes dels pagesos i de la població? S'ha d'acabar amb la impunitat d'aquesta màfia que ofega el sector i escanya la població amb preus elevadíssims. I d'això, alguns partits mai no en parlen.

Només un vint-i-cinc per cent del preu que paguem dels productes al supermercat, més o menys, en els millors dels casos, és el que va a parar al productor, a la pagesia. Nosaltres ho hem dit diferents vegades: per què no creem una distribuïdora pública?, que faci la funció de central de compres a preus justos per als productors i sigui un canal de distribució de producte de proximitat, al servei del comerç i dels consumidors.

Alguns productors, per evitar preus injustos, opten per representar tots els papers de l'auca, fent, més enllà de les tasques de producció, de comercial, de distribuïdor i de venedor, cosa que implica un sacrifici laboral molt bèstia. I si algun s'atreveix a pensar a elaborar productes artesanalment, desisteix davant de les exigències normatives, que impliquen unes altes inversions, ja que s'exigeixen els mateixos o quasi els mateixos requisits que a les produccions industrials. Tenim exemples ben a prop, a l'Estat francès, on es posen moltes facilitats perquè la pagesia pugui produir i elaborar i accedir als mercats laborals. Fem-ho.

Davant de tot l'exposat, és clar que el sector s'envelleix i no té relleu. Si tot són dificultats!: per accedir a la terra, per a les inversions que fan falta, per gestionar el volum de burocràcia, per guanyar-s'hi la vida dignament quan la renda agrària cada dia és més baixa. El despoblament rural que pateix el nostre país no és fruit d'un dia, és fruit d'anys de polítiques errònies que han condemnat el món rural.

Però és evident que tot això es pot intentar revertir i canviar aquesta situació. I aquí podem fer molt, pagant a temps les ajudes, controlant que es paguin preus justos, protegint i prioritzant la producció nacional davant els productes d'importació, creant infraestructures que permetin la distribució a preus justos, reduint la burocràcia, posant facilitats fiscals i normatives i oferint, des del departament, assessorament i ajuda al sector en lloc d'anar a collar-lo.

Millorar les ajudes a les noves incorporacions creant una institució –el model de la SAFER francesa– que vetlli per l'accés a la terra i n'eviti l'especulació i l'acaparament, fent un acompanyament real a tota la pagesia que es retira per tal de trobar relleu. Modificar el pla especial de sequera per fer-lo més equitatiu entre els diferents sectors del país. De fet, això ja ho vam aprovar fa quinze dies a proposta nostra en el Ple de sequera i ja han passat quinze dies i encara no s'ha ni reunit aquesta comissió per modificar el pla especial de sequera.

En definitiva, l'Administració ha d'estar al servei de la pagesia i no a la contra. I això vol dir també fer front a les grans distribuïdores i la gran agroindústria que escanya els productors. L'Administració pública no pot estar perseguint i inspeccionant la pagesia constantment, imposant sancions duríssimes mentre permet la importació de productes que han estat produïts en països amb pitjors condicions laborals, menys controls sanitaris i ambientals. Perquè, per exemple, a un ramader li pot caure una sanció duríssima per una ovella que ha perdut un cròtal identificatiu, a la vegada que l'Administració no compleix les seves funcions d'estar al dia de pagament de les ajudes o de no tenir encara una finestra única tan promesa.

En conclusió, el model actual està portant la pagesia a una situació de no retorn i, com a país, tenim un desafiament molt important. La producció d'aliments és essencial per a qualsevol país del món, però és que, a més, la pagesia no és només un sector productiu, és un element cohesionador del país i un gestor del territori indispensable.

Tenim, davant, dos reptes ineludibles. Per una banda, ni un pagès ni una pagesa menys; cal escoltar les seves demandes i garantir la viabilitat de les explotacions petites i mitjanes, que són les que ho estan passant més malament; han de poder sortir d'aquesta roda que ho està trencant tot. Per altra, afrontar els reptes de futur del sector i fer un gir de cent vuitanta graus cap a un model que aposti per la sobirania alimentària i un tracte just cap a la pagesia.

Des de la CUP sempre hem cregut que cal atacar els problemes des de l'arrel. Si volem una pagesia viva, sobirania alimentària, no dependre de les importacions d'aliments i fer front als reptes climàtics, l'únic camí és posar fre a les grans corporacions que escanyen el sector amb preus vergonyosos i posar l'Administració a treballar de la mà de la pagesia per revertir dècades de mala gestió i polítiques errònies. Davant d'aquesta situació i aquests reptes, el Govern no pot mirar cap a una altra banda, o no pot aprovar quatre mesures que tan sols serveixin per escanyar una mica menys al sector. Els demanem que assumeixin les seves responsabilitats i escoltin les demandes del sector. Deixin de tractar-lo amb condescendència. Posin-se a la seva pell. La pagesia ha dit prou i el Govern ha de moure fitxa i ja. *(Alguns aplaudiments.)*

Com a país, no hem estat capaços de posar en valor aquest sector primari que tant estimem; de fer entendre a tothom que és un pilar fonamental, com ho són l'educació o la sanitat; que és un sector estratègic per garantir una de les sobirania, l'alimentària; un model que contribueix al desenvolupament social, econòmic i territorial; un sector que conserva, cuida, estima i defensa la terra que treballa.

Ja, per finalitzar, donar les gràcies a la Plataforma Pagesa, a Ramaderes de Catalunya, a Unió de Pagesos, a Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya i a la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya, per la feina que feu i per les propostes que ens heu enviat per a aquest Ple. Avui, malauradament, aquest Ple no solucionarà tota la problemàtica del sector, però sí que esperem que serveixi perquè, conjuntament amb la vostra feina i les mobilitzacions, s'entengui d'una vegada que, quan un pagès o una ramadera o un pescador plega, es mor una petita part del país, i ja no ens ho podem permetre.

Preus justos, ja! Visca la lluita pagesa! Visca la terra i els qui la treballen!

La presidenta

Per part del Grup Parlamentari d'En Comú Podem, té la paraula el senyor Enric Bárcena Roig.

Enric Bárcena Roig

Gràcies, presidenta. Bona tarda a tothom. President, consellers i conselleres, diputats i diputades... I, òbviament, primerament voldria fer una salutació a totes les entitats que estan avui convidades aquí, especialment a les que han parlat, les quatre entitats que han parlat, i una especial felicitació a la Unió de Pagesos, perquè aquest

any comença a commemorar el seu cinquantè aniversari, i crec que és una notícia que demostra la lluita que hi ha en el moviment pagès. I, per tant, un reconeixement de tot aquest any de celebració que vam tenir l'oportunitat de compartir plegats a l'inici. També, una salutació als pagesos que estan fora i els que s'han quedat a casa cuidant el seu bestiar o la seva explotació.

Vull començar dient que ja tocava; que arriba tard, però que en aquest Parlament tocava parlar i que analitzéssim la situació de la pagesia, la ramaderia i, per extensió, de tot el sector primari. Ja tocava, perquè fa massa temps que aquesta situació no ha estat al centre del debat polític, fa massa temps que veiem que el sector primari es va reduint –cada cop més famílies deixen el camp– i que no hi ha una resposta a l'alçada per part dels diferents governs.

Els pagesos i les pageses mobilitzats aquestes setmanes estan fent un crit d'alerta. La pagesia no pot seguir així. La sequera, l'endarreriment inexplicable dels pagaments de les ajudes i la mala gestió de la burocràcia han estat la gota que ha fet vessar el vas. Però això és només una part, tal com ha recordat l'Antonio, pagès i ramader de la Terra Alta, a la porta d'aquest Parlament, un moment que he pogut sortir abans d'iniciar el debat. Com ha dit, calen canvis profunds i cal que aquests es facin amb urgència.

Per respecte als que sou aquí, als que estan fora, com l'Antonio, o als que estan, com deia, a les seves explotacions, hem de fer un debat que sigui profitós i que no caigui ni en l'oportunisme ni sigui efímer. Ens ha de servir per sortir, al finalitzar, amb un compromís de país, i amb respostes a curt termini, però també amb respostes de futur i de llarga volada. Ha de ser un debat que, en definitiva, marqui un abans i un després, si volem prendre'ns en consideració i com cal aquest debat. Des del grup dels comuns tenim el nostre compromís que amb aquesta voluntat participem d'aquest monogràfic i fem les nostres propostes.

Preparant aquest debat, repassava algunes dades que segurament tothom sap però que vull tornar a dir. El sector agroalimentari representa el 4,11 del producte interior brut de Catalunya, una dada que està per sobre d'altres sectors manufacturers. El sector agrari és l'1 per cent. Altres sectors, fabricació de material de transport, o l'automobilístic, el 2,18; la indústria química, amb un 2,11 –perquè algú posava en comparació sectors. També és important. Ara bé, des de l'any 99 –1999– que hi havia gairebé 70.000 explotacions agràries, l'any 22 només n'hi havien 46.000. S'han perdut 9.000, gairebé, explotacions agràries a Catalunya, un setze per cent del total. I mentrestant i al mateix període s'han perdut més de cent mil hectàrees destinades a l'agricultura.

La pagesia ha acabat suposant al voltant d'un u per cent del gruix de la població activa, amb enormes dificultats per assegurar el relleu generacional, especialment tenint en compte que el quaranta-un per cent dels declarants són persones físiques que tenen més de seixanta-cinc anys i el setanta per cent de l'actual pagesia hauria de jubilar-se durant els propers deu anys.

I si parlem de dones, doncs, són un trenta per cent, i com a titulars d'explotació un vint per cent, però en la seva representació encara en són moltes menys. Les persones joves en el sector de la pagesia de menys de vint-i-cinc anys no arriben al centenar, segons les dades, i, en canvi, de més de seixanta-cinc en són divuit mil.

Analitzant les dades de les explotacions, el component familiar és més del doble que el de l'assalariat, igual que les unitats de treball/any. I pel que fa a la renda agrària, constatem que no ha tingut una evolució ascendent en els darrers vint anys. I, de fet, en termes absoluts és avui menor que respecte a fa vint anys.

Aquest diagnòstic sobre l'envelliment, la manca de relleu, la concentració d'explotacions i la pèrdua de renda ha de comptar amb mesures que ajudin a aquest relleu, com els bancs de terres, les ajudes al jovent que comença –des de financeres, maquinària, formació–, però no seran mai efectives si no contemplem el repte des d'una visió de sistema i de país. Perquè això són els símptomes d'un problema

sistèmic, que és que la pagesia mor perquè no és viable econòmicament per a moltes famílies.

El sector agroramader té els seus principals reptes en la sostenibilitat de la seva activitat. Ara mateix ho dèiem. Però aquesta sostenibilitat passa pel model productiu, per la fixació de preus i el control de la cadena alimentària, per la sostenibilitat ambiental, les qüestions laborals i, per descomptat, en la seva governança i el paper de les diferents administracions implicades des de la Generalitat a Europa, i que ha estat la guspira, en el cas de l'Administració, que ha despertat la darrera mobilització.

El sector agroramader s'ha unit a aquest clam, però cometríem un error, com deia, si quan parlem de pagesia i ramaderia no contempléssim la gran diversitat que acull en allò que produeixen, en l'entorn on ho fan i en el model de producció. Ho deia el mateix president Aragonès, aquesta diversitat del sector agroramader.

Per tant, nosaltres creiem que el debat cal emmarcar-lo en un context de crisi sistèmica general, i cal abordar la problemàtica del camp, de l'agricultura, de la ramaderia i de l'accés als béns de consum alimentari des d'una perspectiva de canvi de model, on la sostenibilitat, la producció, el benestar animal i la qualitat del producte de proximitat sigui el principi en què es basa el model, i acompanyar-lo de les reformes en tots els àmbits –que en primer terme garanteixi treball, vida digna i futur al sector de la pagesia– i, per tant, també que articuli polítiques que facin de la vida a pagès una vida amb condicions dignes de serveis –i és important la llei i l'estatut del municipi rural, perquè ha de garantir tots aquests serveis, també, en el món rural.

Ens trobem un lligam evident entre polítiques i garanties a la ciutat i al camp. En definitiva, polítiques que superen la pagesia i s'han de situar també en l'horitzó de model de país. Des dels comuns els proposem donar resposta a aquest repte amb un pacte de país que suposi declarar el sector agrícola i ramader un sector estratègic i basat en una aliança entre camp i ciutat, productors i consumidors, que permeti treball, vida digna i futur, com deia, al sector de la pagesia, així com que garanteixi una alimentació suficient i saludable als catalans i les catalanes.

Agricultura o ramaderia? Regadiu o secà? Extensiu o intensiu? Ecològic o tradicional? Integrada o no? Orientada als mercats d'exportació o als circuits de proximitat? Nosaltres tenim un model clar, que passa per les explotacions de base familiar, i per això també hem de vetllar que els processos d'integració no converteixin en una progressiva «uberització» la producció agroramadera, que concentri beneficis en uns quants i externalitzi els costos als més febles de la cadena.

I, evidentment, hem d'actuar davant l'especulació en el sector per part de les grans empreses nacionals i multinacionals, que, a banda d'explotar el petit productor, també repercuteixen en les garanties d'accés a una alimentació saludable. Un exemple és la confirmació, per part de l'Audiència Nacional, del càrtel de la llet. Vuit empreses lleteres van formar un càrtel per intercanviar informació i pactar els preus de compra de la llet als ramaders entre l'any 2000 i el 2013. Crec que vostès, els que estan a la tribuna, ho coneixen de primera mà molt millor que tota la resta.

I, bé, segons els informes publicats per Arca, la pagesia només reté al voltant del 6,5 per cent del valor total de la cadena de valor alimentari, mentre que més del noranta per cent resta en processos intermedis i finals. En el període 2000-2022, l'índex de preus percebuts agraris ha augmentat un seixanta-tres per cent, mentre que l'índex de preus al consum s'ha situat en el setanta-cinc per cent, i el de l'alimentació, específicament, el noranta-set per cent. Ja en veuen la diferència. És evident, doncs, que l'increment del cost de la vida per als consumidors no es tradueix en més ingressos per a les explotacions agràries, ja que el sector agrari no participa en els mateixos termes que la resta d'agents en la cadena de valor.

I quan parlem de preus, hem de mirar-ho des de tres perspectives: els costos de producció, la cadena de distribució i intermediació, i els consumidors, que veuen la seva renda reduïda pel vampirisme, per exemple, del sector immobiliari. Els cos-

tos de producció, evidentment, tenen a veure amb els inputs, però també amb totes aquelles mesures que s'exigeixen i que després, per les decisions que es prenen a altres àmbits, no repercuteixen en el preu perquè han de competir de manera deslleial amb aquelles mesures que no es poden aplicar després en el preu si no estan en igualtat de condicions.

Com els deia, en aquesta part dels preus hem de tenir tota la visió. Si no hi han rendes familiars disponibles més altes, serà difícil que els catalans i les catalanes tinguin disponibilitat per pagar preus justos, també, com segur que desitgen. Perquè, creguin que, davant d'aquells que s'entesten en confrontar camp i ciutat, pagesos amb persones urbanes, està molt més a prop qualsevol treballador que viu de lloguer a l'Hospitalet de pagesos com l'Antonio que estava aquí fora, que terratinents, propietaris immobiliaris o amos de cadenes com Mercadona.

La política alimentària és un dels grans instruments que tenim de país per treballar aquest vincle camp-ciutat, entre productors i consumidors. Creguin-me, tenim tot un aspecte en mercats municipals, menjadors escolars, hospitals, residències, centres laborals, on hi ha possibilitat de contractació pública, i que en podem donar exemple i que en podem fer pedagogia i que són un gran instrument i una eina de les administracions, com deia, de la política alimentària. Perquè serà a partir d'aquí que els bancs de terres, els bancs de llavors, el relleu generacional, la feminització, la formació, la innovació podran tenir espai i podran funcionar.

I, per últim, també, clar, també hem de reconvertir l'activitat agrorramadera per la pressió ambiental del canvi climàtic. Tots, o molts pagesos ens ho diuen: el principal repte que tenen és fer-los viables amb el canvi que ens ve –menys pluges, pujada de temperatures, cultius que no aguanten el clima que s'està establint. Per tant, per què ho deia? Doncs perquè la defensa de les polítiques mediambientals no són una mesura contrària ni a la pagesia ni al ramader; són la part substancial per garantir la seva viabilitat, la seva explotació al llarg de generacions, i que, a més a més, puguin garantir també una alimentació saludable. No estan en cap cas confrontades; estan unides de la mà unes amb altres.

I això també passa per la gestió de l'aigua. A Catalunya no poden seguir creixent els regadius. El que hem de fer, sabent que tindrem, com a mínim, un disset per cent menys d'aigua disponible el 2050..., el que hem de fer és, precisament, millorar l'eficiència dels regadius o, per altra banda, mirar si en el secà podem fer el reg de suport.

Tenia moltes mesures. Perquè volia parlar de com la ramaderia i l'agricultura..., però especialment la ramaderia en les zones de muntanya era un gran aliat de la preservació mediambiental, i, per tant, que l'hem d'explorar. I no em centraré en les parts de pagaments, ajudes, burocràcia, la necessitat d'una finestra única i les assegurances –ho ha fet el conseller–, perquè ja ho farem el proper dijous, quan parlem de les mesures concretes a les nostres PRs.

Però sí que volia fer un esment de les polítiques europees. Que el sector ramader sigui un sector estratègic significa que el sector agrícola no pot ser la moneda de canvi recurrent en els tractats internacionals de la Unió Europea. Perquè el problema no està en que Europa vetlli per unes produccions agràries i ramaderes més sostenibles mediambientalment i més saludables; el problema el tenim quan la mateixa Unió Europea, a través del seu Parlament, no es creu aquestes directives i sacrifica el sector agrari usant-lo de moneda de canvi en els acords comercials internacionals.

I, bé, permetin-me, per què crec que mereixia una menció? PP, PSC, Ciutadans van votar a favor d'obrir els mercats com Mercosur. Comuns, Esquerra i Junts vam votar-hi en contra. Saben què va fer VOX? Es va abstenir, no sigui que l'amo els doni una cleca. Perquè a vostès, VOX, quan se'ls hi treu la bandera queden conills, queden pelats, sense cap mena de protecció. I sap què passa? Va passar el mateix amb la PAC. Sap què van votar? El mateix patró que he dit: PSC, PP i Ciutadans a

favor de la PAC, i comuns, Esquerra i Junts vam votar-hi en contra. VOX què va fer? Es va abstenir.

Mirin, com que em queden quatre segons, només diré que no volia deixar de fer menció dels temes laborals, les condicions de treball, les necessàries jubilacions de tot el sector i dels treballadors del camp; hem de parlar d'un salari mínim o de la qüestió dels temporers, que no és menor.

I, per últim –deixi'm deu segons, presidenta–, no volia deixar de fer menció del tema de les dones i la seva invisibilització històrica en el món del treball agroromader. La dona al món rural és un dels principals motors de canvi en la igualtat d'oportunitats i la sostenibilitat de l'activitat rural. La seva visibilitat, reconeixement...

La presidenta

Gràcies.

Enric Bárcena Roig

...representativitat i lideratge és imprescindible en la nova etapa...

La presidenta

Gràcies, diputat.

Enric Bárcena Roig

...que desitgem que pugui començar. I espero que, dijous vinent, aquelles resolucions que es facin i puguem votar siguin executables...

La presidenta

Gràcies, diputat.

Enric Bárcena Roig

...i no ens passi el que –ho recorden?– el 2014..., que no es van fer.

Gràcies, presidenta.

La presidenta

Té la paraula, per part del Grup Parlamentari de Ciutadans, la senyora Marina Bravo Sobrino.

Marina Bravo Sobrino

Gracias, presidenta. Diputados, diputadas, *consellers*, me sumo, por supuesto, a los saludos a todo el público que nos acompaña y también a quienes nos siguen desde fuera de este hemiciclo.

Estamos esta tarde aquí, en el Pleno del Parlament de Catalunya, reunidos para abordar los problemas y los retos a los que se enfrenta un sector tan estratégico como el de la *pagesia*, un sector que tiene una función social y medioambiental en la gestión y custodia del territorio que serían suficientes para merecer nuestra atención, pero que, sobre todo –y es importante que lo recordemos a menudo– está en la base de nuestra existencia. Sin payesía no hay alimentación. Eso es algo que todos sabemos, no hay nadie aquí que lo pueda obviar, pero hay que ponerlo en valor y en el lugar que le corresponde, porque todos los problemas de los que hablaremos aquí hoy no solo afectan a los agricultores y ganaderos de Cataluña, sino también al conjunto de nuestra sociedad.

La *pagesia* y el mundo rural han tenido que adaptarse a una enorme transformación a través del tiempo, marcada por cambios profundos que han moldeado nuestra sociedad y nuestra economía. Hace apenas unas décadas, nuestras comunidades rurales seguían caracterizadas por un estilo de vida agrícola tradicional. Los métodos y herramientas eran manuales y la ganadería se llevaba a cabo en pequeñas explotaciones familiares. No solo quienes viven en el campo lo recuerdan: a muchos de quienes vivimos hoy en grandes ciudades no nos es ajeno, porque forma parte de la vida de la mayoría de nuestros abuelos.

Con la tecnología y la maquinaria llegó una primera transformación sin precedentes, se aumentó la productividad y la eficiencia en el campo. Fue a un coste social muy caro para los municipios rurales, que vieron como la menor necesidad de mano de obra vaciaba las calles y los pueblos para que nuestra agricultura se modernizase y se adaptase a los retos del siglo XXI. Y sigue modernizándose y actualizándose cada día con prácticas que se ajustan y superan los requisitos actuales de sostenibilidad. Como resultado, hoy en día Cataluña cuenta con una agricultura más diversificada, innovadora y competitiva que nunca antes, pero los desafíos y las dificultades que enfrentan el sector agrícola y el ganadero son también mayúsculos y mayores.

La productividad de las tierras aumenta, pero los costes también. Y aunque, en teoría, globalmente somos capaces de alimentar a una población mundial cada vez mayor, gracias precisamente al esfuerzo de muchos agricultores y ganaderos, parece que no somos capaces de garantizar que ellos mismos, quienes trabajan en el campo, puedan vivir dignamente de su trabajo. Y eso se dice pronto. Así que estas últimas semanas los hemos visto en las calles, con los tractores y con una mezcla de rabia y desesperación. Hoy también están frente a este Parlamento, y no les faltan motivos. Hay razones diversas, multifacéticas y algunas muy potentes, que es bueno que se escuchen hoy aquí, en este Parlamento, porque son desafíos que, en resumen, ponen en riesgo su viabilidad.

Uno de los primeros desafíos que todos podíamos imaginar, incluso antes de escucharlos, es la escalada de precios. Si cualquiera en casa ha sufrido viendo como de repente subía la luz, subía el gas, llenar el depósito del coche le costaba más, podemos imaginar cómo se multiplican esos costes para sacar adelante una explotación agrícola o ganadera, con la particularidad de que son unos costes que en un mundo globalizado difícilmente pueden trasladar directamente al precio de venta y que, por tanto, amenazan –cuando no impiden por completo– la viabilidad de las explotaciones.

Pero hay algo que también crece como los precios, pero que aún resulta más doloroso para muchos por lo inexplicable, que es la burocracia y el papeleo. Además de tener la presión de trabajar con unos márgenes cada vez más pequeños, la payesía se enfrenta de forma creciente a una maraña de regulaciones, permisos y procedimientos que dificultan su labor diaria y limitan su capacidad para centrarse en su producción. Desde la obtención de licencias para nuevas explotaciones hasta la solicitud de ayudas y subvenciones, cada paso está plagado de obstáculos burocráticos que consumen tiempo y recursos valiosos. No solamente genera frustración –que la genera–, además consumen tiempo y dinero. Se ha dicho aquí por parte de una de las intervinientes iniciales: «El tiempo es oro.» Así que acaba resultando en una carga económica más que se suma a todo lo que ya hemos dicho.

Y a la documentación propia de la actividad –licencias, ayudas– se suma todo el papeleo asociado a las regulaciones ambientales; unas regulaciones ambientales que, además, cambian cada dos por tres, suelen suponer más costes, pero rara vez suponen más producción, sino más bien todo lo contrario, y demasiadas veces responden a decisiones que se han tomado desde un despacho sin conocer de verdad ni la situación actual ni las implicaciones de sus imposiciones. Y de nuevo, al igual que ocurría con la escalada de costes, las estrictas regulaciones ambientales tienen unas consecuencias dramáticas cuando, en un contexto de competencia mundial, no siempre se exige exactamente lo mismo a terceros países. Esta, no es de extrañar, es una de las principales reivindicaciones.

Luego están otras cuestiones que no son específicas del sector y en la que es más difícil incidir, pero que vale la pena mencionar porque también lo ahogan todavía más. Hace no tanto tuvimos una pandemia mundial que limitó nuestros desplazamientos, y que dejó al campo sin los necesarios trabajadores para recoger frutos y cosechas. Hubo que tomar medidas extraordinarias para ellos, precisamente porque

se puso de manifiesto que nuestra dependencia del sector era también extraordinaria. Y ahora las guerras y la geopolítica encarecen aún más los precios, rompen los equilibrios y dificultan aún más la producción y las exportaciones, como si tuvieran poco.

Y hasta aquí casi todo lo que hemos mencionado –costes, burocracia, regulaciones ambientales, competencia desigual y desleal– afecta a los trabajadores del campo, no solo catalanes, sino de toda España y de toda Europa. Pero aquí, en Cataluña..., es que tiene el más difícil todavía: a todo lo anterior se suma la sequía más dura y más larga desde que tenemos registros, que encima llega tras unos años de granizadas y heladas que ya habían dejado al campo muy tocado. Una sequía de la que son, sin duda alguna, los principales damnificados. Y no parece que esto vaya a dejar de ser la tónica en el futuro. El aumento de las temperaturas, la sequía y los fenómenos climáticos extremos, como las heladas, los temporales o también las olas de calor, ponen en riesgo, cada vez más a menudo, nuestra viabilidad alimentaria y la sostenibilidad de nuestras explotaciones agrícolas y ganaderas.

El escenario, como hemos podido ver, no dibuja un camino fácil para quien, a pesar de todo, quiere apostar por contribuir a continuar la actividad. Cada vez son menos, cada vez menos jóvenes ven la agricultura y la ganadería como una opción de carrera viable. Según datos del Instituto de Estadística de Cataluña, el porcentaje de mayores de cincuenta y cinco años en el sector va en aumento, mientras los jóvenes no dejan de descender, así que el desafío decisivo será el relevo generacional. En los últimos diez años, el número de explotaciones agrarias ha disminuido en un veinte por ciento, y la superficie agrícola utilizada en un diez. Si no somos capaces de mejorar la situación, si no somos capaces de paliar las dificultades y si no somos capaces de conseguir que quien se dedique a la *pagesia* pueda ganarse la vida con ello, estaremos poniendo en peligro la continuidad de las actividades y con ello el mantenimiento de nuestro tejido rural.

Y con todo lo que soportan y estando en la base de nuestro sostenimiento, cabría esperar que como sociedad les brindásemos todo nuestro reconocimiento. Pero ni siquiera eso. Después de todo esto, encima a veces tienen que soportar que en nombre del ecologismo y la sostenibilidad se les cargue con una losa de culpabilidad: que si son el mayor consumidor de agua, que si las emisiones del sector ganadero, que si la contaminación de los acuíferos..., de eso hoy no han hablado tanto los grupos que me preceden, pero tendrían que escucharlos cuando no están ustedes delante.

Lo hemos podido ver muchas veces en este mismo Parlamento, en el que hoy algunos grupos disimulan y hacen ver otra cosa. Otros días, cuando no están delante, los discursos son otros. Se les culpa de todo y se siguen trayendo iniciativas que aún ponen más dificultades: que se reduzca el número de explotaciones, que se prohíban algunos de los productos que utilizan, que se impongan nuevas tasas o nuevos procedimientos adicionales a los que ya se exigen a nivel nacional o a nivel europeo. A quienes hoy siguen este debate les invito a revisar los diarios de sesiones de plenos y comisiones pasadas para tener una idea más clara de qué defiende cada quien sobre los productos que utilizan, sobre sus explotaciones o incluso sobre las tasas que pagan.

Que se les culpe de todo tiene una explicación, y la explicación no es que sean los culpables. Lo que ocurre es que la carga del cambio climático y la sostenibilidad es muy pesada para quienes quieren utilizarla básicamente como bandera. Y cuando uno quiere presumir de ser el más sostenible y el más ecológico, siempre es más cómodo buscar un malo fuera, o al menos un poquito lejos, que asumir las propias responsabilidades. Aquí, en este Govern, de eso de echar las culpas a otros entienden mucho. En su caso, el culpable de todos los males es Madrid. Pues eso que hace este Govern echando las culpas a Madrid, también lo hacen algunos que, en nombre del ecologismo, echan las culpas de todo al campo. Y ese ataque al campo –como el del Go-

vern al Estado— se construye casi siempre para eludir las propias responsabilidades y siempre —siempre— a base de mentiras y desinformación.

No podemos caer en la trampa que enfrenta agricultura y sostenibilidad. Y no podemos olvidarnos de que la sostenibilidad alimentaria no solo requiere técnicas respetuosas con el medio ambiente, sino que también requiere que sea viable. Lo ha explicado muy bien el compañero Vergés —me ha gustado cómo lo ha explicado—: no solo hay que ser respetuosos con el medio ambiente, sino que tenemos que tener suficiente producción, que sea asequible y que sea viable. Si los agricultores no pueden ganarse la vida, no cumpliremos ni lo básico ni lo primero, que es que tengamos quien produzca alimentos para todos.

Pero para garantizar todo esto hace falta escuchar a la *pagesia* y hace falta poner su sostenibilidad y sus necesidades en la agenda política. Para eso estamos hoy aquí. Y aunque muchas de las dificultades superan el ámbito de este Parlamento, sí hay mucho que se puede hacer desde aquí para ayudar y para apoyar el sector. Para empezar, un reconocimiento a su buena labor, confiar en ellos y no ponerles trabas. Eso ya sería mucho. Para seguir, reducir el papeleo y los tiempos de respuesta en las solicitudes de ayudas y permisos. Y, después, pagar esas ayudas —las que dependen del Govern— con agilidad, que a veces tienen que esperarlas durante meses.

Esas tres cosas ya serían de gran ayuda; pero hay mucho más y desde mi grupo presentamos iniciativas en esta línea. Asesorar y financiar la modernización de equipos y sistemas más eficientes que permitan una mejor resiliencia en los períodos de escasez de lluvias. Desarrollar e implementar programas integrales de formación. Racionalizar los procedimientos de inspección y control, poniendo el foco en que de verdad se garantice la calidad y la seguridad, y no, como a veces parece, en que se presenten cientos de papeles y que estos papeles estén impecables.

Apoyar los proyectos de investigación. Invertir en infraestructuras de riego y gestión de agua y evitar chapuzas y sobre coste como las del Segarra-Garrigues, que luego se acaban traduciendo en precios más caros del agua. O reducir impuestos, que igual que asfixian a todos los catalanes en general también lo hacen a trabajadores del campo en particular. Porque no se puede, por ejemplo, defender con una mano que no haya una competencia desleal, que las condiciones sean para todos las mismas y luego, por la otra, poner impuestos como el de emisiones de dióxido de carbono, que solo los payeses catalanes pagan.

Todo esto lo propondremos; se puede hacer desde el Govern y puede ayudar a aliviar la situación o al menos a eliminar trabas innecesarias a un campo que, como ellos explican, no puede seguir así.

Muchas gracias.

La presidenta

Té la paraula, per part del Grup Mixt, ara, el senyor Alejandro Fernández Álvarez.

Alejandro Fernández Álvarez

Bé, molt bona tarda. Primer de tot sumar-me, evidentment, als agraïments a les persones que avui ens acompanyen, que estan també als voltants del Parlament escoltant les nostres intervencions, la gent que ens escolta a casa seva. I també agrair el mateix fet del debat monogràfic que avui celebrem i el fet també d'haver escoltat amb molta atenció les reivindicacions que ens plantejava el sector a l'inici d'aquest. Són reivindicacions que ens interpellen i que ens conviden a la reflexió. I aquesta reflexió s'ha de convertir en acció.

Fa uns dies el diari *Regió7* recollia una sèrie de testimonis d'un grup de pagesos del Bages i un dels quals —sortien..., tots eren molt interessants—, d'un senyor que es diu Josep Maria Simon..., no el conec, no en tinc l'honor, però deia textualment —ho cito—: «La sensació que tenim és que qui decideix les polítiques agràries i ramaderes a Catalunya no coneix la realitat del que vivim. Hi ha una clara desconexió entre

els despatxos on es prenen les decisions i el nostre dia a dia.» Aquesta mateixa sensació d'una distància sideral entre la gent que es dedica al sector i la classe política la vam tenir –i s'hi ha fet referència en alguna de les intervencions inicials– en el debat de l'agència de la natura, no?, aquesta arrogància burocràtica de gent que, segurament, amb tota la millor voluntat del món, però que no ha trepitjat mai el camp, però que vol dissenyar des de la ciutat models utòpics a l'àmbit rural que res tenen a veure amb la necessitat que allà es té.

Per tant, la primera exigència que hem de tenir els que sortim en aquest faristol a parlar és una actitud de profunda humilitat que ha de ser sincera. Es dona la circumstància que jo vinc de família de ramaders asturians, *vaqueiros de alzada*, que es diu, de Somiedo o Belmonte de Miranda, i fins on arriba la memòria familiar, que és al segle XVIII, abans no tenim re, els meus germans i jo som els primers que *no* ens hem dedicat a ser ramaders –els primers. Per tant, aquestes reflexions que traslladaré estan plantejades amb humilitat, i no vull cap voluntat d'assenyar càtedra, sinó d'aportar solucions i ajudar, perquè no és el mateix conèixer el terreny a fons que, com és el meu cas, conèixer-lo de vacances veient el que fan els familiars i els amics.

A partir d'aquí, una primera reflexió inicial sobre el món rural i la vertebració territorial, per, després, en la part final de la meua intervenció, plantejar algunes de les propostes que en el debat de dijous tindrem de propostes de resolució.

Estem vivint una paradoxa tecnològica apassionant, però alhora preocupant. En els dies de..., o en ple Mobile World Congress, quan es parla amb certa perplexitat dels avenços en intel·ligència artificial i del món virtual, la vida, a la vegada, ens dona una nova lliçó d'humilitat, i és que hem de retornar als bàsics, a allò que diuen els anglosaxons de *back to the basics*, que és, curiosament, en temps de realitat virtual i intel·ligència artificial, ves per on, tornem a parlar de l'aigua, de la pluja, tornem a parlar de la terra i de l'alimentació i tornem a redescobrir les condicions físiques i geogràfiques de la política, és a dir, dels mapes, coses que semblaven oblidades en aquesta mena d'arrogància tecnològica, hi insisteixo, que estem vivint.

I precisament aquesta paradoxa, que es manifesta de manera especialment crua quan es parla del món rural, també ens interpella a plantejar-nos les preguntes adients, les preguntes adequades: quin tipus de societat volem? La desaparició del món rural seria, és deshumanitzadora. Hi insisteixo: la desaparició del món rural seria, és deshumanitzadora. Sense la relació entre l'ésser humà, la terra, les seves propietats privades, la natura i la fauna autòctona, és impossible metafísicament explicar el que som; sense això, més aviat seríem els robots del Mobile World Congress.

Per tant, no estem davant només d'un debat materialista sobre la producció agrícola, ramadera i l'alimentació; estem davant, també, d'un debat ètic, moral i fins i tot filosòfic. En definitiva, liquidar el món rural, que és el camí que fa massa temps que s'està recorrent, significaria la pitjor catàstrofe del procés de construcció europea que es va encetar fa seixanta anys i que en pràcticament tota la resta és un procés exitós, però que en la qüestió de l'agricultura i la ramaderia té masses interrogants.

Però anem una mica al terreny. Catalunya ha de corregir la seva tendència al desequilibri territorial exponencial. El PIB anual del món rural a Catalunya són 2.000 milions d'euros aproximadament, enfront dels 20.000 de l'espai urbà. A tot arreu hi han desequilibris, però els desequilibris que tenim aquí són excessius. La taxa d'envelliment del món rural és del vint-i-dos per cent, davant del divuit per cent del món urbà. Aquesta xifra pot semblar gairebé anecdòtica, però no ho és, això traduït a la vida de les persones és gairebé una dècada de diferència en la taxa d'envelliment.

La renda familiar disponible, els serveis progressivament minvants i, en definitiva, no ser capaços de donar els serveis tecnològics adients està generant una situació insostenible en termes d'equilibri territorial. Què és el que oferim/proposem des del Partit Popular de Catalunya? Tres coses: equilibri, llibertat i respecte a la propietat privada dels pagesos.

Comencem per equilibri. Fa cent cinquanta anys que Catalunya es va convertint en «Barcelona». Reconec que és un terme una mica populista. Però no és una qüestió només pel fet que jo sigui de Tarragona. De fet, és un gran privilegi per als catalans disposar d'una de les millors ciutats del món en l'àmbit tecnològic, cultural, etcètera –una de les millors ciutats del món. Però això té externalitats negatives, i això s'ha de revertir. I els 135 que estem aquí hem de treballar per equilibrar-ho una mica; sense perjudicar allò que ens impulsa, però sense destrossar allò que queda enrere. Connexions digitals, escoles i formació permanent, atenció sanitària i, a la gent gran, prioritària en l'àmbit rural, aigua i energia suficients i amb preus raonables per al camp, turisme sostenible respectuós amb l'entorn rural i descentralització administrativa. Jo, sense que serveixi de precedent, comparteixo potser amb alguns dels ponents que han sortit abans que no estaria malament descentralitzar algunes de les seus del departament que tenim ara mateix a Barcelona.

Equilibri. I després quedarien les dues potes que venen a continuació: llibertat i respecte a la propietat dels pagesos. Les abordaré de manera conjunta. Hem de ser capaços de superar les teories del decreixement cupaire –ho dic amb tot el «carinyo» i respecte–, perquè la solució de l'àmbit rural no és tornar al neolític o a un sector agrícola medieval. El sector ha de ser a Catalunya punter, tecnològicament imbatible i líder en exportacions. Té potencial més que suficient per ser-ho. S'ha de respectar la llibertat dels pagesos i les seves propietats privades. Jo no nego que els biòlegs i naturalistes estiguin interessats en acabar amb els incendis i garantir l'equilibri territorial, però no hi ha ningú en el món més interessat que els mateixos pagesos, que són els propietaris de les seves propietats privades. Per tant, respectar pagesos i compartir les seves decisions.

En política europea, això que he manifestat fa un moment, des de l'any 1987 Acta única europea, fins l'any 1994, Tractat de Maastricht, que és l'etapa més brillant de la història del procés de construcció europea..., però, curiosament, en l'àmbit que estem avui debatent, no. Aquesta arrogància de despatxos, de prejudicis ideològics, de disseny del món rural des de l'àmbit urbà, ha provocat una tempesta perfecta que s'ha manifestat gairebé quaranta anys després, que és increment insostenible de costos i ofegament polític.

Una política energètica i una política irresponsable hidràulica aquí a Catalunya: la cultura del no a tot; ajornar de manera indefinida les infraestructures claus. Que encara ho fa, senyor Pere Aragonès, encara està ajornant les infraestructures claus per acabar amb el problema de l'aigua o per ser, com a mínim, capaços de controlar-ho d'una manera més adient.

Segon, una política europea que ha sigut belligerant directament, en moltes ocasions, amb un sector agrari i ramader que ho pateix. I és així, és la realitat: progressivament, s'han anat suprimint les exempcions fiscals per al dièsel o el vehicle agrícola, que d'això surt beneficiat el propietari petit o mitjà, per anar incentivant els ajuts a aquells grans espais que són propietat de les multinacionals. I això és així i això s'ha de corregir.

I això té també altres conseqüències: pèrdues d'un terç d'explotació agrícola a la Unió Europea en deu anys, que es diu aviat. Aquí a Espanya, només entre els anys 2013 i 2019 es van tancar 5 milions d'establiments ramaders. A Espanya hem passat d'1,2 milions d'agricultors l'any 2009 a 640.000, la meitat, en poc més d'una dècada. A Catalunya les xifres són molt semblants. I la qüestió –i aquí m'agradaria detenir-me un segon– no és estrictament proteccionisme sí o no. La qüestió és permetre als nostres pagesos competir, sí, però en igualtat de condicions. És hipòcrita i suïcida permetre que es pugui consumir a Europa allò que els europeus tenen prohibit produir. Ho repeteixo: és hipòcrita i suïcida permetre que es pugui consumir a Europa allò que els europeus tenim prohibit produir. El lliure comerç que jo defenso com a liberal només ho és en igualtat de condicions i només poden entrar a Eu-

ropa aquells productes que tinguin les mateixes exigències que tenen els que surtin d'aquí, europeus, espanyols, catalans.

I, sí, els partits d'esquerra ho diuen, però és que diuen: «No, és que abans de canviar la nostra legislació ha de canviar el món.» Ànimes de càntir –amb tot el «cariño» del món–, no, hem de canviar primer la legislació d'aquí, perquè, si no, no ho suportaran. La legislació del món, amb tota la humilitat, ni la canviaran vostès ni la canviaré jo. Hem de canviar la d'aquí per no ofegar més els pagesos d'aquí; els de la resta del món, doncs, bé, ja tindran les seves oportunitats.

En conseqüència, si els pagesos d'aquí tenen prohibits determinats fitosanitaris, no podem permetre l'entrada de productes que no tenen les mateixes exigències que els d'aquí. Sí aquí tenim unes regles de benestar animal i condicions sanitàries dignes de societats avançades –ei, i que ho reivindicuem amb tota convicció, perquè ha de ser així–, no podem permetre que entrin productes que no respecten aquestes mateixes regles de benestar animal i de condicions sanitàries.

I acabant ja amb la reflexió, perquè hem anat d'Europa a Espanya, i ara estem a Catalunya. Mirin, els costos s'han incrementat a la Unió Europea un trenta-tres per cent; a Espanya, un quaranta-cinc; a Catalunya, un cinquanta-u. Aquí sempre estem, darrerament..., sempre érem els primers, i ara som els primers de la cua. Què està passant aquí?

És veritat que el Govern del Partit Socialista té una responsabilitat en la negociació de la PAC l'any 2021, que es van perdre 5.000 milions d'euros. És veritat que s'han exclòs de manera irresponsable projectes dels Next Generation d'eficiència en el reg –que, per cert, ara aniria fantàsticament bé. I aquí què? Resulta que, en el pressupost d'enguany, el seixanta-dos per cent menys en l'aportació del pressupost de la Direcció General de Ramaderia i Agricultura, que es diu aviat –seixanta-dos per cent. Què està passant aquí? Això no té res a veure amb vostès? Això és sempre Madrid, Brussel·les... No, això té a veure amb vostès.

Per tant, aquí també s'ha de fer autocrítica. I dijous..., i ja responent, perquè em queda un minut i mig. Què podem fer? Perquè la qüestió és aquesta. Davant d'un panorama d'aquestes característiques, la gran pregunta és què podem fer. I en el debat de dijous jo crec que tenim una oportunitat, com a mínim, d'avançar. La política, per definició, és decebedora per a moltíssima gent, i és normal, però tenim una oportunitat bona d'aprovar coses que siguin positives.

Tinc un amic que es dedica, a Vilallonga del Camp, a l'oli, als ous i l'avellana, que l'altre dia em deia: «No ens calen masses ajuts directes; simplement, que no ens toquin els nassos.» Sempre em diu el mateix: «Que des dels poders públics no ens toquin els nassos massa.»

Nosaltres hem presentat un paquet de propostes, que el dijous desenvoluparem amb més detall, que el que en definitiva plantejem és un equilibri territorial superior; la revisió immediata de la política d'aigua i de les restriccions, que són arbitràries per al sector i asimètriques respecte a d'altres sectors. I també revisar el pla d'assegurances agràries; el PERTE agroalimentari; la llei de la cadena alimentària; l'accés al crèdit bancari per al sector.

Nosaltres esperem que aquest plenari no sigui com el de l'aigua de l'altre dia, que no sigui només *parole, parole* i que sigui productiu. Jo avanço que nosaltres votarem favorablement les propostes, vinguin d'on vinguin, que siguin favorables al sector.

Si els companys de la CUP –que pot passar– presenten una proposta que ens agrada –que pot passar–, la votarem a favor. No estem aquí ni per cordons sanitaris...

La presidenta

Gràcies.

Alejandro Fernández Álvarez

...ni per aïllar ningú; estem per comprometre la nostra paraula i el nostre honor en ajudar gent que ho està passant molt malament.

Gràcies.

La presidenta

Per part del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, té la paraula la senyora Alba Camps i Roca.

Alba Camps i Roca

Gràcies, presidenta. Bona tarda. A les dones del món rural, a la gent de micropobles, a les ramaderes de Catalunya, a Arca, a les entitats municipalistes i a totes les organitzacions agràries, sindicats i plataformes que avui segueixen o participen en aquest debat, també des de fora, en ser la veu de tants, avui també al Parlament de Catalunya. Els tractors d'avui són el futur de demà, i en volem veure a cada pam de terra.

President, conselleres, consellers, diputats, diputades, aprenentatges que reafirmem els darrers dies. El primer –i que ja ho sabíem–, les mobilitzacions de la ciutadania, siguin del sector que siguin, produeixen canvis. Que la política es pot fer des de molts àmbits diversos: l'institucional, però també des del carrer. El nostre absolut suport a les persones que han deixat de banda el seu dia a dia i l'han dedicat a reivindicar justícia i reconeixement cap a un dels sectors més estratègics del país, en aquest cas, la pagesia. Gràcies per situar el sector primari al centre del debat polític i a l'agenda comunicativa del país. Mai com ara s'havia aconseguit una reflexió col·lectiva sobre la pagesia com la d'aquests dies.

Segon. Un reconeixement a tota la feina que fa anys que fa la Taula Agrària. Moltes de les accions provenen d'un treball previ, moltes conclusions compartides i de construir-la; una estructura que ara ens permet donar resposta. La persistència incansable dels tres sindicats històrics han incidit en la política agrària del país des de l'experiència, i a això no se li pot restar cap valor –cap.

I un tercer, que és també una trista afirmació: la pagesia s'està perdent. Aquest ofici que forma part del nostre patrimoni històric, territorial i cultural, cada cop recau en menys mans. Aquelles petites explotacions es perden per diluir-se en macroexplotacions que concentren la major part de la producció. I la vostra fi, la nostra fam, efectivament.

I davant d'això, us pregunto a totes què fem. Podem actuar directament a curt termini, i no tingueu cap dubte que ho farem. Així ho detallem en les propostes de resolució que portem el Grup Parlamentari d'Esquerra. De fet, en portem diversos exemples: revisem el pla especial de sequera, reduïm la burocràcia, simplifiquem el màxim de la càrrega administrativa que recau en la Generalitat o partides pressupostàries destinades a acompanyar el sector en la sequera actual.

Propostes a curt, és clar, però que hi ha una evidència també, que és que les causes ens requereixen mesures a llarg i mitjà termini. Són mesures de fons, estructurals; són mesures de model. I ho dic en altres paraules: si la vostra fi és la nostra fam, que és així, assegurar-vos el futur és garantir-nos la sobirania alimentària.

Per això ens hem d'alinear, fer un front comú en la defensa de la pagesia d'aquest país. I nosaltres buscarem suports durant aquestes quaranta-vuit hores per teixir acords. En aquest sentit, entenem aquest monogràfic com una oportunitat per canalitzar les demandes del sector i passar-les a propostes de polítiques reals.

En plantejo tres que entenem que són cabdals, i després hi aprofundirem. A banda del que anunciava el conseller aquesta tarda, també posem sobre la taula una proposta doble que busca assegurar preus justos per al sector primari. Entenem que és una de les mesures que més necessàries són per a vosaltres.

Com ho proposem fer? Per un costat, reclamem la modificació de la llei espanyola de la cadena alimentària, de manera que contribueixi a assegurar que l'agricultu-

ra, la ramaderia i la pesca percebin una retribució justa. Es tracta de que la pagesia no perdi diners, tot i que les consumidores paguin preus alts.

I com que no només fem proclames sense accions, dimecres Esquerra Republicana presentarà a Madrid la reforma de la llei de la cadena alimentària. I en paral·lel a aquesta modificació, diputat Cornellà, creiem que cal estudiar crear la distribuïdora pública alimentària, una empresa pública catalana que compri a preus justos i a productors locals. Són dues mesures que van en la mateixa direcció: buscar preus justos per a la pagesia i també per als consumidors.

En tercer lloc, també podem posar sobre la taula un fons agrari que actuï com a renda bàsica agrària, prioritzant les explotacions petites. Aquesta mesura també hauria de ser una eina per arrelar el relleu generacional al sector i, per tant, en clau d'equilibri territorial.

Aquestes tres propostes s'emmarquen dins de cinc grans blocs que defineixen les propostes de resolució d'Esquerra, les àrees on pensem que es pot aprofundir en propostes que ajudin la pagesia. La primera és el model. Si es diu sector primari és perquè és estratègic i ho és perquè sosté tota la resta. Per això hem d'avançar cap a un model just de sobirania alimentària. El segon bloc, mesures per a la petita i mitjana pagesia, vertebradors del món rural al país. El tercer, agilitzar i simplificar tràmits, una demanda més que compartida. El quart, un acompanyament a la pagesia i el canvi climàtic. I el cinquè, consum de proximitat, compra directa i dret a l'alimentació.

Estic convençuda que aquest monogràfic servirà per convertir les proclames en propostes realitzables. Que no us confonguin, els brindis al sol no serveixen. No us cregueu els cants de sirena que diuen a tot que sí, que diguin el que voleu sentir no vol dir que us hi acostin més. Busquem solucions factibles a curt i també de fons. Sense recursos no hi ha solucions; podem dir-ne «pressupostos», si voleu.

Per què hem optat per aquests cinc blocs? Perquè els problemes no els tenen les macroexplotacions ni els grans supermercats, senyor Vergés. De fet, un dels problemes és que no paren de créixer i que concentren en molt poques mans tota la indústria agroalimentària i ho fan a costa que en desapareguin uns altres. És a dir, quatre de mal comptats decideixen què mengem, com mengem, qui produeix el que mengem i quant val el que mengem. Arribades a aquest punt, sembla lògic dir que ja n'hi ha prou. (*Alguns aplaudiments.*)

Perquè el context actual no és favorable: sequera històrica, apujada de costos de la producció, imposició de preus per part de les grans distribuïdores, competència deslleial de productes amb normatives més laxes, burocràcia inassumible, problemes d'accés a la terra i, a sobre, el feixisme partiditzat intentant capitalitzar misèries. La conjuntura és aquesta, però també tenim clares quines són les causes estructurals d'aquests impactes i volem atacar-les també. Això és el que demanem a la resta de grups parlamentaris: més responsabilitat i menys partidisme.

Perquè al final el que veiem són dos models econòmics diferents, dos models de desenvolupament contraposats. El de pedaços per a l'ara mateix, per una banda, i el de solucions amb perspectiva de futur, per l'altra; el de la visió de partit, que respon a l'interès i oportunitat electoral, per una banda, i el de la visió de país, que respon a interessos i necessitats col·lectives, per l'altra; un model amb receptes del passat que vol salvar el present, el de Junts per Catalunya i PSC, i el d'un present que vol assegurar el futur, que és el que proposem des d'Esquerra Republicana. I en les propostes de resolució que plantegem buscarem precisament això. No volem pedaços, volem propostes de fons.

I què més proposem? Hi aprofundeixo. En resum, un model agroalimentari just, sobirà, feminista i transformador. Canviem les bases per arreglar la pagesia. El que segur que no té sentit és aplicar mesures d'urgència per seguir mantenint i reproduint aquelles coses que no funcionen.

Portarem accions inspirades en el full de ruta de l'agenda rural com, per exemple, la xarxa pública d'escorxadors, obradors compartits, accelerar el banc de terres de la llei pionera que va fer aquest mateix Parlament, feminització del sector. Hem sentit el conseller abans parlar també d'una assegurança pública. És clar que sí, una mutualitat d'assegurances agràries catalana que permeti donar una òptima cobertura econòmica al sector agrari davant les conseqüències d'una meteorologia adversa a les explotacions. Això també ho portarem a votació.

També volem donar el tret de sortida a la futura llei de la sobirania alimentària, que ha de fonamentar les bases de manera coordinada amb el sector i els consumidors d'aquest nou model. I com deia, volem renda bàsica agrària per assegurar la petita pagesia, per fer un pas més cap a la necessària desmercantilització de l'aliment, per reconèixer incondicionalment el valor de la pagesia arrelada al territori i que vetlla pel nostre entorn.

I volem també la distribuïdora pública alimentària, un espai públic que faciliti les compres agregades, una empresa pública que garanteixi una alimentació sana i propera a tothom i, a la vegada, pagui de forma justa els productors i productores d'aliments. Una empresa pública que treballi amb tota l'economia social i solidària i que faci gran la col·laboració publicocomunitària. Alguns de vosaltres la veureu com a utòpica, com a inassolible. L'energètica pública potser també ho va semblar i ja camina.

Estem aquí perquè volem canviar les coses, augmentar drets amb apostes clares que ens portin a un model de país just per a tothom, també per a la pagesia, també per a les consumidores, també per a l'alimentació. La sostenibilitat econòmica la teniu, però algú se la queda i aquests no sou vosaltres. El problema és el que ja situàvem fa dos plenaris: les productores reben preus injustos, però a la vegada moltes consumidores no poden accedir als productes de preus elevats. Repetim la pregunta, doncs: qui s'embutxaca el que paguem al supermercat?

Necessitem els canvis legislatius necessaris per a la llei espanyola de la cadena alimentària per assegurar que el sector primari rep una retribució justa per les seves produccions. I en això, Esquerra Republicana hi estem plenament immersos.

També portem una proposta específica per a la petita i mitjana pagesia com a eix vertebrador de la ruralitat. En aquest sentit, volem que consti la necessitat de trobar un règim de jubilacions just i la possibilitat de cedir els drets de la PAC als joves que s'incorporin.

També parlem d'accés a la terra. Una terra cultivable cada cop menys accessible a les persones que es volen dedicar a la pagesia. Una terra que perilla per l'especulació d'alguns i que es pretén dedicar a usos que redueixen la producció d'aliment. És responsabilitat nostra garantir i protegir la terra cultivable que ens queda, d'aquí la llei d'espais agraris. Som conscients que ja és una urgència, per aquest motiu creiem que toca començar a adjudicar parcel·les en els propers mesos. La terra per a qui la treballa i no per a qui especula. És responsabilitat nostra garantir i protegir la terra cultivable que ens queda.

I, òbviament, també volem parlar, doncs, de la PAC. L'Estat espanyol decideix com es distribueixen aquestes ajudes econòmiques i resulta que la quantitat de terra en propietat, les hectàrees, hi tenen un pes important. Simplificant-ho: com més terres, més ajudes d'Europa. I com que feta la llei, feta la trampa, l'aplicació espanyola de la PAC porta el títol de *duquesa de Alba* i també de determinades empreses que poden comprar grans extensions de terreny, en alguns casos cultivar-ne tres pams per dissimular, i com que els metres quadrats és el que compta, s'acaben embutxant moltíssims diners i treuen profit de la PAC a costa dels petits i mitjans productors. Quin sentit té tot això?

Els pregunto: per què Telefónica o Mercadona surten al llistat de perceptors més importants de la PAC? Per què grans distribuïdores són les principals beneficiàries d'aquests fons mentre paguen injustament la pagesia? Per què no ho canvia el PSC

o el PSOE, això, des del Govern espanyol? Si no ho volen fer vostès, deixin que ho fem nosaltres. Volem decidir com aplicar la PAC al nostre país, i això també ho votarem dijous. (*Alguns aplaudiments.*) La terra per a qui la treballa, i els diners públics per a qui ens alimenta.

I parlem també d'un altre problema importantíssim: els acords comercials que abonen la competència deslleial. Cada dia comprem injustícia i precarietat quan ens quedem productes més barats a la botiga que no compleixen criteris mediambientals i socials. El mercat penalitza qui treballa al costat de casa per posar-nos a taula una alimentació justa i una alimentació digna.

Però això, Junts, que tant els hem sentit picar-se el pit els darrers dies, ni una lliçó més a Esquerra Republicana, quan vostès han votat a favor dels grans tractats de comerç a Europa. (*Alguns aplaudiments.*) La setmana passada mateix van tornar a haver votacions a Europa per aturar l'acord de Mercosur i per aprovar-ne de nous amb Xile i Kenya. Junts, abstenció en les tres votacions. Que no va amb vostès? I el PSOE, en contra d'aturar Mercosur i a favor dels acords comercials amb Xile i amb Kenya. (*Alguns aplaudiments.*) Defensar la pagesia amb cartells i proclames està molt bé. Encara està millor fer-ho prenent decisions justes. Ens reafirmem: Esquerra Republicana no donarem suport als tractats contraproductius tant per al clima com per al comerç local i els drets humans. Prou competència deslleial. No triguin gaire més a reaccionar, Junts i PSOE.

Per si de cas, aquí deixem una proposta: que l'Estat espanyol mogui fitxa per incloure a Europa clàusules mirall per a la garantia de drets laborals i estàndards mediambientals en els tractats de lliure comerç. I aprofito per aixecar una bandera. Ecologia i pagesia són dos conceptes que es necessiten entre ells, que es fan grans entre ells; no són excloents i no poden viure d'esquena, i menys en el context d'emergència climàtica que tenim. No existeixen una sense l'altra. No ens equivoquem d'enemic.

I acabo. Com els deia, el tercer bloc és exclusivament sobre desburocratització. Podem fer accions per fer més àgil la tramitació administrativa, per exemple, adaptant els requeriments segons mida de l'explotació, evitant duplicitats o reforçant l'acompanyament a oficines, i també habilitar una finestra única. Fem-ho.

I això no acaba aquí, en un monogràfic; tot just comença. Gràcies a tothom un altre cop per la valentia i la feina que heu fet aquests dies. Des d'Esquerra Republicana ens comprometem a impulsar canvis reals de la mà de totes vosaltres. Compartim les propostes de futur agroalimentari del país per ser més justes i per ser més sobiranes.

Acabo. Siguem més justos i solidaris amb els d'avui per ser-ho també amb els de demà. I siguem-ho també per donar les gràcies a totes les persones que durant segles heu fet de la pagesia una manera d'entendre l'entorn i la vida, sense horaris ni descansos. Lluny de la idea romàntica i poc realista, sabem que la vostra tasca és dura, però també sabem que el que us mou és purament vocacional i és amor a la terra. També a vosaltres, dones del sector primari, tan imprescindibles i tan invisibles durant anys. Revertim això també cap a una ruralitat feminista.

El nostre compromís és simplificar-vos la feina, buscar solucions i anar de la mà per ser més sobirans cada dia. Ni la vostra fi, ni la nostra fam; futur, salut i bons aliments.

La presidenta

Acabat el debat, els faig avinent que, d'acord amb la seqüència acordada per la Junta de Portaveus, la tramitació de les propostes de resolució subsegüents al debat serà la següent. El termini per presentar les propostes de resolució subsegüents al debat és fins avui, trenta minuts després de finalitzar aquest debat; és a dir, a tres quarts de vuit del vespre. La qualificació i la comunicació als grups parlamentaris de les propostes admeses per la Mesa es farà avui, un cop s'hagi reunit la Mesa en

suspendre la sessió plenària. El termini per presentar les propostes transaccionals serà fins dijous a les dotze del migdia. La presentació i votació de les propostes de resolució serà dijous a la tarda, no abans de les quatre de la tarda.

Interpel·lació al Govern sobre la necessitat d'un pla de xoc per a fer front a les agressions a funcionaris de presons

300-00448/13

Acabem aquest punt i passem, ara sí, a l'altre punt, que és el cinquè punt de l'ordre del dia, que és la interpel·lació al Govern sobre la necessitat d'un pla de xoc per fer front a les agressions de funcionaris de presons; presentada pel Grup Parlamentari de VOX en Catalunya. I té la paraula, per fer la seva exposició, el senyor Sergio Macián de Greef. (*Remor de veus.*) Si van abandonant l'hemicicle, si us plau, que hauríem de prosseguir el Ple en silenci... Gràcies al públic. Si van a la part del passadís, potser ens ajudaran. Gràcies. (*Pausa.*) Moltes gràcies.

Senyor Macián, quan vulgui. Em sembla que sí, ara. Gràcies.

Sergio Macián de Greef

Bé; gràcies, presidenta. Señora Ubasart, el 11 de octubre de 2022 usted tomó posesión de su cargo como consejera de Justicia del Gobierno de la Generalitat; hace ya casi un año y medio. Apenas un mes después de que usted tomara posesión, el 21 de diciembre siguiente, la interpele en este mismo plenario sobre las políticas penitenciarias de su departamento y sobre la necesidad de afrontar el grave problema de las agresiones a nuestros funcionarios de prisiones. (*Remor de veus.*) Gracias, David. No se oye, ¿no?

La presidenta

Ja li he parat el temps. És que tenim un petit problema...

Sergio Macián de Greef

No passa re.

La presidenta

...la senyora Marina. Ja està. Endavant.

Sergio Macián de Greef

Bé, gràcies. Y unos días antes de esa interpelación, el 14 de diciembre, yo le dirigí una pregunta parlamentaria específicamente dirigida a saber qué política está adoptando su departamento sobre las agresiones también a los funcionarios de prisiones.

Hace ya un año y medio esta cuestión era una emergencia y hoy, después de un año y medio con usted y su equipo al frente de la consejería, la situación se ha tornado insostenible. Yo no le presento, hoy, una interpelación; le presento un grito de auxilio del cuerpo de funcionarios de prisiones. (*Alguns aplaudiments.*)

A la vista de cómo están las cosas y de su gestión al frente del departamento, solo cabe concluir una cosa: usted y el señor Amand Calderó son el mayor peligro y el principal obstáculo para la seguridad de nuestros funcionarios de prisiones. Jamás se ha visto un equipo de gobierno al frente de la consejería de Justicia que muestre, permítanme la expresión, tal nivel de desprecio por el trabajo que desempeñan los trabajadores de prisiones, tan poca empatía con ellos y una gestión tan catastrófica, que ha llevado a que año tras año se aumenten sin..., bueno, sin freno las agresiones a los funcionarios de prisiones.

Y nos sorprende que, ante este incremento brutal de la inseguridad y del aumento de las agresiones a sus funcionarios, la medida estrella de su departamento sea avanzar la salida en libertad de los presos antes de que finalicen su condena. Oiga, yo, desde luego, no sé si ya han perdido la cabeza. Sabemos que a ustedes no les

gustan las prisiones, que en su visión naïf y bonista del mundo todo es bueno y las cárceles deben ser un *esplai*. Imagino que por eso hemos tenido que ver imágenes suyas y del secretario de Medidas Penales bailando alegremente con los presos.

Pero, señores, las prisiones no son unas colonias estivales ni las podemos convertir en un *casal d'estiu*. Las prisiones son fundamentales en cualquier sociedad civilizada. Son fundamentales para que cada delito tenga su castigo, porque los asesinatos, las violaciones, las agresiones sexuales y los robos no se solucionan con cursillos, con abrazos y bailes, señora Ubasart. Y son fundamentales para cumplir con la primera de las finalidades de las penas, que son la prevención general; es decir, que los delincuentes estén en la cárcel y que los ciudadanos estemos protegidos. Y a usted le toca proteger justamente a quienes nos protegen.

Y esta debería ser la primera y principal prioridad de su departamento –me atrevo a decir la prioridad ideológica, la prioridad presupuestaria y también la prioridad moral–: proteger a quienes nos protegen, a los servidores públicos dependientes de su departamento. Y, por el contrario, es una evidencia que usted ha decidido no defenderles en absoluto.

Déjeme que le exponga desde esta tribuna, el alcance y la magnitud del drama que viven cada día. Durante el 2023 se han producido 577 agresiones consumadas a funcionarios de prisiones. Si sumamos las tentativas de agresión, la cifra supera el millar, en concreto 1.149. En seis años, las agresiones y tentativas de agresión han crecido un 330 por ciento –en seis años, un 330 por ciento. Durante el 2023 se han contabilizado diecisiete agresiones sexuales a trabajadoras penitenciarias. Las agresiones sexuales se han triplicado en un año, de seis a diecisiete. Sesenta agresores han causado ciento cinco de esas agresiones. Hay perfiles violentos, muy violentos, frente a los que su departamento no actúa con firmeza.

Y hay que hacer también una especial mención a las agresiones graves, que han pasado de sesenta y ocho en 2022 a ciento cinco en 2023. Se ha incrementado en un cincuenta y cuatro por ciento en un año. Yo solo quiero ponerle, por ejemplo, dos ejemplos recientes. El 13 de febrero, en Lledoners, un interno propinó varios puñetazos a un jefe de unidad, rompiéndole el pómulo y, dos meses antes, también en Lledoners, una funcionaria fue agredida, perdiendo una pieza dental y parte del cabello.

El Centro Penitenciario de Jóvenes –otro dato–, con ochenta y dos agresiones en 2023, es el tercer centro con más agresiones, después de Brians 1 y Brians 2, pese a ser el que menos internos tiene de Cataluña. Su departamento debe analizar por qué es uno de los más inadaptados y violentos de todo el sistema. Nosotros lo tenemos claro. A fecha de ayer, el setenta y cinco por ciento de esos internos eran extranjeros, 204 de 270, muchos de ellos provenientes de países y culturas que no respetan a la mujer. Y las funcionarias de prisiones lo saben y desde luego tienen miedo e inquietud de trabajar en ese centro penitenciario.

Señora Ubasart, son números insoportables. Y nosotros, frente a esos números, decimos «basta ya». Le exigimos que de una vez por todas se elabore un plan serio para atajar de raíz el problema y lo aplique con contundencia. Ha de ser capaz de detener esta escalada de violencia contra los servidores públicos de su departamento. Y si no es capaz, yo le digo y le recomiendo que dé un paso a un lado y deje a otra persona que lidere el departamento. Y para ello, señora Ubasart, en primer lugar, reordene las prioridades políticas y presupuestarias de su consejería. Salga de las fosas y de las trincheras y entre en los juzgados y en las prisiones.

En segundo lugar, para poner fin a esas agresiones a los funcionarios de prisiones, hay que tener voluntad política. Tiene que cambiar sus políticas. Proteger a los funcionarios por encima de cualquier otra cosa. Y, en este sentido, entendemos que lo que ha de hacer, en primer lugar, es despedir a ese consejo asesor en la sombra que tiene usted y que lleva las riendas del departamento con el señor Iñaki Rivera a la cabeza; un individuo que se dedica a calumniar a los funcionarios de prisiones en

los medios de comunicación, acusándoles de torturas y malos tratos generalizados, de aplicar gratuitamente contenciones mecánicas o cuestionando las agresiones a los funcionarios de prisiones. Y es un embustero, porque en Cataluña no hay ni una sola sentencia que condene por tortura a un funcionario de prisiones –ni una sola.

En su día, le dije que con su llegada a la consejería había causado temor entre los funcionarios de prisiones por sus vínculos con Irídia y otras pseudoentidades de estas pro derechos humanos, que, por cierto, se encuentran subvencionadas hasta el infinito y que llevan décadas cuestionando el sistema penitenciario catalán y vertiendo calumnias y mentiras contra los funcionarios de prisiones a las que, por cierto, usted da crédito en seguida. Y está usted alineada con esos postulados. Basta ver sus entrevistas donde usted repetidamente niega esas agresiones o manifiesta que han disminuido. Y usted sabe que no es verdad, señora Ubasart, que las agresiones han crecido; han crecido, en esos seis años, ese 330 por ciento que antes le he manifestado y que en un año prácticamente se han doblado las agresiones graves.

Pero sigamos. También le pido que reconozca la verdad y no quieran ocultar los datos de agresiones, que denuncien todas las que se producen sin excepción, que no quieran maquillar y blanquear los datos y la situación de las prisiones. Porque sabe usted, y le consta, que su departamento ha sido denunciado ante la fiscalía por no comunicar a los juzgados de guardia un gran número de agresiones sexuales..., de agresiones –perdón– que sufren los funcionarios de prisiones, que es una obligación legal que tienen los directores de centro y de su departamento. Y quien decide actuar así y dar esas instrucciones para que no se denuncien todas esas agresiones, que se invisibilicen las mismas, es el secretario de Medidas Penales, el señor Amand Calderó.

En otro orden de cosas, para mejorar la seguridad de los trabajadores penitenciarios, también es imprescindible que se reconozca su condición de agentes de la autoridad, que es algo necesario para el ejercicio de sus funciones y que tienen otros cuerpos funcionariales parecidos, como las fuerzas y cuerpos de seguridad del Estado. Y Esquerra Republicana tiene que explicar a los catalanes por qué ha votado en el Congreso en contra de reconocer esa condición de agentes de la autoridad a los funcionarios de prisiones. Y yo se lo digo: porque ustedes miran más por el delincuente que por el trabajador penitenciario. Y saben que cuando un interno agrede a un funcionario de prisiones, ese interno comete dos delitos: el de agresión y el de atentado a la autoridad. Y ustedes no quieren. No quieren, porque su política consiste en favorecer al delincuente en vez de proteger al funcionario de prisiones. (*Aplaudiments.*)

También quiero hablar de una serie de cuestiones de las que no me da tiempo a hablar ahora, pero que también son fundamentales y que señalaremos en nuestra moción: la falta de plantilla, la falta de formación en autodefensa, la falta de medios coercitivos para defenderse, la necesidad de nuevos equipamientos, etcétera. Y, sobre todo, también el tema de tomarse en serio la salud mental en los centros penitenciarios. Pero, como le digo, continuaremos luego, también, en la réplica, hablando de la «obertalitat» y su estrategia nacional de «obertalitat».

Muchas gracias.

La presidenta

Per a la resposta, té la paraula la consellera de Justícia, Drets i Memòria, la senyora Gemma Ubasart i González.

La consellera de Justícia, Drets i Memòria (Gemma Ubasart i González)

Gràcies, presidenta. Diputades, diputats, bona tarda a tothom. Començaré la meva intervenció, com ja ho vaig fer una altra vegada, d'una manera molt senzilla: els hi llegiré la Constitució; en concret, l'article 25.2: «Les penes privatives de llibertat i les mesures de seguretat restaran orientades vers la reeducació i la reinserció social i no podran consistir en treballs forçats. El condemnat a pena de presó que

l'estigués complint gaudirà dels drets fonamentals d'aquest capítol, llevat dels que es troben limitats expressament pel contingut de la decisió condemnatòria, pel sentit de la pena i per la llei penitenciària. En qualsevol cas, tindrà dret a un treball remunerat, als beneficis corresponents a la seguretat social i a l'accés a la cultura i el desenvolupament integral de la personalitat.» No sé què en pensa el diputat. A mi la seva intervenció m'ha semblat una esmena a la totalitat a la pròpia Constitució. Però bé, vostès ho deuen saber.

Anem a pams. No em cansaré d'explicar-ho: a Catalunya hem anat construint un model d'execució penal propi a partir d'amplis consensos. Des de 1984, conselleries de Justícia de diferent color polític han anat posant el seu gra de sorra per faltar una política penitenciària proactiva, humanista, garantista, de la qual, com a país, crec que en podem estar orgulloses. Ho repeteixo: conselleries de Justícia, perquè l'erradicació en l'organigrama també fou una declaració d'intencions.

Catalunya va ser valenta fa quaranta anys, moment en què va assumir la competència, que, com molt bé explica el savi Ignasi Garcia Clavel, no et dona vots, però te'n pot treure, i molts. Però Catalunya va ser valenta. Una política pública que té a veure, en una part important, amb els fracassos de l'estat del benestar i que alhora ha de ser concebuda com un engranatge de construcció de segones oportunitats.

Mandela deia que la qualitat d'una democràcia, d'un estat social i de dret es mesura en les característiques i condicions dels centres penitenciaris. Els reptes del nostre sistema penitenciari són molts. Soc la primera en voler millorar les coses i des del principi, doncs, ens hem posat a treballar en aquesta direcció. Per ser-ho, però, s'ha de ser escrupolós amb la veritat, perquè hem de fer tot el possible per dissenyar i implementar polítiques públiques que suposin una millora de la situació material des del punt de partida al punt on anem. Tenim, però, una bona base a partir de la que treballar. I diria més, tenim amplis consensos de país que ens ajuden a caminar.

No fa massa, en aquesta cambra es van aprovar vint-i-sis punts d'una moció sobre política penitenciària; una moció treballada per la gran majoria de grups parlamentaris —el seu grup en va ser l'excepció. Va ser un debat interessant, una deliberació de qualitat que va protagonitzar diversos dels diputats d'aquesta cambra. I vull aprofitar aquests minuts que tinc per felicitar-vos. Jo estava d'observadora i, sincerament, en vaig aprendre de totes vosaltres. Potser el fet de que sigui un tema que no té massa focus mediàtics facilita aquestes coses, però benvingut sigui, pel motiu que sigui.

I, en aquest sentit, la nostra aposta, ho continuo repetint, és reforçar i aprofundir aquest model d'execució penal català, posant-lo a l'alçada dels reptes actuals. Els anys de pandèmia, de postpandèmia, han afegit complexitat en la gestió dels centres, a banda dels canvis socials que s'assumeixen en ple segle XXI. Actualment hi ha una prevalença elevada de persones amb problemes de salut mental i addiccions als centres penitenciaris, i també hi ha un gruix important de persones amb poc o gens arrelament familiar i en la comunitat, dos punts claus a l'hora de treballar el procés de reinserció i de millorar el clima social al centre.

Aquestes realitats afegeixen complexitats i hem d'actuar. Cal dir, però, dos elements. No té massa sentit fer actuacions aïllades, sinó que les problemàtiques són complexes i són vinculades i, a més, calen intervencions estructurals, anar a les causes. Dos grans objectius que crec que ja m'heu sentit en aquesta cambra, dos grans objectius de les polítiques penitenciàries. Un de primer, augmentar l'«obertalitat». I un de segon, millorar el clima social i el benestar emocional al centre. Tots dos objectius van acompanyats de polítiques públiques, mesures i de musculació dels serveis.

El primer —i tampoc, ja m'heu sentit, no m'hi detindré gaire—: apostem per decreixer, sí al règim d'internament. La presó s'ha de consolidar com a última ràtio, hem de caminar cap a l'«obertalitat» del sistema, fomentant llibertats provisionals,

medi obert i sortides progressives, per raons normatives i ètiques i per criteris d'eficàcia i d'eficiència. L'evidència científica ens mostra que la reincidència baixa i la reinserció millora com més permeable i porós és el sistema. I aquesta idea és la que alimenta l'estratègia nacional d'«obertitat» penitenciària.

I la segona gran línia d'actuació és la millora del clima social i el benestar emocional dels centres. Treballem en aquesta línia. Hem impulsat programes i mesures estructurals que van a les causes que busquen reduir la incidentalitat, que busquen millorar la qualitat de vida de les persones internes i també les condicions laborals dels treballadors i treballadores.

Li diré vuit mesures que hem pres: la primera, recuperar la intensivitat en el tractament i les activitats als centres, recuperar l'activitat pre pandèmia, que la vida torni als centres. Aquí, també, el paper de les entitats socials a través de la Taula de Participació Social i l'impuls de les taules de participació de segon nivell són importants. Segona: l'escola d'estiu. Els centres penitenciaris no fan vacances i, per tant, és una feina que fem amb el Departament d'Educació de poder mantenir les activitats durant l'estiu.

Tres: la recuperació del model de participació i convivència a tots els centres amb un coordinador des dels serveis centrals per estendre aquest model a tots els centres. Per tant, fer partícips els interns i els treballadors de la gestió dels propis centres. Quatre: un augment de mediadors, sobretot a joves; hem incorporat vint-i-set efectius més. Incorporem cent onze professionals en dos programes orientats a la prevenció de suïcidis i a la gestió de la conflictivitat als centres; personal especialitzat que ja s'incorpora aquest mes de març, enquadrat en diversos equips multidisciplinaris que treballaran en els nous centres penitenciaris del país. I, per tant, s'incorpora una pluralitat de professionals.

Sis, un treball intens amb el Departament de Salut per abordar diferents problemàtiques: salut mental, suïcidis, drogodependències i contencions. Un treball del que estem molt contents perquè realment el treball interdepartamental el que fa és que aporta un valor afegit a la tasca que fem i a la política pública.

En setè lloc, la creació d'unitats d'intervenció compensatòria, amb la incorporació prevista de 185 professionals que atendran persones amb vulnerabilitats acumulades que difícilment s'adapten als mòduls ordinaris i que sovint tenen conductes disruptives. En la mateixa línia que l'anterior, es tracta d'un treball conjunt amb el Departament de Salut en col·laboració amb el pacte nacional de salut mental i que començarà a Puig de les Basses, Brians 1, dones i joves, i que després s'estendrà a tots els centres penitenciaris.

Vuit: una ampliació històrica de la plantilla dels centres penitenciaris, amb 407 funcionaris que ajudaran a millorar el servei i l'atenció dins dels centres. L'increment forma part d'una planificació estratègica del departament per pal·liar la manca de personal i per rejoyenir la plantilla amb una edat mitjana de cinquanta anys. D'altra banda, el departament també està treballant per avançar els efectes de la jubilació anticipada dels funcionaris de presons i podria fer que els pròxims vuit anys s'acollissin a aquesta modalitat de jubilació uns 1.400 professionals, i en el seu conjunt les jubilacions representarien, fins al 2030, un trenta-u per cent de la plantilla.

Altres mesures que li detallo per seguir millorant el sistema. Els hi anunciava treballar per aconseguir aquesta jubilació anticipada dels professionals penitenciaris. Treballar en una escola penitenciària que aprofundeixi en la dignificació, valorització dels professionals, amb especial èmfasi en la formació i selecció dels professionals. Un segon acord, també històric, que no s'hi arribava des del 2006: estem treballant en un acord per les condicions laborals aquest 2024. L'últim acord és del 2006. I, finalment, doncs, dir-li que amb totes aquestes mesures estem ja començant a moure indicadors, indicadors que no ens agradaven, indicadors d'«obertitat» –més medis oberts, més sortides, més llibertats–, i millorem indicadors d'in-

cidentalitat. Estem reduint suïcidis, conductes autolítiques, agressions i contencions mecàniques.

La presidenta

Per a la rèplica, té la paraula el diputat senyor Sergio Macián de Greef.

Sergio Macián de Greef

Gracias, presidenta. Señora Ubasart, conozco perfectamente la finalidad de la reinserción, pero me imagino que también conoce usted la jurisprudencia constitucional y del Supremo, que dicen que esa finalidad no ha de excluir otras finalidades como son la prevención general; es decir, que los delincuentes estén en la cárcel y las víctimas estén protegidas, que a veces usted se olvida de esa finalidad, también. *(Aplaudiments.)*

Mire, de las medidas que me ha dicho usted que va a impulsar, son medidas..., en algunas estamos absolutamente de acuerdo. Ese aumento de la plantilla funcio-narial, que era una demanda largamente solicitada. También le digo que es absoluta-mente insuficiente para cubrir la ratio de funcionarios precisa en los patios de prisio-nes; es absolutamente insuficiente, es un primer paso.

De las otras... Oiga, me habla usted de la *escola d'estiu*. En fin, está bien que haya una *escola d'estiu*. Pero no es una medida que proteja a los funcionarios de prisio-nes. También le quiero decir que las agresiones no se producen solo a los funciona-rios de vigilancia. Se producen a los funcionarios de tratamiento, a los funcionarios de educación, a los funcionarios de..., incluso del Cire, ¿eh? –incluso del Cire.

Mire, señora Ubasart, yo veo que usted sigue un poco en sus trece, ¿no?, defen-diendo esa política enfocada hacia el bienestar del delincuente y que deja de un lado absolutamente la seguridad de los funcionarios de prisiones. Usted me habla en su intervención..., en fin, también en la Comisión de Justicia, cuando habló de presu-puestos, de la «obertalitat», ¿eh? –que le encanta inventarse términos inexistentes; yo creo que para dar la impresión de que uno es muy moderno y muy innovador, ¿eh? Estrategia de «obertalitat». Mire, esa estrategia no hace más que ahondar en esas ideas que le digo un poco «progres» de que los internos son buenos, buenísi-mos, que son víctimas de la sociedad y que, si se les da una oportunidad, pues, aquí todo va ir bien. Oiga, en muchos casos todos sabemos que esto no es así, que esa es-trategia, desde luego, muchas veces prioriza y pone por delante al delincuente antes que a la víctima.

Yo le pregunto algo de lo que ustedes nunca quieren hablar en relación con esta cuestión. ¿Cuántos internos de los que se les concede el tercer grado son regresados a segundo grado? ¿Cuántos? Ya sea por cualquiera de les tipologías de regresión: por cometer un nuevo delito, por no cumplir con las obligaciones del tercer grado, porque la fiscalía les revoque a ustedes esa decisión de dar el tercer grado. ¿Cuán-tos? Es un dato que ustedes nunca lo hacen público.

En fin, «obertalitat», ¿para qué? ¿Para sacar a cualquiera a la calle? ¿Para que tengamos una nueva víctima al poner al delincuente en la calle? Ustedes quieren va-ciar las cárceles a toda costa, sacar a los delincuentes de prisiones, y con ello ponen en riesgo a los que vienen cumpliendo la ley y respetando la convivencia. Nosotros pensamos, desde luego, que hay que priorizar la seguridad de los trabajadores peni-tenciarios, antes que beneficiar y sacar a la calle a los delincuentes. Y, como le digo, la solución a estas agresiones no pasa por sacar a la calle a los internos, pasa por do-tar de más y mejores medios a los funcionarios de prisiones.

Por ejemplo, permítame que yo le hable de los..., por ejemplo, de los aerosoles, que es una demanda que tienen los funcionarios de prisiones, ¿eh?, que no tienen ningún impedimento legal, ninguna contraindicación médica. El artículo 72 del Re-glamento penitenciario, que me lo he traído aquí, habla precisamente de esos me-dios: el aislamiento provisional, la fuerza física personal, las defensas de goma, los agresores de acción adecuada y las esposas. «Su uso será proporcional» –dice el real

decreto— «y sólo se aplicará cuando no exista otra manera menos gravosa para conseguir la finalidad perseguida.» Es un medio previsto en la ley —es un medio previsto en la ley. ¿Por qué no lo aprueban? ¿Por qué el señor Amand Calderó ha incumplido un acuerdo para hacer una prueba piloto con los aerosoles? ¿Por qué?

¿Hasta cuándo los trabajadores y trabajadoras penitenciarias han de levantarse cada mañana sin saber si van a volver a casa sanos y salvos, o si les van a dar una paliza, o si van a ser agredidas sexualmente? ¿Cuántas de esas 582 agresiones se podrían haber evitado con la utilización de estos medios reglamentarios que ustedes les niegan?

Mire, son medio reconocidos, son medios admitidos legalmente, y ustedes no los quieren utilizar por prejuicios ideológicos. Pero quien tiene que entrar en un módulo carcelario a solucionar una situación, pues, de violencia no es usted, son los funcionarios de prisiones, a costa muchas veces de su integridad física y de su integridad psíquica, y son ellos los que pagan las consecuencias de sus prejuicios y de sus —permítame decirlo— chorradas ideológicas.

Cambie el rumbo, señora Ubasart. La situación de las prisiones hace mucho tiempo que se prolonga. Elabore un plan de choque para atajar, de una vez por todas, las agresiones a los funcionarios de prisiones en las cárceles catalanas; nosotros le vamos a facilitar en la moción varias ideas al respecto. Y comprométase con los funcionarios de prisiones, ¿eh?, que de verdad sean en adelante una prioridad de su departamento, porque creo que como servidores públicos del mismo se lo merecen.

Muchas gracias.

La presidenta

Per a la rèplica, té la paraula la consellera de Justícia, la senyora Gemma Ubasart i González.

La consellera de Justícia

Be, jo tenia diverses qüestions per comentar-li. Crec que em centraré en una, perquè crec que estem davant d'una política pública que requereix molt de rigor, requereix fer un debat amb molta responsabilitat. I, per tant, miri, jo li contextualitzaré les dades, li explicaré com es construeixen les dades i també li explicaré que som una de les administracions més transparents, m'atreviria a dir, d'Europa, on les dades en política penitenciària les poden trobar *online* i d'una manera actualitzada setmanalment. Per tant, bé, crec que pot ser pedagògic explicar les dades.

Primer, explicar-li... Bé, primer de tot, les dades que ha comentat no es corresponen amb les dades oficials. Qualsevol se'n pot anar a la pàgina web oficial i mirar quines són les dades. També dir-li que no hi ha cap indicador que sigui «intent d'agressions», no existeix aquest indicador. Per tant, be, siguem rigorosos i parlem de les dades.

Primer, li explicaré com s'elaboren les dades, les dades oficials, les dades públiques. Un cop al mes es reuneixen els responsables de la Direcció General d'Afers Penitenciaris amb representants dels treballadors, amb representants sindicals, per abordar la situació, i es mira manualment cas per cas i es classifica segons quin tipus d'agressió és. Les agressions a funcionaris poden ser greus o lleus. Pel que fa a aquesta classificació d'agressions greus o lleus, sovint interpretem aquests conceptes equiparant-los al criteri de malalts greus a l'UCI, i no funciona igual. Les agressions greus són totes aquelles que causen baixa mèdica; greu es considera qualsevol incident en què un funcionari acaba amb una baixa mèdica, sigui un cop al dit, sigui una contusió, qualsevol agressió. Agressions lleus són aquelles que el funcionari no causa baixa. I les agressions lleus poden ser de dos tipus: amb o sense lesió. Hi han agressions que no tenen absolutament cap lesió i també es comptabilitzen.

Des del segon semestre del 21 —i, a més a més, n'estem molt orgullosos i orgullosos, i som pioners en aquesta mesura—, les agressions sexuals es van començar a comptabilitzar; una iniciativa del departament per donar visibilitat a un problema i

oferir suport a les víctimes. Aquestes augmenten per l'impuls del propi departament, creant figures referents de gènere a tots els centres, uns protocols molt específics per detectar cada una d'aquestes situacions.

De què estem parlant? D'agressions sexuals que estan tipificades com a violències sexuals? De què estem parlant? De quines realitats estem parlant? Es tracta, per un costat, de casos d'exhibició: mostrar genitals o fer-se tocaments de genitals davant de professionals. I estem parlant de contacte físic cap a professionals en zones íntimes. Això és el que computem com a violències sexuals, com a agressions sexuals. Som l'Administració penitenciària, m'atreiria a dir, a Europa que ha liderat un informe sobre aquesta situació, eh?, i, per tant, vol fer aflorar tot el que són pràctiques que, si no, quedarien invisibilitzades.

Per tant, jo crec que convé parlar amb rigor dels temes, sobretot quan són temes complexos. Si de veritat volem millorar la situació de partida, cal ser rigorós, cal parlar amb respecte a la veritat. I, per tant, jo no tinc cap problema a seure amb qualsevol diputat i diputada i poder valorar-ne les dades. Però les dades són les dades: les dades públiques, les dades oficials i les dades construïdes conjuntament pel departament amb els treballadors i treballadores.

I l'últim element: totes les mesures estructurals, totes les polítiques públiques, tota la injecció de personal està ja millorant indicadors. I els indicadors han de millorar tots en el seu conjunt, perquè estem davant d'una política complexa i hem d'empènyer perquè tots els indicadors millorin en el seu conjunt.

La presidenta

Moltes gràcies.

Acabat aquest punt, suspenem el Ple fins demà a les nou del dematí. Moltes gràcies.

La sessió se suspèn a tres quarts de vuit del vespre i sis minuts.